

“dosdoğru bir yol arayanlar için”

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

1. Yıl

3. Sayı

Sünnet Sayısı

Rebiülevvel 1444

Ekim 2022

SÜNNET NESLİ

Sünnet ve Sünnet Ehli
HAKAN EMİN

05

Peygamberlere İmân
KAAN SÂLİH

11

Fıkıh İlmi
ÜZEYİR HANİF

21

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin”

3 Aylık e-Dergi

-Ücretsiz-

EKİM 2022

3. Sayı

www.minhacdergisi.com

minhacdergisi@gmail.com

Telefon: 0501 362 15 10

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili
yazar mesûldür.

Kaynak gösterilerek kısmen ya da
tamamen alıntı yapılabilir.

“dosdoğru bir yol arayanlar için”
MİN HÂC

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

“Nesillerimiz, Sünnet’i daha iyi bilmeli” düşüncesiyle, dergimizin bu sayısını Sünnet’e ayırdık.

Dinen cahil olan bir takım kimseler, Sünnet’i farklı ifade etmeye cüret etseler de, biz Sünnet’i baş tacı yapanlarız.

Bizim için Sünnet:

Nebimiz aleyhisselâm’ın Kur’ân-ı Kerîm’i yaşayarak şerh ve tefsir etmesidir.

Bizim için Sünnet:

Allâh Rasûlü Muhammed aleyhisselâm’ın tebliğ ettiği İslâmî esasların en anlaşılır ve en isabetli açıklamasıdır.

Bizim için Sünnet:

Kendisine hikmet verilen Nebimiz aleyhisselâm’ın bizlere bıraktığı ve sınıksız sardıığımızda asla sapıtmayacağımız iki kaynaktan biridir.

Bizim için Sünnet:

İslâmî kimliğin ve kişiliğin inşası için bilinmesi zaruri bir düstur; nesiller boyu aktarılan, öğrenilip-öğretilen, yaşanarak hayat yapılan bir rehberdir.

...

Hakkı beyan eden Rabbimiz, hakkı bâtıldan ayıran kitabının birçok yerinde Nebimiz aleyhisselâm'a itaat etmemiz gerektiğini bizlere emretmiştir.

“Allâh’a, Rasûl’e ve sizden olan ululemre itaat ediniz.” [Nisâ: 4/59]

“Kim, Rasûl’e itaat ederse Allâh’a itaat etmiş olur. Kim de Rasûl’den yüz çevirirse; biz, seni onlar üzerine bir bekçi göndermedik.” [Nisâ: 4/80]

Nebimiz aleyhisselâm'a itaat, hayattayken bizzat kendisine; vefatından sonra ise, O'nun övülmüş Sünnet'ine uymakla mümkündür.

Nebimiz aleyhisselâm da, Sünnet hakkında şöyle buyurmuştur:

“Size sımsıkı sarıldığınız sürece sapıtmayacağınız iki şey bıraktım: Allâh'ın kitabı ve Nebi'nin Sünneti.” [Malik]

Bizler biliyor ve îmân ediyoruz ki; zamanlar ve mekanlar değişse de dînin hakikatleri değişmez ve değiştirilemez.

Allâh'ı Teâlâ'nın kitabı olan Kur'ân'ı Kerîm, değişmediği ve değiştirilemediği gibi; Sünnet'te elimizde Kur'ân'ı tefsîr eden bir kaynak olarak durmaktadır.

Selef neslinden itibaren bu zamana kadar, Allâh'a ve O'nun son tevhd elçisine îmân edenler, hep bu iki kaynağı asıl kabul ettiler.

Yüzyıllar boyunca tüm Müslümanlar, bu asıl üzere yol alan rabbanî ulemanın rehberliğinde yol aldılar.

Hakkın tellâlı olma düsturuyla yola çıkan dergimiz de “Sünnet Sayısı” ile yolculuğuna devam ediyor.

Elhamdullillâhi hamden kesirân...

Siz değerli okurlarımızdan ricamız; dergimizi okuyarak ve okutarak sahip çıkmanızdır.

Gayret bizden, yardım ve başarı Rabbimizdendir.

Kur’ân’ı ve Sünnet’i yaşayan, yaşanması için mücadele eden, tüm Muvahhidlere selâm ve dua ile...

fi emânillâh...

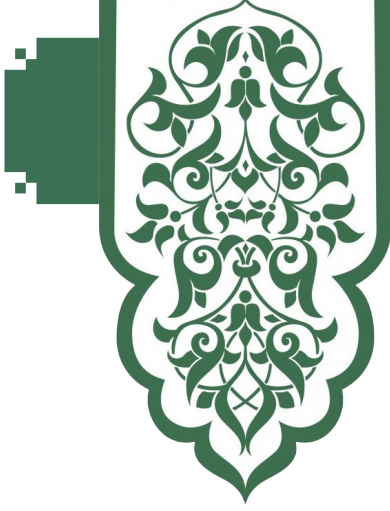
Minhâc Dergisi

SÜNNET SAYISI

İÇİNDEKİLER

Hakan Emin	SÜNNET VE SÜNNET EHİLİ	05
Kaan Sâlih	PEYGAMBERLERE İMÂN	11
Üzeyir Hanif	FIKİH İLMİ	21
Enes Lütfü	SÜNNETİN BEŞ HALİ	27
Ali Eren	RASÛLULLÂH'A KARŞI ÂDÂB	33
Ölcay Lokman	NEDİR BU KATKI MADDELERİ	37
Alaaddin Cihad	SEBE KAVMI VE NANKÖRLÜK	45
İbrahim Yahya	SAHABE VE SÜNNETE BAĞLILIK	51
Urve Tahir	MESLEĞİMİZ	59
Ümmü Musab	MUSA ALEYHİSSELAM VE FİRAVUNLA MÜCADELESİ	63
Kaan Sâlih	EL-VÂHİD - EL-EHAD - EL-VİTR	77

KAVRAMLARIN TAHLİLİ

SÜNNET VE SÜNNET EHLİ

Hakan Emin

Tevhîd elçisine tebyin görevi verenin yüce ismiyle... Tüm hamdler, el-Hamid olan Rabbimizdir. Salât ve selâm da kendisine hikmet verilen Nebimizin üzerine olsun.

Bir hakikattir ki, insanlar durdukları yere göre, baktıkları şeyleri tanımlarlar. Değerli-değersiz, güzel-çirkin, gerekli-gereksiz ve daha birçok algıyı belirleyen şey, insanların durdukları yerdir.

Hak-bâtıl mücadelesinin verildiği imtihan dünyasında bu değişmeyen bir gerçektir. Peki; “*dîn gerçeğinde durum nasıl?*” denirse; “*buna dîn de dâhildir*” deriz.

Dünya üzerindeki farklı inanç sahiplerinin değer algıları ve değer yargıları durdukları yere göre farklılık göstermekte. Bu farklılık, İslâm âleminde de böyle.

Nebimiz aleyhisselâm’dan sonra farklı fırkaların zuhuruyla birlikte dîne ve dînin iki temel kaynağı olan Kur’ân’a ve Sünnet’e kendi mecralarından bakanlar oldu ve de olmakta...

Ümmet arasında; “*Sünnet’i akıl süzgecinden geçirerek kabul ederiz!*” diyenler olduğu gibi, Sünnet inkârcıları da çıkarak Sünnet’in tamamen devre dışı bırakılmasını savundular ve savunmaktalar.

Bu cahiller ve hainler güruhu, oturdukları yerden konuşmamaları gerekenleri konuştular, inkâr etmemeleri gerekenleri inkâr ettiler. Hadlerini bilip, Sünnet’e karşı edepli olmaları gerekirken, hadlerini aşarak Sünnet’i tevil ve inkâr ettiler.

Dünden bugüne herkes inandığı dîni yaşadı ve yaşıyor. Ve de herkes inanıp yaşadıklarından ya da -tevil ve inkâr edip- yaşamadıklarından hesaba çekilecek.

...

Gelelim bize; “*biz, Sünnetten ne anlıyoruz?*” diye bir soru soracak olursak, cevaben deriz ki:

Bizim için Sünnet, dîndir. Dîn, nasıl inkâr edilebilir?

Bizim için Sünnet, son tevhîd elçisinin hayatı ve tebliğleridir. O'nun yaşantısını bırakanlar, neyi yaşayacaklar ve neyi tebliğ edeceklerdir?

Bizim için Sünnet, sıratı mustakim üzere olan Nebimiz aleyhisselâm'ın yolunu ve gidişatını bizlere gösteren nebevî pusuladır. O pusulayı kaybedenler, yollarını nasıl bulacaklardır?

Bizim için Sünnet, Allâh Rasûlü Muhammed aleyhisselâm'ın tebliğ ettiği dînin nebevî esaslarıdır. İslâmî esasların en anlaşılır ve en isabetli açıklaması Sünnet ile bilinir. O'nu bırakanlar, İslâmî esasları nasıl ve neye göre anlayacaklardır?

Bizim için Sünnet, Müslimlerin dîni doğru anlayıp, yaşamaları için doğru öğrenmeleri gereken nebevî kaynaktır. O'nu öğrenmeyenler, dînlerini nasıl ve nereden öğreneceklerdir?

Bizim için Sünnet, dîn düşmanlarının dîne doğrudan saldıramadıklarında kendisine saldırdıkları, dînin temellerden sağlam bir temel, sınıksız sarıldığı-mızda asla sapıtmayacağımız nebevî tutanaktır. O'nu bırakanlar, O'nun yerine hangi kaynağa sarılacaklardır? O'na saldıranlar, aslında dîne saldırılmaktayken, mealistler bunu dîn adına yaptıklarını söylemeye nasıl cüret edebilmektedirler?

Bizim için Sünnet, Nebimiz aleyhisselâm'ın hilkî ve hulkî vasıflarını bize bildiren, ahlakı azim olanı bize tanıtan nebevî mekteptir. O mektep, milyonlarca talebesiyle insanlığa örneklik yapmışken; O'nu bırakanlar, O'nun yerine kimi ve neyi örnek almaktadırlar?

Bizim için Sünnet, Nebimiz aleyhisselâm'ın Kur'ân-ı Kerîm'i yaşayarak şerh ve tefsir etmesidir. O'nu bırakanlar, Kur'ân'ı kendileri mi şerh ve tefsir edecekler, yoksa bu işi üstadları olan sünnetsiz müsteşriklere mi havâle edeceklerdir?

Bizim için Sünnet, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın ayetlerini okuyan ve Müslimleri arındıran, Allâh'ın elçisine verilen nebevî hikmettir. O'nu bırakanlar, nelerden mahrum olabileceklerini hayal dahi edebilmişler midir?

Bizim için Sünnet, kendisinden konuşmayan -konuştuğu ve yaptığı vahiy olan- son Nebi'ye ikram edilen vahyi metludur. O'nu inkâr edenler, neyi inkâr ettiklerinin farkında mıdır?

Bizim için Sünnet, İslâmî bir kimliğin ve kişiliğin inşâsı ve imârı için bilinmesi zaruri olan nebevî düsturdur. O'nu terk edenlerin kimliklerini ve kişiliklerini kimler, neye göre inşâ ve imâr etmektedirler?

Bizim için Sünnet, terk ettiğimizde Nebimizi terk ettiğimiz anlamına gelen, bu yüzden de asla terk edemeyeceğimiz, Nebimizle ve dînimizle olan nebevî bağımızdır. O hak bağı koparanlar, hangi bâtil bağlara bağlanmaktadır?

Bizim için Sünnet, kendisine itaat farz olan Nebimiz aleyhisselâm'ın, bizlere bıraktığı nebevî mirastır. Reddi miras yapanlar, kimin mirasını reddettiklerinin farkında mıdır?

Bizim için Sünnet, nesiller boyu aktarılan, öğrenilip öğretilen, yaşanarak hayat yapılan nebevî rehberdir. O'nu terk edenler, hangi rehberliği kendileri

için **“en güzel örnek”** olarak kabul edebileceklerdir?

...

“Bizim için Sünnet” diye başlayarak, daha birçok cümle ile nice fazileti ifade edebileceğimiz bir hakikattir, Sünnet...

“Sünnet, bizim için önemlidir” cümlesi bile Sünnet’in bizim için önemini anlatabilmek için yetersizdir, nakistir. Hal böyleyken, Sünnet’i önemsemeyip, O’nu sırt gerisi yapanlar, dînin iki temelinden birini yıkmaktadırlar.

Bizler îmân ediyoruz ki; sahabe övülmüş ve rızaya ermiş bir nesildir. Onlar, Kur’ân ve Sünnet birlikteliğiyle dîni anlamışlardır. Nebimiz aleyhisselâm’ın vefatından sonrada; onlar, Nebimiz aleyhisselâm’ın Sünnet’ini birbirlerine hatırlatmışlar ve öğretmişler; dîni, Sünnet’e sarılarak yaşamışlardır.

Onlardan sonra gelen nesillerde bu menhec üzere dîni anlamışlar ve yaşamışlardır. Kur’ân’ı ve Sünnet’i birbirinden ayırmak, Kur’ân’ın sahibiyle Kur’ân kendisine indirileni birbirinden ayırmak

olacağından; onlar asla böyle bir yanlışlığın içerisine düşmemişlerdir.

Ne hazindir ki, zamanla kâfirlerin etkisiyle küfrî anlayışlara kapılar aralanmış, Sünnet farklı değerlendirilir olmuştur. Özellikle günümüzde birçok harici ve dâhili etkiyle birlikte Sünnet’e farklı bakan tipler ortaya çıkmıştır. Bu ümmetin selef neslini takip eden rabbânî ulema rabbânî menhec üzerineyken; reformist anlayış sahibi bu tipler, oryantalistlerin ekmeğine yağ sürmüşler ve sürmektedirler.

İslâm düşmanları, İslâm’a ve Müslümanlara saldırılarını çok farklı yollarla yaparlarken, **“Sünnet’i İnkâr Projesi”** de İslâm düşmanlarının desteklediği projelerdendir. Batılı ve doğulu oryantalistler, görevlerini yapıp yerli tilmizlerine görevi tevdi edince, ortaya bizim dilimizle konuşan yerli Goldziherler çıkmıştır.

Özellikle Sünnet imamaları eleştirilerek dînin iki temelinden birisini yıkmaya gayreti içinde olunmuş ve halende bu necis plan işletilmektedir.

Ne hazindir ki; Sünnet'e düşman olanlar neye düşman olduklarını bilemeyecek kadar kördürler. Ümmeti Muhammed'in hayırlı insanların söylemediklerini söylemişler ve yapmadıklarını yapmışlardır.

Sünnet inkârcıları, Sünnet'in yerine kendi aciz akıllarını koyarak, yeni dalet yolları edinmişler ve edinmektedirler. Oysaki kitâbını peyderpey indiren Rabbimiz, Nebimiz aleyhisselâm'a kitâbın nasıl hayata yansıtacağını Nebimizin yaşantısıyla bizlere göstermiştir.

Kur'ân'ı Kerim'de Nebimiz aleyhisselâm'ın uygulamalarını Rabbimizin ikaz ettiğini gördüğümüz gibi; yine Nebimizin birçok uygulamasında bir nevi "takrirullâh" olan Rabbimizin takrirlerini de görmekteyiz.

Nasıl ki Nebimiz aleyhisselâm'ın rahatlen ve zımnen bir takriri mevcutsa, Rabbimizin de böyledir. Nasıl ki Nebimiz aleyhisselâm, dîne muhalif olan şeylerde susmamışsa; yine dîne muhalif olan durumlarda Rabbimizin de vahiy indirmemesi söz konusu olamaz. Vahiy ile bildirmediği durumlarda, Nebimizin uygulamasına yani Sünnet'e Rabbimizin takriri söz konusudur. Bu takrir de, Sünnet'in doğruluğunu ve Rabbimizin rızasını celp eden uygulama olduğunu bizlere göstermektedir.

Hal böyleyken bizler, nasıl olurda; "Rasûl -yani elçi- postacıydı!" deriz? Bu söz; hem edebe, hem dîne, hem de akla muhaliftir.

Âlemlere rahmet olarak gönderildiğine inandığı bir elçiye, insan nasıl böyle bir benzetmeyi yapabilir? Ancak Sünnet inkârcılarının dînsizlik-

leri ortada olduğu gibi, edepsizlikleri ve akılsızlıkları da ortadadır. Sünnet'i inkâr eden bir zavallının dilinde bu tür bir gafın çıkması normal olsa bile, bizler için anormal bir durumdur.

Bizler, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın ismi geçtiğinde O'na salavat getirmedüğümüzde, edepsizlik yapmışcasına rahatsız oluyorken; onlar, çok rahat bir şekilde Nebimiz aleyhisselâm'dan çocukluk arkadaşlarıymış gibi bahsedebilmektedirler. Tıpkı dînsiz ve edepsiz olan oryantalistler gibi...

Bizler, tebyin görevi olup, Allâh'ın kitâbını açıklayan bir Nebi'ye îmân ediyoruz. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, kitâbı açıklansın ve öğrenilsin diye elçisini "muallim" olarak görevlendirmiştir. Biz, O'nun pak dilinden bu hakikatin ifade edildiğini görmekteyiz. Evet, O ahlaki azim olan, insanlığın son büyük öğretmenidir.

Bir düşünelim; bir mektepte sadece kitâblar var ama onları okutup-öğretecek muallimler yok. Böyle bir durumda eğitim-öğretim faaliyetleri söz konusu olabilir mi? Tabi ki olamaz. Bu, dünyevî eğitim ve öğretim için bile böyle ise elbette dînin eğitimi ve öğretimi içinde "muallim" şarttır.

Îlâhî hitâb olan Kur'ân, insine ve cinine gönderilip hakkı beyan ile dünya ve ahiret saadetine çağıran ve saadet yolunu bizlere gösteren bir kitâbtır. Ancak bu kitâb, usulü ortaya koyarken, bizler furuâtı tebyin görevi verilen Nebimiz aleyhisselâm'ın sözlerinde, fiillerinde, takrirlerinde görmekteyiz.

Bunları görmeden insanları kitâbın önüne koyup; "haydi oku ve anla!"

demek, ilk defa okumaya başlayan bir talebenin önüne derin bir kitabı koyup; “oku ve anla, anla ve yaşa!” demek gibidir.

Tabi bu dediklerimizden yanlış bir mânâ da anlaşılmasın. Biz, birtakım insanların dediği gibi; “Kur’ân’ı hiç okuma, sen anlayamazsın!” demiyoruz. “Oku ama Sünnet ile anla! Oku ama rabbânî ulemamızın fehmiyle anla!” diyoruz.

“Neden böyle?” diye soranlara ise:

Çünkü “Sünnet, Kur’ân’ın yaşantıya geçmiş halidir” diyoruz. Çünkü “Sünnet, Kur’ân’ın şerhidir” diyoruz. Çünkü “Sünnet, takrirullâhtır; Sünnet’i anlayan ve ihlas ile yaşayan rabbânî ulemamız, Sünnet’in hâdimidir” diyoruz.

Elbette bizler, Kur’ân’a yöneleceğiz. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, mukaddes kitâbını Arabına Acemine, medenisine bedevisine, âlimine cahiline göndermiştir. Anlaşılsın diye de kolay kılmıştır. Kitâbın çoğu muhkem, az bir kısmı ise mütaşa-bihtir. Bizler, ehli kitâbın dediği gibi; “sadece dîn adamı(!) olanlar bu kitâbı anlar, geri kalanı ise ondan hiçbir şey anlayamaz!” demiyoruz. Ancak “kitâbı hakkıyla anlamak ve yaşamak için Sünnet’in bilinmesi şarttır” diyoruz.

Sözü daha fazla uzatmadan; “Sünnet olmadan İslâm anlayamaz, anlayamayan İslâm’da yaşanamaz” diyoruz.

Sünnet Ehli

Şimdi de Sünnet’e hak ettiği değeri veren, O’nu öğrenen ve hayat yapan Sünnet ehline kısaca değinelim ve diyelim ki:

Sünnet Ehli, Allâh’u Teâlâ’yı sevenler olarak, bu sevgiyi Nebi’ye ve O’nun Sünnet’ine ittiba ederek ispat ederler.

“De ki: ‘Eğer Allâh’ı seviyorsanız bana uyun ki Allâh da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allâh çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.’” [Â-i İmrân: 3/31]

Sünnet Ehli, Nebi'ye ve O'nun Sünnet'ine itaat ve ittiba etmeyi, Allâh'u Teâlâ'ya itaat olarak gören ve Sünnet'e sınımsız sarılanlardır.

“Kim, Rasûl'e itaat ederse Allâh'a itaat etmiş olur. Yüz çevirene gelince, seni onların başına bekçi göndermedik!” [Nisâ: 4/80]

Sünnet Ehli, Nebi'ye ve O'nun Sünneti'ne aykırı davranmanın caiz olmadığına, böyle bir halde kişinin başına dünyada belalar geleceğine ve ukbada da can yakan bir azaba uğrayacağına inanır; belalardan ve azabtan kurtulmanın yolunu, Sünnet'e ittiba etmekte görürler.

“O'nun emrine aykırı davrananlar başlarına ya bir belânın gelmesinden yahut can yakan bir cezaya çarpılmaktan korksunlar!” [Nûr: 24/63]

Sünnet Ehli, îmân etmenin Nebi'ye tam bir bağlılıkla bağlanmakla mümkün olduğunu kabul ederler. O'nun Sünnet'inin önüne şeytanın ve şeytanlaşanların hükümlerini getirmez. Nebi'nin Sünnet'ini her türlü ihtilafta arayı bulan bir kaynak olarak kabul ederler.

“Hayır! Rabbine andolsun ki onlar, aralarında çıkan çekişmeli işlerde seni hakem yapıp, sonra da verdiği hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olmazlar.” [Nisâ: 4/65]

Sünnet Ehli, Kur'ân'ın ve Sünnet'in hükümleri söz konusu olduğunda **“işittik ve imân ettik”** diyenlerdir. Bu sözün sahipleri olan Sünnet ehli, kurtuluş ehlidir.

“Aralarında hüküm vermek için Allâh'a (Kur'ân'a) ve Rasûlüne (Sünnet'e) çağrıldıklarında, Mü'minlerin söyleyeceği söz; 'işittik ve imân ettik' demeleridir. İşte onlar, kurtuluşa erenlerdir.” [Nûr: 24/51]

Sünnet Ehli, hususî ve umumî her konuda rehber olarak Nebi'yi gören, O'nun emrettiklerini baş tacı yapıp, yasakladıklarını da ayaklar altına alanlardır.

“Rasûl size ne vermişse onu alın ve size neyi yasaklamışsa ondan kaçının. Allâh'a karşı saygısızlık etmekten sakının. Şüphesiz Allâh'ın azabı çok çetindir.” [Haşr: 59/7]

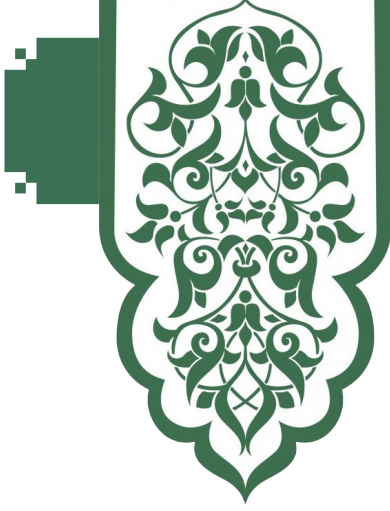
Sünnet Ehli, Nebi'yi 'en güzel örnek' olarak kabul etmenin -sadece- dille olmadığına; Allâh'a ve ahiret gününe inananların Nebi'nin Sünnet'ini hayat yapmaları gerektirdiğine inanırlar. Hayatları boyunca, en güzel örneğin izinde salih ameller işlerler.

“İçinizden kim, Allâh'a ve Rasûlüne itaat eder ve salih bir amel işlerse, ona mükafatını iki kat veririz. Biz, ona bereketli bir rızık hazırlamışızdır.” [Ahzâb: 33/31]

...

Sözümüzü bitirirken, Rabbimizden niyâzımız; Sünnet'i anlamayı ve salih amellerle yaşamayı bizlere nasip eylesin. Allâhûmme âmin.

Sünnet'i hayat yapan tüm **Sünnet Ehli** Muvahhidlere selâm ve dua ile...

ÇOCUKLAR İÇİN İNANÇ ESASLARI

PEYGAMBERLERE İMÂN

Kaan Sâlih

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın ismiyle...

Bil ki güzel yavrum! Peygamberler seçilmişlerdir,

Ayırım yapmadan tümüne îmân etmek dîndendir,

Kişiyi Müslüman kılan inancın temellerindedir,

Birini dahi reddetmek hepsini inkâr etmek gibidir,

Ey güzel yavrum! Müslümanlar olarak bizler, Allâh'ü Teâlâ'nın gönderdiği tüm peygamberlere aralarında ayırım gözetmeden îmân ederiz. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Rasûl, Rabbinden kendisine indirilene îmân etti, mü'minler de. Her biri; Allâh'a, meleklerine, kitâblarına ve rasûllerine îmân ettiler.” [Bakara: 2/285]

Peygamberlere îmân, dînimiz İslâm'ın temellerindedir. Onları gönderen Allâh'ü Teâlâ'dır. Allâh'a îmân, O'nun elçilerine de îmânı gerektirir. Müslüman olmak için Allâh'ın gönderdiği tüm peygamberlere îmân etmek zorunludur. Onlardan birini inkâr etmek tümünü inkâr etmek gibidir. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Allâh'ı ve rasûllerini inkâr edenler, Allâh ile rasûllerinin arasını ayırmak isteyenler, ‘bazısına inanırız, bazısını tanımıyoruz’ diyen ve bu ikisi (îmân ile küfür) arasında bir yol tutmak isteyenler, işte bunlar, gerçekten kâfir olanlardır. Kâfirlere alçaltıcı bir azâb hazırlamışızdır.” [Nisa: 4/150-151]

Ey güzel yavrum! Çok çalışmakla veya çokça ibâdet etmekle peygamber olunmaz ya da onların mertebelerine ulaşılmaz. Peygamber olmak, Allâh'ın seçimi ve layık görmesiyledir. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Allâh, meleklerden de insânlardan da elçiler seçer.” [Hac: 22/75]

Bu nedenle yavrum! Allâh'ın gönderdiği peygamberlere aralarında ayırım yapmadan tümüne îmân et! Peygamberliğin Allâh'ın seçimi ile olduğunu ve hiçbir kimsenin Allâh seçmeden peygamber olamayacağını bil! Yine bil ki! Peygamber olmayan hiçbir kimse, peygamberlere denk olamaz, onlardan daha faziletli bir konuma yükselemez.

Peygamberler Allâh'ın bize gönderdiği elçileridir,

Tevhîdi öğreten ve yaşayan büyük dâvetçileridir,

Ey güzel yavrum! Peygamberler Allâh'ın bize gönderdiği elçileridir. Allâh'ın emir ve yasaklarını bizlere bildiren kullardır. En büyük emir tevhîd, en büyük yasak ise şirkdir. Tevhîdi ve şirkî bize öğreten, tevhîdi yaşayan ve emreden, şirkten kaçınan ve sakındıran Allâh'ın dosdoğru yolunun büyük dâvetçileridir. Onlar, tevhîd ve takvâ ehlini Allâh'ın nimet ve mükâfatlarıyla müjdelemişlerdir. Şirk ve isyân ehlini ise Allâh'ın gazâbı ve azâbı ile uyarılmışlardır. Onlardan sonra şirk ve isyân ehli

için tüm bahaneler ortadan kalkmıştır. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

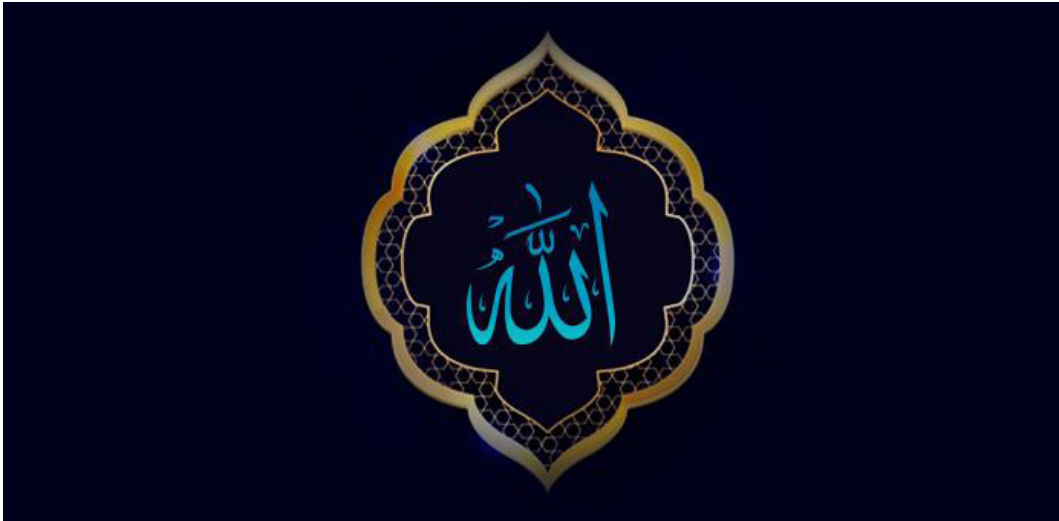
“Rasûller, mübeşşir (müjdeciler) ve nezir (uyarıcılar) olarak gönderildiler. Öyle ki Rasûllerden sonra insânların Allâh'a karşı (savunacak) delilleri olmasın. Allâh, Azîz'dir (üstün ve güçlü olandır), Hakîm'dir (hikmet ve hüküm sâhibidir).” [Nisâ: 4/165]

Bu nedenle yavrum! Peygamberleri Allâh'ın dîninin elçileri ve öğretmenleri, önderleri ve liderleri olarak kabul et! Onların emrettikleri ve yasakladıkları şeyleri, Allâh'ın kendilerine vahyi olarak bil! Hiçbir kimseyi onlardan daha ileri ve büyük lider ve önder kabul etme! İşte böyle yaparsan Allâh'ı râzı edenlerden olursun.

Tümü Allâh'ın emirlerine âmâde kul ve beşerdir,

Rablık ve ilâhlık sıfatları dâim diri Allâh'a özeldir,

Ey güzel yavrum! Peygamberler, Allâh'ın kulları içinden seçtiği elçileridir. Onun emirlerini yerine getirmekle gö-

revlidirler. Tümü beşerdir; Allâh'ın yarattığı kullardır. Doğdular, yaşadılar ve vefat ettiler. Her halleriyle diğer insânlar gibi Allâh'a muhtaç ve bağımlıdır. Hiçbirinde rablık ve ilâhlık sıfatları bulunmamaktadır. Rablık ve ilâhlık sıfatları sonsuz hayat sâhibi Allâh'a özeldir. Yaratmak, yaşatmak, yönetmek, ibâdet olunmak, sevk ve idâre etmek gibi sıfatlar evvelde ve ahirde sadece Allâh'ı âittir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Biz senden önce de kendilerine vahyettiğimiz erkekler dışında elçi göndermedik. Eğer bilmiyorsanız, o halde zikir ehline sorun. Biz onları, yemek yemez cesetler olarak yaratmadık ve onlar ölümsüz (de) değillerdi.” [Enbiyâ: 21/7-8]

Bu nedenle yavrum! Peygamberlere, onların kul ve beşer olduklarını kabul ederek îmân et! Rablık ve ilâhlık sıfatlarını sakın Allâh'tan başkasına verme! Allâh, dâim diridir, O'ndan başkaları ise O'na muhtaç, kaderlerinde ölüm olan âciz kullardır.

Kur'ân'da ismi bildirilen peygamber yirmibeştir,

Onların ilki Âdem, sonuncusu ise Muhammed'dir,

Ey güzel yavrum! Peygamberlerden yirmibeş tanesinin ismi Kur'ân'da geçmektedir. Tümüne selâm olsun bunlar: Âdem, İdrîs, Nûh, Hûd, Sâlih, İbrâhîm, Lût, İsmâîl, İshâk, Ya'kûb, Yûsuf, Şuayb, Eyyûb, Zulkifl, Mûsâ, Hârûn, Dâvûd, Süleymân, İlyas, Elyesa, Yûnus, Zekeriyâ, Yahyâ, İsâ ve Muhammed'dir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Allâh, Âdem'e bütün varlıkların isimlerini öğretti.” [Bakara: 2/31]

“Kitâbta İdrîs'i de zikret. Çünkü o, doğru olan bir nebî idi.” [Meryem: 19/56]

“Âd kavmine de kardeşleri Hûd'u gönderdik.” [Arâf: 7/65]

“Müstekbirler: ‘Şüphesiz biz sizin inandığınız şeyi inkâr edenleriz’ dediler. Nihâyet deveyi öldürdüler. Rablerinin emrine karşı geldiler ve: ‘Ey Sâlih! Eğer gerçekten sen gönderilen rasûllerden isen bizi tehdit edip durduğunu (azâbı) getir’ dediler.” [Araf: 7/76-77]

“İsmâîl, İdrîs ve Zulkifl, hepsi sabredenlerdendi.” [Enbiya: 21/85]

“İşte kavmine karşı İbrâhîm'e verdiğimiz delillerimiz. Biz dilediğimiz kimsenin derecelerini yükseltiriz. Şüphesiz ki senin Rabbin Hakîm'dir, Alîm'dir. Biz ona İshâk'ı ve Ya'kûb'u armağan ettik. Hepsini hidâyete erdirdik. Daha önce Nûh'u ve zürriyetinden Dâvud'u, Süleymân'ı, Eyyûb'u, Yûsuf'u, Mûsâ'yı ve Hârûn'u da hidâyete erdirmiştik. İyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız. Zekeriyâ'yı, Yahyâ'yı, İsâ'yı, İlyâs'ı (da) doğru yola erdirmiştik. Bunların hepsi sâlih kimselerden idi. İsmâîl'i, Elyasa'yı, Yûnus'u ve Lût'u (da) doğru yola erdirmiştik. Her birini âlemlere üstün kılmıştık.” [Enâm: 6/83-86]

“Muhammed, Allâh'ın rasûlüdür.” [Feth: 48/29]

Ey güzel yavrum! Burada ismi sayılan peygamberlerden başka, sayılarını ancak Allâh'ın bildiği, çeşitli zamanlarda ve çeşitli toplumlara gönderdiği peygamberleri de vardır. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

Onlar içinde rasûller, nebîlerden daha faziletlidir,

Ey güzel yavrum! Peygamberlerin tümü, Allâh'ın seçilmiş elçileridir. Onlara îmân etmek noktasında biri diğerinden ayrı değildir. Ancak Allâh katında rasûller, nebîlerden daha üstün ve daha önceliklidir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“İşte Rasûller! Biz, onların bir kısmını bir kısmına üstün kıldık.” [Bakara: 2/253]

“Andolsun, biz nebîlerin bir kısmını bir kısmına üstün kıldık.” [İsrâ: 17/55]

Rasûller, nebîlerden üstündür. Rasûllerin arasında da “ulu'l-azm” diye bilinen beş rasûl diğerlerinden üstündür. Bunlar -Allah'ın salât ve selâmı üzerlerine olsun-: Muhammed, Nûh, İbrâhîm, Mûsâ ve İsâ'dır. Ulu'l-azm rasûllerin en faziletlisi ise nebîlerin ve rasûllerin sonuncusu Abdullâh oğlu Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'dir. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur:

“Sana daha önce kıssalarını anlattığımız rasûller gönderdik. Anlatmadığımız rasûller de gönderdik.” [Nisa: 4/164]

Bu nedenle yavrum! Allâh'ın ismini zikrettiği tüm peygamberlere isimce, ismini bildirmediği peygamberlere de genel olarak îmân et! Hepsini Allâh'ın gönderdiği tevhîd elçileri olarak kabul et! Peygamberlerin sayıları hakkında kesin bir rakam vermekten ve verilen rakamlardan kaçın! Çünkü bu konuda sahîh bir nakil yoktur. Bize düşenin tafsilatlıca bildirilen şeylere tafsilatlıca, genel olarak bildirilen şeylere de genel olarak îmân etmek olduğunu sakın unutma!

“Ben Âdemoğlunun (bütün insânların) efendisiyim. Fakat bununla övünmüyorum. Kıyâmet günü (dirilmek için) yerin yarılmasıyla (kabirden) ilk çıkacak olan da benim. Fakat bununla övünmüyorum. İlk şefaati edecek ve şefaati ilk kabul olunacak kimse de benim. Fakat bununla övünmüyorum. Kıyâmet günü ‘livâu'l-hamd’ (hamd sancağı), benim elimde bulunacak. Fakat bununla övünmüyorum.” [Ebû Dâvûd (4673); Tirmizî (3148)]

Rasûl: “Allâh’u Teâlâ’nın insânlar arasından seçerek vahyettiği yeni bir şerîatla şirk içerisinde bulunan bir kavme gönderdiği kimsedir.”

Nebî ise: “Allâh’u Teâlâ’nın insânlar arasından seçerek özel olarak vahyettiği bir önceki rasûlün şerîatını açıklamak üzere îmân eden bir kavme gönderdiği kimsedir.”

Bu sebeple her rasûl bir nebîdir fakat her nebî rasûl değildir. Rasûl ve nebî kelimeleri bir arada kullanıldıklarında yukarıdaki iki farklı mânâyâ gelen kelimelerdir. Ancak ayrı ayrı olarak kullanıldığında eş anlamlı olan iki kelime-dir. Yani mânâ olarak birleştiklerinde ayrılan, ayrıldıklarında birleşen iki kelime-dir.

Bu nedenle yavrum! Tümünü gönderen Allâh olduğu için O’nun peygamberlerinin hepsine îmân et! İmân etmekte aralarında ayırım olmadığını bil! Ancak Allâh bazılarını bazılarına fazilet olarak üstün kıldığından üstün kılınanları sende üstün kıl! Üstün kılınanların en üstününü de Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm olarak bil ve kabul et!

Bil ki! Şerîatları farklı farklı olsa da, dînleri birdir,

Ey güzel yavrum! Allâh Subhânehu ve Teâlâ, rasûllerini kullarına müjdeleyici ve uyarıcılar olarak, hidâyete çağırarak dalâletten kurtarmak için göndermiştir. Rasûller, Allâh’tan aldıkları vahyi katmalardan ve çıkarmalardan uzak bir şekilde insânlığa tebliğ ederek kurtuluş yolunu göstermişlerdir. Onların dâveti tek ve bir olan Allâh’a ibâdete çağır-

mak onun dışındaki tüm sahte ve bâtıl ilâhları yani tâğûtları reddetmek üzerine kurulmuştur. Bu sebeple onların dîni birdir. Şerîatları zaman ve mekâna göre değişse de dînleri kendisinden başka hiçbir dînin kabul edilmeyeceği İslâm Dîni’dir. Allâh’u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Şüphesiz Allâh katında (tek geçerli) dîn (tüm nebîlerin tebliğ ettiği) İslâm’dır.” [Âli İmrân: 3/19]

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur:

“(Tüm) Nebîler, baba bir anneleri farklı kardeşirler. Dînimiz birdir.” [Buhârî (3443); Müslim (2367)]

Ey güzel yavrum! Peygamberlerin gönderildikleri zamanlar, mekânlar ve toplumlar farklı olduğundan, onların şerîatları yani amel esasları birbirlerinden farklı olmuştur. Bu, Allâh’ın sonsuz ilmi ve hikmeti ile belirlenmiştir. Namaz, zekât ve oruç gibi ibâdetlerin asılları her şerîatta olsa da, ilkeleri birbirinden farklı bildirilmiştir. Emir ve yasaklarında da farklılıklar söz konusudur. Çünkü insân, her asırda insân olsa da, ihtiyaçları, yargıları, zâfiyetleri ve insâna âit diğer durumları farklı farklıdır. Bu farklılıklar, farklı bir şerîat üzere olmayı gerektirmiştir. Ancak dînin inanç ilkinde tüm Peygamberler aynı dîne çağırılmışlar ve onu yaşamışlardır.

Bu nedenle yavrum! Amel esasları olarak farklılık gösterse de peygamberlerin inanç esaslarının aynı olduğunu bil! Tüm peygamberler İslâm’ın peygamberidir ve tümü tevhiid elçisidir. Tevhîde ve güzel amele çağırılmışlar ve şirkten ve sapıklıktan sakındırılmışlardır.

**Bizim peygamberimiz,
sevgilimiz Muhammed'dir,**

**O ki, insânlığın en son rasûlü ve en
son nebîsidir,**

**Âlemlere rahmet için gönderilen
Allâh'ın elçisidir,**

**Ona îmân ederek teslim olmak
ebedî saadettir,**

Ey güzel yavrum! Bizim peygamberimiz, önderimiz, efendimiz ve sevgilimiz Muhammed aleyhisselâm'dır. Biz, onun getirdiği inanç ve amel hükümlerine uymakla emrolunduk. O ki, Arap olsun ya da olmasın, gönderildiği günden kıyâmete kadar tüm insânlığın en son rasûlü ve en son nebîsidir. Ondan sonra ne bir nebî, ne de bir rasûl gelmeyecektir. O, âlemlere rahmet için gönderilen tevhîd ve selâmet elçisidir. Ona îmân ederek teslim olmak ebedî saadettir. Ondan yüz çevirmek ve ona isyân etmek ebedî bir hüsrân sebebidir. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allâh'ın Rasûlü ve nebîlerin sonuncusudur. Allâh, her şeyi hakkıyla bilendir.” [Ahzâb: 33/40]

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur: **“Ben (gönderilmiş tüm) peygamberlerin sonuncusuyum (benden sonra asla başka bir peygamber gelmeyecektir).”** [Buhârî (6346); Müslim (2730)]

Ey güzel yavrum! Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in rasûl olarak gönderilişinden sonra Hristiyanıyla

ve Yahudisiyle tüm insânlar, ona tâbi olmak, onun getirdiği şerîatı yaşamak ve kanun olarak yürürlüğe koymak mecburiyetindedir. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Biz, seni ancak bütün insânlara mübeşşir (müjdeleyici) ve nezir (uyarıcı) olarak gönderdik. Fakat insânların çoğu bilmezler.” [Sebe: 34/28]

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur:

“Nebîler sadece kendi kavimlerine gönderilirdi. Ben ise, tüm insânlara gönderildim.” [Buhârî (335); Müslim (523)]

Bu nedenle yavrum! Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm'ı çok sev! Onun yolundan ayrılma! Onu son rasûl ve nebî olarak kabul edip, yolundan yürüyerek ebedî saadete kavuş! Onun Allâh tarafından tüm yaratılmışlara rahmet olarak gönderildiğini bil ve o rahmeti kaybetmemek için elinden geleni yap!

**Bil ki! O, tüm şeriatları neshederek
gönderilendir,**

**Ona îmân etmekten kaçınanlar Ce-
hennemdedir,**

Ey güzel yavrum! Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm, kendinden önceki tüm şeriatları kaldıran bir şeriat ile gönderildi. Onun gelmesinden sonra Yahûdilik ve Hristiyanlık dînlerinin hükümleri ve amelleri Allâh tarafından kaldırıldı. Artık îmânlı olarak Al-lâh'a kavuşmak isteyen tüm kullar, ona, getirdiği kitâb olan Kur'ân-ı Kerîm'e, bildirdiği dîn olan İslâm'a îmân ederek tasdik etmek ve gereğince de amel etmek zorundadırlar. Onun Allâh'tan getirdiği İslâm Dîni dışındaki tüm dînler ve yollar bâtil ve reddolunmuştur. Onun yolu olan Muhammed-i Şerîat'a sonradan yapılacak her ilâve ve çıkarma bid'ât, her bid'ât sapıklık, her sapıklık da ateştedir. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Rasûlünü (tüm insânlara) hidâyet ve hak dîn ile diğer bütün (bâtil ve muharref) dînlere karşı üstün kılmak için gönderen O'dur. Şâhid olarak Allâh yeter.” [Feth: 48/28]

Ey güzel yavrum! Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm'ın tüm şeriatları yürürlükten kaldıran bir şeriat ile gönderilmesinden sonra, ona îmân ve itaat etmekten kaçınanlar, ebedî olarak Cehennemde kalacaklardır. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur:

“Nefsim elinde olana yemin ederim ki, ister Yahûdî, ister Hristiyan olsun bu ümmetten kim beni duyar da

sonra benimle gönderilene (Muhammed-i şerîata) îmân etmeden ölürse, mutlaka o kimse (ebedî olarak) Cehennemliklerden olur.” [Müslim (240); Ahmed (8203)]

Bu nedenle yavrum! İslâm Dîni'ni en son ve en kâmil dîn olarak kabul et! Ondan başka dînlerin geçersiz olduğunu ve o dînleri yaşamanın Allâh katında kabul edilmeyeceğini tasdik et! Al-lâh'ın yürürlükten kaldırdığı ve yerine en güzel yol olan İslâm'ı getirdiği bir dîni yaşamaya devam etmenin Allâh'a isyân olduğunu bil! Böylesi bir isyânın cezâsının da ebedî Cehennem olacağından hiçbir şüphe duyma!

Sahîh sünneti kabul etmeyenler de aynı yerededir,

O, Allâh'ın en sevgilisi önderimiz Muhammed'dir,

Ey güzel yavrum! Sünnet, Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm'dan bize naklolunan; söz, fiil ve takrirdir. Söz, onun söylediği sözlerdir. Fiil, onun bizzat yaptıklarıdır. Takrir ise yapılırken gördüğü ve onayladığı yahut karşı çıkmadığı şeylerdir. Yapılırken görmese bile, duyduktan sonra onayladığı yahut karşı çıkmadığı şeylerdir.

Peygamberimizin sünnetine uymak farzdır. Onun dîn hakkında söylediği, yaptığı ya da takrir ettiği her şey dîndendir. Çünkü o, kendi arzusuna göre konuşmamıştır. Allâh'ı Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“O, hevâdan (kendi istek, düşünce ve tutkularına göre) konuşmaz. O (söyledikleri), yalnızca vahyolunmakta olan bir vahiydir.” [Necm: 53/3-4]

Sünneti kabul ederek tâbi olmak, Allâh'a dâir olması gerekli olan sevginin bir ispatı ve îmânın bir gereğidir. Sünnet'ten yüz çevirenler, dînden yüz çevirmişler demektir. Dînden yüz çeviren her bir kimse ise dînden çıkar ve ebedî olarak Cehennemi hak eder. Allâh'ı Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“De ki: Eğer Allâh'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allâh da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allâh, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. De ki: Allâh'a ve Rasûlüne itaat edin. Eğer yüz çevirirlerse şüphe yok ki Allâh kâfirleri sevmez.” [Âli İmrân: 3/31-32]

Sünnet bize hadîs kitâblarımızda sahîh olarak ulaştıktan sonra bize düşen şey, işittik ve itaat ettik demekten ibârettir. Çünkü Peygamberimize îmân, ondan gelen sünnete teslim olmayı gerektirir.

Ey güzel yavrum! Önderimiz ve efendimiz, başkomutanımız ve Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm, Allâh'ı Teâlâ'nın en sevgili kuludur. O, hayırlılar hayırlısı, seçilmişler seçilmiş ve sevgililer sevgilisidir. Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm şöyle buyurmuştur:

“İbrâhîm, Allâh'ın dostu olup o bir gerçektir. Musâ, Allâh'ın konuştuğu seçkin bir kimsedir, bu da doğrudur. Îsâ, Allâh'ın ruhu ve kelimesidir, bu da bir gerçektir. Âdem, Allâh'ın seçtiği kuldur, bu da bir gerçektir. Dikkat ediniz Allâh'ın sevgilisi (habîbullâh), övünmeksizin benim, övünme yok.” [Tirmizî (3616); Darimî (48)]

“Ben, Abdulmuttalib oğlu Abdullâh oğlu Muhammed'im. Allâh mahlukatını yarattı ve beni onların en hayırlılarından kıldı. Sonra insanoğlunu (Arap, Acem) iki guruba ayırdı. Beni onların en hayırlıları kıldı. Sonra onları kabilelere ayırdı ve beni en hayırlı kabile olarak (Kureyş) içinde kıldı. Sonra onları ailelere ayırdı ve beni aile olarak onların en hayırlısı kıldı.” [(Tirmizî (3068)]

Bu nedenle yavrum! Sünnet, sahîh olarak bize ulaştıktan sonra onu kabul et! Onunla amel etmekten geri durma! Çünkü Sünnet de Allâh'ın bir vahyidir ve Kur'an'ı koruduğu gibi Allâh'ı Teâlâ onu da korumuştur. Sünnetsiz bir dîn çağırısı yapanlar, şeytanların oyunca-

ğı olmuş kimselerdir. Onlar, Sünneti itibarsızlaştırmaya çalışmakla aslında dîne saldırmaktalar. Uyanık ol! Şeytanların askerleri, bu konu da çok çalışmaktalar. Oysa onlar, bâtılı gâlib getirmeye var güçleriyle çabalasalar da, hakkın gelişiyle bâtıl mağlubiyete mahkum edilmiştir.

Düşmanları dahi onu överek “el-Emin” demiştir,

Vayhi tebliğ etmiş ve onda asla hata etmemiştir,

Ey güzel yavrum! Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm, el-Emin’dir; asla yalan söylemeyen, kesinlikle ihânet etmeyen, âdil ve güvenilir bir kimsedir. Mekke müşrikleri de, onu bu şekilde vasıflandırmıştır. O, Müslümanlara karşı çok şefkatli ve merhametli, kâfirlere karşı yiğit ve âdil olmuştur.

Ey güzel yavrum! Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm, Allâh’u Teâlâ’dan aldığı vahyi ne eksik ne de fazla, vahyolunduğu üzere insânlara ulaştırmıştır. Bunda asla hata etmemiştir. Şeytan ona ulaşamamış; vesvese verememiş, unutturamamış ve kandi-

ramamıştır. O, masumdur yani hata işlemekten korunmuştur.

Bu nedenle yavrum! Dînimize sarıl! Onun emirlerini yerine getirmekte gevşeklik gösterme! O dîn ki, kendisinde hiçbir şüphenin olmadığı tevhîd dîni İslâm’dır. Onu, her dâim doğru ve âdil olmakla övülmüş olan Muhammed aleyhisselâm tebliğ etmiştir. Onu Rab-bimizden aldığı üzere; katmalardan ve çıkarmalardan uzak bir şekilde tâm olarak anlatmıştır.

Getirdiği mucizelerin en yücesi Kur’ân-ı Kerîm’dir,

İsrâ ve Mirâc da nübüvvetin açık delillerindedir,

Ey güzel yavrum! Mucize, peygamberlerin Allâh tarafından gönderilmiş gerçek elçiler olduğunu kanıtlayan hârikulâde olaydır. İnsânların benzerini getirmekten ve yapmaktan âciz kaldıkları, Allâh’u Teâlâ’nın yarattığı tabiat kanunları ve âdetler üstü harikulâde hadîslerdir.

Allâh’u Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm’ı birçok mucize

ile desteklemiştir. Bu mucizelerin en büyüğü Kur’ân-ı Kerîm’dir. Allâh’u Teâlâ, onunla ümmetlerin en belâgatlisine, en fesâhatlisine ve en güzel konuşanına meydan okumuştur. Onlar onun bir tek âyetinin dahi benzerini getirmekten âciz kalmışlardır. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur:

“Her bir nebîye mutlaka insânların benzerini görerek îmân edebilecekleri birtakım mucizeler verilmiştir. Bana verilen ise Allâh’u Teâlâ’nın vahyettiği vahiydir. Bundan dolayı kıyâmet gününde o nebîler arasında kendisine uyanları en çok olan kişinin ben olacağımı umarım.” [Buhârî (4981); Müslim (155)]

Ey güzel yavrum! Allâh’u Teâlâ’nın Muhammed aleyhisselâm’ın risâletini desteklemek için kendisine bahşettiği en önemli mucizelerden biri de İsrâ ve Mirac mucizesidir. Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem uyanık iken ruhu ve bedeni ile birlikte Mescid-i Haram’dan alınıp, Mescid-i Aksa’ya getirilmiştir. Bu hadîseye “İsrâ” denir. İsrâ, Kur’ân’ın şu âyetiyle ile sâbittir:

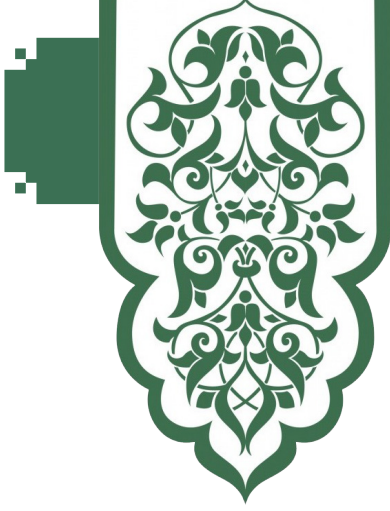
“Bir gece, kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (Muhammed) kulunu Mescid-i Harâm’dan, çevresini mübârek kıldığımız Mescid-i Aksa’ya götüren Allâh, noksan sıfâtlardan münezzehtir. O, Semî’dir (işitendir), Basîr’dir (görendir).” [İsrâ: 17/1]

Buradan da yine uyanık iken ruhu ve bedeni ile birlik-te yedinci kat semâya kadar yükseltilmiştir. Bu hadîseye “Mirac” denir. Mirac, İsrâ gecesinde vuku bulmuştur. Sonra Allâh’ın dilediği kadar daha yükseltilmiş, Sidre-

tü’l-Münteha’ya ulaşmıştır. Ve orada Allâh’u Teâlâ, ona vahyederek onunla konuşmuş beş vakit namazı emir buyurmuştur. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, Mirac gecesi Cenneti ve Cehennemi ve de Cebrâil aleyhisselâm’ı Allâh’u Teâlâ’nın yarattığı aslî suretiyle görmüştür. Muhammed aleyhisselâm bunların hepsini Allâh’ın bir nimeti olarak baş gözüyle kalbi yalanlamadan görmüştür. Sonra Beytû’l-Makdis’e indirilmiş ve diğer nebîlere imâm olarak namaz kıldırılmıştır. Daha sonra da tan yeri ağarmadan önce Mekke’ye geri döndürülmüştür.

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem’in en önemli mucizelerinden biri de ayın ikiye yarılma hadîsesidir. Mekke’li müşrikler Rasûlullâh’tan mucize istemişler, o da Allâh’ın kendisine verdiği bir mucize ile ayı ikiye yarmıştır. Ondan nakledilen mucizeler arasında az olan su ve yemeğin çoğaltılması, hastaların iyileştirilmesi gibi daha birçok mucizeler de bulunmaktadır.

Bu nedenle yavrum! Bizler Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm’a îmân ettiğimiz gibi, onun peygamberliğinin alâmeti olan mucizelerine de îmân ederiz. Akıllarımız bazen bazı şeyleri idrak etmekten âciz kalsa da sahîh olarak bizlere gelen haberleri asla yalanlamadan îmân ederiz.

KOLAYLAŞTIRILMIŞ İBÂDETLER FIKHI

FIKIH İLMİ

Üzeyir Hanif

Giriş:

Rahman ve Rahim olan Allâh'ın ismiyle... Hayır dilediği kullarına fıkıhı öğreten Allâh'a hamd olsun. Ümmetine fikhin esaslarını tebliğ ve talim eden Rasulullah'a ve âline salât ve selâm olsun. O Rasûl ki Hadisi Şeriflerinde şöyle buyurdu: **“Allâh kim için hayır dilerse onu dinde fâkih kılar.”** [Buhârî 71, 3116, 7312, Müslim, 1037]

Allâh'ı Teâlâ'nın yol gösterici olarak indirdiği Kitâb'ından, ve Kitâbı açıklayan Rasûlün sünnetinden fikhin hükümlerini çıkararak müçtehitlerimize ve dinini fikhin esaslarına göre yaşayan Müslümanlara da selâm olsun.

İslâm dininde akideden sonra en önemli mesele, fıkıhı öğrenmek ve yaşamaktır. Bu makalemizde ilmin faziletinden, özellikle akide ilminden hemen sonra gelen fıkıh ilminin diğer ilimlere üstünlüğünden bahsedeceğiz.

Yine bu sayımızda fıkıh ilminin tarifini yapacağız ki, dergimizin fıkıh köşesinde hangi konulardan bahsedeceğimizi ve okurlarımızın ne ile karşılaşacaklarına ışık tutmuş olalım.

İlmin Fazileti:

Kur'an ve Sünnet ilmin faziletini ve üstünlüğünü ortaya koymuştur. Kur'an'da Allâh'ı Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Allâh'tan başka hiçbir ilah olmadığına Allâh, melekler ve adaleti ayakta tutan ilim sahipleri şahitlik etti. O'ndan başka ilah yoktur. O, El-Azîz'dir, El-Hakîm'dir.” [Â-i İmran: 3/18]

Allâh'ı Teâlâ bu ayeti kerimede önce kendisinden başlamış, sonra melekleri, sonrada ilim sahiplerini zikretmiştir. Bu da ilmin üstünlüğünü ve sahibini nasıl şerefli kıldığını anlatmak için yeterli delildir. Başka bir ayetinde Allâh'ı Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“(Cihadın mükâfatı bu denli büyük olsa da) müminlerin tümü savaşa çıkmazlar. Onlardan her topluluktan bir grubun geride kalıp dinde fakihleşmeleri (dini ilimlerde derinleşmeleri) ve kavimleri (savaştan) döndüğünde onları uyarmaları gerekir. Böylece umulur ki Allâh'ın azabından sakınırlar.” [Tevbe: 9/122]

Başka bir ayetinde Allâh'ü Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **“Allah sizden iman edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin.”** [Mücadele: 58/11]

İbni Abbâs radiyallahu anhuma bu hususta şöyle demiştir: **“Alimler diğer insanlardan yedi yüz derece daha yüksektir. İki derecenin arasında yaya yürüyüşüyle beş yüz yıllık mesafe vardır.”** [İbni Abdilberr, Câmiu Beyâni'l-İlmi ve Fadlihî, 1/22]

Diğer bir ayetinde Allâh'ü Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **“Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”** [Fâtır: 35/28]

Sünneten gelen delillerde, Muâviye bin Ebî Süfyan radiyallahu anh, Nebî sallallahu aleyhi vesellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: **“Allâh kim için hayır dilerse onu dinde fâkih kılar.”** [Buhârî 71, 3116, 7312, Müslim 1037]

Ebû Ümâme radiyallahu anh şöyle anlatıyor: **“Rasûlullah sallallahu aleyhi vesellem'e biri âbid, diğeri âlim olan iki adamdan söz edilince şöyle buyurdu: limin âbide olan üstünlüğü, benim en düşüğünüze üstünlüğüm gibidir.”** [Tirmizî 2685]

Sahabe ve Tabiinden nakledilen eserlere gelince, Ali radiyallahu anh şöyle demiştir: **“Şüphesiz ki âlim gündüzleri oruç tutup geceleri namaz kılan ve Allah yolunda savaştan kimseden daha çok ecir alır. İlim öldüğü zaman İslâm'da bir gedik açılır ve kıyamet gününe kadar o gediği hiçbir şey kapatamaz.”** [Hatib, el-Cami' li Ahlakı'r-Ravi 350]

İbni Abbâs radiyallahu anhuma şöyle demiştir: **“Vallahi, bir tek âlim şeytana bin âbitten daha çetin gelir.”** [Beyhaki Şuabu'l-İman 1713, 1716]

Mücâhid rahimehullah da Allâh'ü Teâlâ'nın **“Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Resûl'e itaat edin. Sizden olan emir sahiplerine de (itaat edin).”** [Nisâ: 4/59] kavlindeki emir sahiplerini **“ilim sahipleri”** olarak tefsir etmiş, kendisinden yapılan bir rivâyette ise onların fakihler ve âlimler olduğunu söylemiştir. [Tefsiru't-Taberi 7/179]

Saîd bin Cübeyr rahimehullah rab-bânilerin fakihler ve âlimler olduğunu söylemiştir. Yine Mücahid rahimehullah Allâh'ü Teâlâ'nın **“Allâh hikmeti dilediğine verir. Kime de hikmet verilmişse ona çok fazla hayır verilmiştir. Ancak**

akıl sahipleri düşünüp öğüt alırlar.”

[Bakara: 2/269] sözündeki hikmetin fıkıh ve ilim olduğunu ifade etmiştir. [Tefsiru't-Taberi 5/527-528]

Fıkıh İlminin Tarifi ve Özellikleri:

Sözlükte “bir şeyi bilmek, iyi ve tam anlamak, derinlemesine kavramak” manasına gelen fıkıh kavramı, ilim ve fehim gibi yakın anlamlı diğer kavramlara göre daha özel bir anlam taşır. Şer’î istilahta ise Ebu Hanife rahîmehullâh fıkıhı şöyle tarif etmiştir: “Kişinin leh ve aleyhinde olanı bilmesidir.”

İmam Şafiî rahîmehullâh’da kendisinden sonra ulema arasında meşhur olan şu tarifi yapmıştır: “Şer’î ve amelî ahkâmı, tafsilatlı delilleriyle bilmektir.”

Ahkâm “hükm”ün çoğuludur. Şer’î ve amelî hükümler, Hâkim ve Şâri olan Allâh’u Teâlâ’nın mükelleflerden talep ettiği. Bu namazın vacip, haksız yere adam öldürmenin haram, yiyip içmenin mübah ve namaz için abdestin şart olması gibi hükümlerdir. Anlaşılacağı üzere fıkıhın konusu namaz gibi yapılması istenen, haksız yere adam öldürme gibi terk edilmesi istenen ya da yemek ve içmek gibi muhayyer (serbest) bırakılan mükelleflerin fiilleridir. Mükellefler ise bülûğa ermiş ve akıl sahibi kişilerdir.

Fıkıh daha geniş manasıyla şeriattır. Şeriat ise Allâh’u Teâlâ’nın kulları için koyduğu bütün hükümlerdir. Bu hükümler itikadla ilgili olduğunda buna Fıkhu’l-Ekber denir. Fıkıhın amelle alakalı olan kısmına ise Fırû Fıkıh denir. İslâm fıkıhının çeşitli özellikleri vardır ve en önemlileri şunlardır:

Kaynağı vahiydir. Kur’ân ve Sünnetten kaynaklanır ve bu özelliğiyle İslâm dininin hükümlerini kapsar. Allâh’u Teâlâ şöyle buyurmaktadır: “**Bugün, sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve din olarak sizin için İslam’dan razı oldum.**” [Mâide, 5/3]

Hâkim ve Şâri olan Allâh’u Teâlâ hükmünü koymuştur. O günden sonra artık, şeriatın maksadına uyum sağlayan ve kişinin maslahatına uygun bir şekilde fıkıhın yaşanmasından başka bir şey kalmadı.

Hayatın tamamını kapsar. Fıkıh ilmi kişinin Rabbine karşı sorumluluklarını, nefesine karşı sorumluluklarını ve toplum ile ilişkisini kapsayan, yani hayatın bütün alanlarına müdahale eden Şeriatın ta kendisidir.

Fıkıh hem dünya hem de ahiret içindir. İnsanlığın tamamı için umumdur ve kıyamete kadar bakidir. İnsanların dünyada huzur ve selamette yaşaması ve ahirette kurtuluşa ermesi için vardır.

Fıkıh hem ferdin hem de toplumun maslahatlarını gözetir. İslâm dininin hükümleri olan fıkıh ferdin dinini, canını, aklını, neslini (ırzını) ve malını koruma altına alır. Aynı şekilde ferdin maslahatlarını koruduğu gibi toplumun maslahatlarını da birinin diğerine üstünlüğü olmadan korur. Yine de iki maslahat çatıştığı zaman toplumun maslahatı ferdin maslahatına tercih edilir. Aynı şekilde iki ferdin maslahatı çatıştığında “zarar etme ve zarar verme yoktur” ve “iki zarardan büyüğü hafifi ile def edilir” kaidelerinden hareketle, en çok zarara uğrayanın maslahatı tercih edilir.

Fıkıh İlminin Konusu:

Ameli hükümleri kapsayan ve mükelleften çıkan söz, fiil, akit ve tasarruflarla ilgili olan Fırû Fıkıh iki kısımdan oluşur:

Birincisi İbadet hükümleri: Taharet, namaz, oruç, hac, zekat, adak, kurban ve bunlar gibi insanın Rabbine olan kulğunu belirleyen hükümler.

İkincisi Muamelat hükümleri: Akitler, alış-veriş, tasarruflar, nikah, talak, ukûbât (dünya ve ahiretteki cezalar), cinayetler, tazminatlar, davalar (kadılık, mahkeme), siyer (devletler hukuku), feraiz (miras) gibi insanın diğer insanlarla olan muamelelerini belirleyen hükümler.

Muamelat ile ilgili hükümlerde şu alt başlıklara bölünür:

Ahval-i şahsiye: Bunlar nikah, talak, nesep, nafaka ve mirasa ait ailevi hükümlerdir. Karı kocanın ve akrabaların aralarındaki ilişkileri belirler.

Medeni ahkâm: Satış, icra (kira), rehin, kefalet, şirketler, borçlanma gibi fertlerin karşılıklı alıp vermeleriyle ilgili olanlardır. Bununla fertlerin malî ilişkileri tanzim edilir ve alacaklının hakları korunur.

Cinayet ahkâmı: Mükellefin işlediği suçlar ve gerektirdiği cezaları belirler. Bununla insanların can, mal ve ırzları koruma altına alınır ve toplumda emniyet sağlanır.

Davalar: Bunlar kadâ (mahkeme), dava, şahadet, yeminler vb. gibi insanlar arasında adaletin gerçekleşmesi için konulan hükümlerdir.

Anayasa ahkâmı: İdare tarzı ve usulü ile ilgili hükümlerdir. Bununla emir sahipleri ve fertler ve cemaatlerin hak ve hukukları belirlenir.

Devletler hukuku: Fıkıhtaki adıyla siyer, barışta ve savaşta İslâm devletinin diğer devletlerle ilişkisini ve İslâm devletinde yaşayan gayri müslimlerin İslâm devleti ile ilişkilerini belirler.

İktisadi ve mali ahkâm: Fertlerin mali hak ve sorumlulukları, devletin mali hak ve görevleri, hazinenin kullanımı gibi hükümleri belirler. Bunlar ganimet, öşür ve haraç gibi devletin mallarını; zekat, sadaka ve adak gibi toplumun mallarını; nafaka ve miras gibi aile mallarını; ticaret, kira ve şirket kazançları gibi fertlerin mallarını ilgilendiren hükümlerdir.

Farz-ı Ayın Olan İlim “İlmihal”:

Derim ki! Alimler, her Müslüman’a farz olan ilmin ne olduğu hakkında ihtilafa düşmüşlerdir. Kelamcılara göre öğrenmenin farz olduğu ilim kelimdir. Çünkü tevhid ve Allâh’ı bilmek ancak bu ilim sayesinde elde edilir. Fakihlere göre öğrenilmesi farz olan ilim fıkıh ilmidir. Çünkü fıkıh sayesinde helal ve haram öğrenilir. Tefsircilere ve hadisçilere göre söz konusu ilim Kitap ve Sünnet ilmidir. Çünkü bütün ilimler Kitap ve Sünnet sayesinde elde edilir. Bunlardan başka birçok görüş ifade edilmiştir ki hiçbirisi derde şifa değildir.

Doğrusu her Müslüman’a farz olan ilim, kulun Rabbi ile olan muamelesine dair ilimdir. Her bir Müslümanın Allah azze ve celle’nin dininden öğreneceği ve tahkik ehli olmaya çalışacağı ilk şey tevhid sonrada fıkıhtır. Çünkü tevhid

demek olan “iman fıkhı” ve şeriat fıkhı demek olan “ahkâm fıkhı”, kulun kime ve nasıl kulluk edeceğini öğreten iki büyük ilimdir.

Öyleyse dinde fıkıh sahibi olmak dediğimiz zaman iki hususu da birlikte kastetmekteyiz: Akidede fıkıh sahibi olmak ve şeriatta fıkıh sahibi olmak. Bundan dolayı Rasûlullâh sallallâhu aleyhi vesellem’den varid olan ve Müslümanları fıkıh sahibi olmaya teşvik eden ya da fıkıh sahibini öven naslarla hem iman fıkhı hem de ahkam fıkhı olarak her iki fıkhı da içeren geniş manasıyla fıkıh kastedilmektedir.

Enes bin Mâlik radiyallâhu anh’ın rivayet ettiğine göre Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“İlim talep etmek her Müslüman’a farzdır.”** [İbni Mâce 224]

Yani erkek olsun, kadın olsun her bir mükellefe ilim öğrenmek farzdır. Müslüman lafzı içine erkek de girer, kadın da... Burada kastedilen her iki fıkıhtan da öncelikli olarak farz-ı ayn olan kadardır. Yani ey Müslüman erkek ve kız kardeşim! İmanını ve amelini kendisiyle doğrultacak ve Rabbimizi razı edecek kadar ilim öğrenmelisin. Bu yolda tüm gayret ve çabanı ortaya koyarak istenen menzile varmalısın!

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem Muaz b. Cebel radiyallahu anh’ı kendilerine İslam’ı öğretmesi için Yemen halkına gönderirken şöyle demiştir: **“Sen kitab ehlinde olan bir halka gidiyorsun. Onları davet ettiğin ilk şey Allah’u Teâlâ’yı birlemek (tevhîd) olsun... Bunu kabul ettiklerinde onlara Allah’ın kendilerine bir gün ve gecede beş vakit namazı farz kıldığını bildir.”**

[Buhari, 6937]

Bu hadisten öğrendiğimiz üzere ilk farz iman fıkhıdır, hemen ardından da ahkâm fıkhı gelir. Bu iki fıkıh her bir mükellefe farz-ı ayındır. Her Müslümanın zaruri olanı -gücü yettiğince- öğrenmesi gerekir.

İşte bu iki fıkıh ile mükellefin Rab-bine kendisi ile kavuşacağı imanını ve amelini düzeltmesi mümkündür. Bu iki ilim ve bu iki fıkıh farz-ı ayın olan şeylerdendir. Çünkü her ikisi de mükellefle alakalıdır, amelle alakalıdır. Her bir insan iman ve amelle mükelleftir, sorumludur.

İnanç ve itikad da kişi üzerine farz olan ilk ilim tevhid, yani Lâ ilâhe illallâh’ın manasını bilmektir. Bu kelimeyi manasını bilmeden söylemek, kişiye fayda vermez. Çünkü kelime-i tevhidi manasını bilmeden söyleyen bir kimse, bu kelimenin neyi red, neyi kabul ettiğini bilip, buna inanamaz. Allâh’u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: **“Bil ki! Allâh’tan başka (ibâdete layık) ilâh yoktur.”** [Muhammed: 47/19]

“O’nun dışında taptıkları şefaatte bulunmaya malik değildirler. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler bunun dışındadır.” [Zuhruf: 43/86]

Ve Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem ise şöyle buyurmuştur: **“Her kim lâ ilâhe illallâh’ın mânâsını bilecek ölürse Cennete girer.”** [Müslim 43; Ahmed 464]

Daha sonra kişi üzerine Fûr’u Fıkıh’tan ilmihali bilmesi farz-ı ayındır. Aksi halde “ilmihal fıkhı” olmadan Müslümanın ibadetlerinde, namazında, orucunda, hac ibadetlerinde Rasûlullah

sallallâhu aleyhi ve sellem'e tabi olması nasıl mümkün olabilir? Mal sahibi ise zekâtını nasıl verebilir? Böyle durumlarda amelle alakalı ilmihal fikhini, yani uygulaması vacip olan fikhî öğrenmeden nasıl İslâm dinini yaşayabilir?

Sonuç olarak diyebiliriz ki, çocuk ergenliğe ulaştığı zaman veya yetişkin bir kişi yeni Müslüman olduğu vakit ilk yapması gereken şey kelime-i tevhidi ve imanın altı şartını öğrenmesidir. Araştırma ve delille öğrenemese bile manasını bilmesi ve anlamasıdır, çünkü bu, vaktin (halin) farzıdır. Aynı şekilde namaz vakti geldiğinde tahareti ve namazın nasıl kılınacağını öğrenmesi gerekir. Ramazan ayına kadar hayatta kalmışsa orucun hükümlerini öğrenmesi gerekir. Malı varsa ve üzerinden bir yıl geçmişse zekâtın hükümlerini öğrenmesi gerekir. Hac vakti geldiğinde ve hacca gitmeye gücü yettiğinde hac ibadetlerini öğrenmesi gerekir.

Akidenin diğer meselelerine dair ilme gelince; kişinin öldükten sonra dirilmeye, cennete ve cehenneme iman gibi meseleleri öğrenmesi gerekir. Kelime-i tevhidin delalet ettiği manalarda aklına bir şüphe düşerse şüpheyi ortadan kaldırmaya yarayan ilmi öğrenmesi gerekir. Bidatlerin çok fazla olduğu bir şehirde yaşıyorsa hak ve gerçek olan sünneti öğrenmesi gerekir.

Yapılmaması gereken, yani haram olan şeylere gelince; bunlar değişen hâllere göre farklılık gösterir. Çünkü kör olan kimsenin bakılması haram olan şeyleri öğrenmesi gerekli değildir. Dilsiz olanın da konuşulması haram olan şeyleri öğrenmesi gerekmez. Eğer kişi şarap içilen ve ipek elbiseler giyi-

len bir beldede yaşıyorsa bunlarla ilgili hükmü yani bunların haram olduğunu öğrenmesi gerekir. Yine faizciliğin iyice yaygın olduğu bir ülkede yaşayan bir tüccarın faizden nasıl korunacağına dair ilmi öğrenmesi gerekir.

Buraya kadar söylediklerimizden, öğrenilmesi farz-ı ayın olan ilimle her şahsa göre vacipliği zorunlu hale gelen halin ilminin, yani "İlmihal"ın kastedildiği ortaya çıkmış oldu. Başarıya ulaştırılan Allah'a hamdolsun.

Hâtîme:

Allâh'ü Teâlâ'yı hâkimiyetinde tevhid eden bir muvahhid Rabbinin hükümlerini Kur'ân ve Sünnetten öğrenip, bu iki kaynaktan elde edilen fıkha göre amel eder. Ve bu vesileyle diliyle ikrâr ettiği tevhid hakikatini, ameli ile tasdik eder.

Ya Rabbi! Hâkimiyetinde seni tevhîd ediyoruz ve vermiş olduğun hükümleri öğrenmek ve öğretmek için Kur'an ve Sünnetten elde edilen fıkıh ilmine sarılıyoruz! Sen bizlere iman ve amel fıkhını sevdin, bizim için kolaylaştırdın! Bizleri senin hükümlerinin yeryüzünde hâkim olması için mücadele eden kullarından eyle! Bizlerin ve bizlerden sonra nesillerimizin ayaklarını bu yol üzere sabit kıl ve canlarımızı bu yol üzereyken! Allahümme amin!

TEFEKKÜR NOTLARI

SÜNNETİN BEŞ HALİ

Enes Lütfü

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın ismiyle... Yalnız O'na hamdeder ve yalnız ondan yardım dileriz. Salât ve selâm Muhammed sallalâhu aleyhi ve sellem'in, âlinin ve ashâbın üzerine olsun.

Rabbimizin izniyle, hiçbir Peygamberin arasını ayırmaksızın her birine î mân ediyor ve son Rasûl Muhammed sallalâhu aleyhi ve sellem'in izinden gitmeye devam ediyoruz. Ciğerlerimiz yaş olduğu müddetçe, Nebîmiz aleyhisselâm'ın açmış olduğu yolda, göstermiş olduğu hedefe, durmadan yürüye bilmek adına Rabbimizden sebât diliyoruz. Atmış olduğumuz her adımımızda da, Rasullah aleyhisselâm'ın izlerini bırakmak ümidiyle bu yazımızda da sizlere "sünnet" kavramını tanıtmak istiyoruz.

Sünnetin Tanımı:

Sünnet kelimesi, lügatte "yol ve gi-dişât" anlamlarına gelmektedir. İstilah-taysa, mana bakımından "hadîs" kelimesiyle benzerdir.

Sünnet kelimesi ilk zamanlar Peygamber aleyhisselâm'ın "fiillerini" ifade etmek için kullanırken, hadîs kelimesi Rasûllâh aleyhisselâm'ın "sözlerini" ifade etmek için kullanılmıştır. Sonraları her ikisine de müşterek bir tanım yapılmış; "Peygamber aleyhisselâm'a izâfe edilen her türlü; kavîl, fiil, takrîr, yaratılış ve ahlakî özelliklerdir" denilmiştir.

Tanımımız üzerinden yola çıkarak, maddeler halinde sünnetin beş kısmından da bahsetmeye çalışalım, inşallah.

1) Kavîl Sünnet:

Kavîl sünnet, çeşitli vesilelerle Nebimiz aleyhisselâm'ın söylemiş olduğu sözlerdir. Peygamberimize izâfe edildiği için, bu tür hadîs-i şeriflere "merfû hadîs" denilmektedir. Merfû hadisler genellikle içerisinde hüküm ve haber barındırırlar. Nebimiz aleyhisselâm'ın şerefli hayatından bir örnek vererek konumuzu misallendirelim:

Ahmed ibn Hanbel ve Müslim'in, Ebu Hureyre radiyallâhu anhu yoluyla rivayet ettikleri bir rivayete göre:

“Bir gün Peygamberimiz sallallâhu aleyhi ve sellem çarşı-pazarda dolaşırken, bir satıcının yanına uğrar ve ona; “ne satıyorsun?” diye buyurur. O da sattığı şeyi Rasûlü Zi'şân'a gösterir. Peygamberimiz aleyhisselâm satılan ürünlere elini daldırmayı murâd eder. Birde ne görsün. Tezgâhtaki ürünler ıslanmış; alta kalanlar yaş üstekiler kuru. Bunun üzerine adalet nebisi: “Bizi aldatan bizden değildir” buyurmuştur.

Rasûlullah aleyhisselâm'ın, ümmetini terbiye etmek için buyurduğu bu sözler, kavî Sünnete örnek olmaktadır. O' ümmetinde gördüğü her hatayı düzeltmeye çalışmış, Müslümanlara her konuda muâllim olmuştur. Sözleriyle bugünlere dahi şekil veren Nebimize selâm olsun.

2) Fiilî Sünnet:

Fiilî sünnet Rasûlullâh aleyhisselâm'ın davranış ve uygulamalarının

anlatımıdır. Sünnetin bu hali, sahâbilerin Rasûlullâh aleyhisselâm'ın yapmış olduğu şeyleri haber vermeleriyle bilinmektedir. Aynı zamanda ictihâda imkân olmayan bir durumda, sahâbilerin ibâdet nitelikli uygulamalarına da Rasûlullah aleyhisselâm'a izâfe edildiği için; “hükmen merfû” denilmektedir. Yine bir örnek vererek, konumuzu anlaşılır kılmaya çalışalım, inşallâh.

Ümmü'l-Mü'minîn Aîşe radiyallâhû anhâ'dan nakledilen rivâyette, vâlide-mizin şöyle buyurduğu söylenmiştir:

“Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, o derece oruç tutardı ki biz; O, artık orucu bırakmaz, derdik. Bazen de orucu öyle terk ederdi ki; artık O, oruç tutmaz derdik. Ben Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem' in Ramazan'dan başka hiç bir ay'ı kâmilen oruçla geçirdiğini görmedim. Şaban ayı kadar hiç bir ayda çok oruç tuttuğunu da görmedim.” [Müslim, Siyâm 175]

Aişe annemizin, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın hâl ve hareketlerinden haber

vermesi fiilî sünnette bir örnek olmaktadır. Bunun gibi Rasulullâh aleyhisselâm'ın hâminden haber veren birçok rivayet bulunmaktadır. Nebimizin sünnetini hâl edinenlere selâm olsun.

3) Takrîrî Sünnet:

Rasûlullâh aleyhisselâtu ve's-selâm'ın şahid olduğu herhangi bir olayı olumlu karşılmasına, ya da sahâbilerle ait bir uygulamayı tasvib ve tasdik ederek sukût etmesine "takrîrî sünnet" denilmektedir. Burada ki durum, başkalarının yaptıklarını, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın onaylamasıdır. Nebimiz sallalâhu aleyhi ve sellem'in takrîrî, bazen açıkta gerçekleştiği gibi, bazen de sukût etmesiyle dolaylı bir şekilde gerçekleşmiştir. O nedenle sünnetin bu hali; "sarih takrir" ve "zımnî takrîr" olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır.

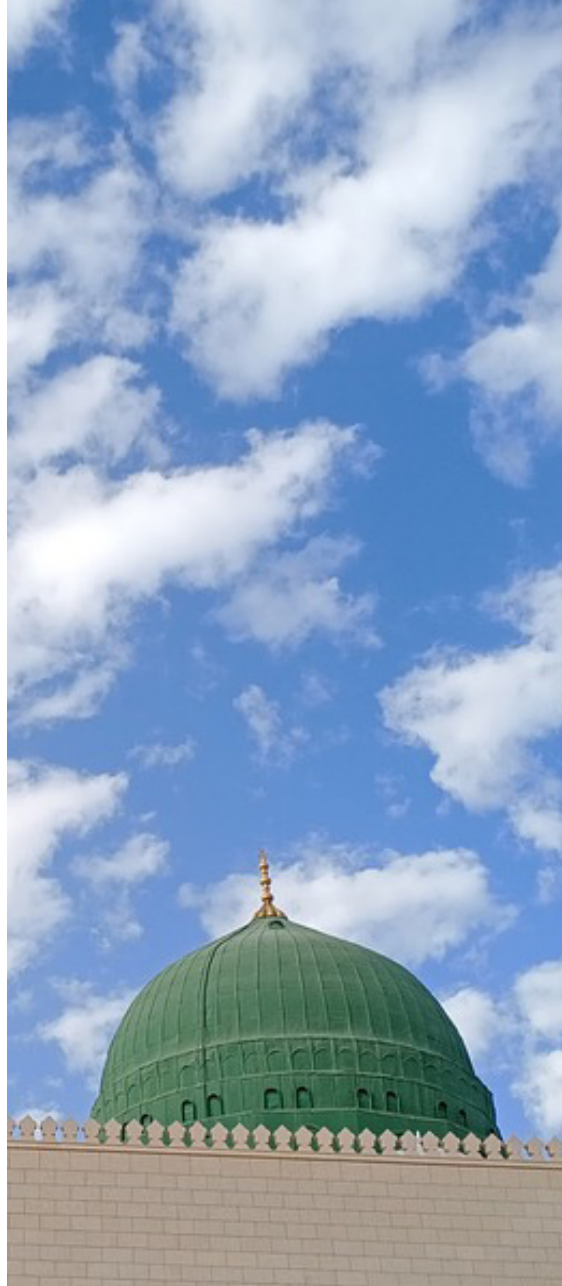
a) Sarih Takrîr:

Rasûlullâh sallalâhu aleyhi ve sellem'in, bir olayı açıkça onayladığını belli etmesine, takrîrî sünnet demiştik. Sahâbilerimizle Rasûlullâh aleyhisselâm'ın arasında geçen bir olayı anlatarak konumuzu örneklendirelim.

Ebû Saîd el-Hudrî Radiyallâhu Anhu'dan rivayetle kendisi şöyle anlatmıştır:

"Biz ufak askeri birlikle, bir serriyeden dönüyorduk. Yolda Arap kabilelerinden birine rastladık ve onlardan bizleri misafir etmelerini rica ettik. Onlarsa bunu reddettiler. Bir zaman sonra, o kabilesinin reisini, zehirli bir hayvan soktu. Kabile halkı da yaralanmış olan reislerini tedâvi edip

edemeyeceğimizi sormak için yanımıza geldiler. Biz de "siz bizi misâfir etmediniz, bize belli bir şey ödemediğiniz tedavi etmeyiz" dedik. Bunun üzerine bir bölük koyun sürüsü üzerine anlaştık. Sonra ben kabile reisine "Fâtîha" sûresini okudum ve üfledim. O da Allâh'ın izniyle şifa buldu ve bize koyunları verdiler. Döndüğümüzde bu olayı Rasûl-

lâh aleyhisselâm'a haber verdik. O da bize; "Fâtihâ'nın bu kadar etkili bir duâ ve tedâvî olduğunu sana kim bildirdi? İyî ve doğru hareket etmişsiniz. Şimdi koyunları taksîm ediniz ve bana da sizlerle birlikte bir pay ayırınız!" buyurdu."

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in, sahâbilerinin yapmış olduklarını açıkça tasdik ederek konuşması ve kendisine de bir pay istemesi, sarîh takrîr örnek olmaktadır.

b) Zımnî Takrîr:

Rasûlullâh aleyhisselâm'ın şahid olduğu bir olayı sukût ile karşılama-na, zımnî takrîr demiştik. Bu konunun misali ise, Buhârî'nin sahîhinde geçtiği üzere şöyledir:

"Hendek harbi sonrasında, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem silahlarını çıkarmış ve yıkanmıştı. O sırada yanına Cibril aleyhisselâm geldi ve "sen silahlarını çıkarmışsın, hâlbuki biz silahlarımızı çıkarmadık. Haydi, onlara doğru yola çık" buyurdu. Peygamberimiz "nereye çıkıyoruz?" diye sorunca, Cibril aleyhisselâm Kureyza Oğullarını işaret ederek "işte şuraya!" dedi. Bunun üzerine Nebimiz aleyhisselâm, Kureyza Oğullarının üzerine hareket etti. Sahâbilerinin de derhal oraya gitmesini isteyerek; "sizden itaat eden hiç kimse ikinci namazını başka yerde kılmamasın. Ancak Kureyza Oğulları yurdunda kılsın" buyurdu.

Bunun üzerine, yola çıkan sahâbiler ikinci namazı hakkında iki görüşe ayrıldılar; bir kısmı Rasulullâh aleyhisselâm'ın buyurduklarının zahirinden yola çıkarak, namazlarını Kureyza Oğullarının yurdunda kılmak için ertelediler. Bir kısım sahâbilerimizse, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın kastının sadece acele edilmesine dikkat çekmek için olduğunu söyleyerek, vakit içerisinde yoldayken namazlarını kıldılar. Bu durum Allâh Rasûlü sallallâhu aleyhi ve sellem'e arz edildiğinde, sukût etti ve iki görüşten hiç birini kınamadı.”

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in, namaz hakkında ayrılığa düşen her iki tarafı da kınamaması ve sükût etmesi zımnî takrire örnek olmaktadır.

Rasûlullâh'ın Yaratılış Özellikleri:

Yaratılış, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın el-Hâlik ismiyle yoktan var etmesi, el-Musavvîr ismiyle şekil verip sûretlendirmesidir. O, Rasûlünü en güzel şekilde yaratmış, insanların görüp beğeneceği ve sözüne itibâr edeceği bir lider kılmıştır.

Rasulullah aleyhisselâm'ın yaratılış özelliklerini anlatan ve hayal dünyamızı şekillendiren birçok rivâyet bulunmaktadır. Tirmizî rahimehullâh'ın “eş-Şemâilu Muhammediyye” adlı eserinde, Peygamberimizin hilkî özelliğini anlatan şu rivâyet geçmektedir:

Ali Radiyallâhu anhu, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem hakkında şöyle söylemiştir:

“Allâh Rasûlü aleyhisselâm ne çok uzun ne de çok kısa idi. Halkın orta boylusuydu. Saçları ne tam kıvrıkcık ne de düzdü; hafif dalgalıydı. Şişman

biri değildi, tombul yanaklı da değildi. Yüzü yuvarlaklı. Rengi kırmızıya çalan bir beyazlıktaydı. Gözleri koyu siyahtı. Kirpikleri uzundu. Kemiklerinin başları (mafsal) ve kürek kemiklerinin birleştiği yer genişti. Göğsünden göbeğine kadar ince bir çizgi şeklinde uzanan kolları vardı. Elleri ve ayakları dolgundu. Yürürken yokuş aşağı iner gibi hızlı yürürdü. Bir tarafa bakacağı zaman, tüm vücuduyla dönerdi. İki kürek kemiği arasında nübüvvet mührü vardı. O, Peygamberlerin sonuncusuydu. İnsanların en cömerdi ve insanların kalbinin en çok ısındığı kimseydi. Lehçesi en doğru, tabiatı en yumuşak ve insanlarla en güzel geçinen kişiydi. Onu ansızın gören ondan korkar, onu tanıyan onu severdi. O'nu anlatan kişi ‘ne O’ndan önce ne de O’ndan sonra da O’nun gibi birini görmedim’ derdi.”

Rasûlullâh'ın Ahlâkî Özellikleri:

Övülmüş olan ahlâk, insanların manevi güzelliğidir. Güzel bir bedende güzel bir ahlâk; nurun âlâ nurdur. Peygamberimiz aleyhisselâm, her iki cihetteki güzelliği bir arada taşımış “en güzel örnek” olmuştur. Örnekliği sadece kendi zamanına hasredilmemiş, kıyâmete kadar tüm zamanları kuşatmıştır. Siyer kitapları, bizlere bu hizmeti sunmaktadır. Ümmete mâl olan bir siyer kitabımızın sonunda, peygamberimizin ahlâkını anlatan şu ibarelere denk gelmekteyiz:

Ali b. Ebî Talib anlatıyor:

“Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem kötü söz söyleyen, kınayan, çarşı pazarlarda yüksek sesle konuşan ve kötülüğe kötülükle mukâbele eden biri değildi. Bağışlayıcıydı. Cihad dışın-

da hiçbir zaman hiçbir şeye eli ile vurmamıştır. Ne bir hizmetçiye ne de bir kadına vurmamıştır. Kendisine haksızlık yapan hiçbir kimseden intikam aldığı görmedim. Ancak Allâhu Teâlâ'nın haramları çiğnendiğinde ondan daha gazaplısı yoktu. İki şey arasında muhayyer bırakıldığında onların kolay olanını seçerdi.

Evine girdiğinde insanlardan biri gibiydi. Elbisesini temizler, hayvanını sağlar ve kendi hizmetini kendisi görürdü. Oturup kalkarken her daim dua ve niyaz ederdi. Bir meclise vardığından boş olan yere otururdu ve bunun böyle yapılması gerektiğini söylerdi. Her bir arkadaşına nasibini verirdi. Hatta onların her biri Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in kendisini diğerlerinden daha fazla sevdiğini zannederdi. Musâfaha ettiğinden elini ilk çeken olmazdı. O'ndan bir şey istenildiğinde, reddetmez verirdi ya da güzel sözle mukabelede bulunurdu.

İnsanlara en güzel ahlâk ile muâmele ediyordu. Herkes onun nezdinde haklar hususunda birdiler. Meclisi ilim, hayâ, sabır ve emanet meclisiydi. İnsanların içinde en zengin gönüllüsü, en doğru sözlüsü, en yumuşak huylusu ve akrabalarına karşı en fazla ilgisi o idi. ni olarak O'nu gören, O'nun heybetinden korkardı. O'nunla birlikte olup tanıyan da onu severdi. O'nu vafeden biri de şöyle diyor: "Ne O'ndan önce ne de O'ndan sonra O'nun gibisini görmedim."

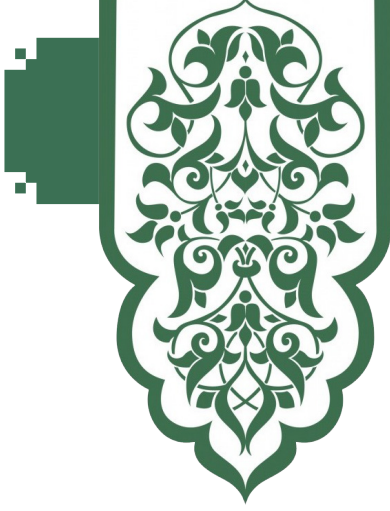
Son:

Sünnet kavramını maddeler halinde tek tek açıklamaya çalıştık. Bunu yaparken, akıllarda Allâh Rasûlü aley-

hisselâm'ın canlanmasını göz önünde bulundurduk. O nedenle, konulara verilmiş olan örneklerin, kıssalardan olmasını tercih ettik. Gönüllerde Allâh Rasûlü ile buluşmanıza vesile olduysak ne mutlu bizlere. Havz-ı Kevser'de Peygamberimiz aleyhisselâm'ın pak zâtıyla buluşmanız dileğiyle. O'na salât edenlere selâm olsun. Allâh'a emânet olun, hoşçakalın.

Vel hamdu lillâhi rabbil âlemin...

İRŞAD VAKTI

RASÛLULLAH'A KARŞI ÂDAB

Ali Eren

Rasûlü'nü, âlemlere rahmet olsun diye gönderen Allâh Azze ve Celle'nin adıyla... Allâh'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selâm olsun.

Allâh Azze ve Celle, Kur'ân-ı Azîmuşşân'da, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın İnsanlara karşı çok şefkatli ve merhametli olduğunu buyurmaktadır. O (aleyhisselâm), ümmetine karşı böyle merhametliyken, ümmetinin O'na (aleyhisselâm) karşı sergileyeceği tavır nasıl olmalıdır? Elbette ki böyle bir Zât (aleyhisselâm), İnsanlar arasında en büyük değeri, muhabbeti, saygıyı ve hürmeti hak etmektedir. Allâh Azze ve Celle bizlere, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı nasıl davranmamız gerektiğini bildirmiştir. O şöyle buyurmaktadır:

“Ey îmân edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinden fazla yükseltmeyin. Birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi O'nunla da öylece konuşmayın. Yoksa siz farkında olmadan bütün emekleriniz boşa gider.” [Hucurât: 49/2]

“Aranızda birbirinize seslendiğiniz gibi Rasûl'e seslenmeyin.” [Nûr: 24/63]

Bu ve benzeri ayetler, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı âdâbın ehemmiyetini göstermektedir. Anlaşılan o ki, Rahmet Nebîsi'ne (aleyhisselâm) hürmet göstermek, Ümmet-i Muhammed için bir sorumluluktur. Bizler de, bu sorumluluğu hakkıyla yerine getirmiş bir nesil olan Selef-i Sâlihîn'den örnekler sunarak, 'Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı âdâb' konusunu kaleme alacağız. Yardım ve başarı Allâh'ü Teâlâ'dandır.

Ashâb-ı Kirâm'ın Rasûlullâh Karşısındaki Edebi:

'Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı âdâb' denildiğinde akla ilk gelen nesil, hiç şüphesiz Ashâb-ı Kirâm'dır. Bizler, Rasûlullâh aleyhisselâm'a nasıl davranmamız gerektiğini en güzel onlardan öğrenebiliriz. Çünkü onlar, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın rahle-i tadrîsâtından nasiblenmişlerdi. Artık onları taklit

etmek, bizim için en hayırlı yoldur. Al-lâh'u Teâlâ hepsinden razı olsun.

Ebû Kuhafe'nin Oğluna Uygun Düşmez:

Sahâbemizin (radîyallâhu anhum) her biri edeb timsalidir. Ancak, sunacağımız ilk isim Ebû Bekir radîyallâhu anhu'dur. İşte O'nun, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı olan edebi:

Rasûlullâh aleyhisselâm, aralarındaki bir husumeti çözmek için Benî Amr bin Avf'a gitmişti. Namaz vakti girmiş olmasına rağmen henüz gelmemişti. Bunun üzerine namazı kıldırmak Ebû Bekir radîyallâhu anhu'ya nasib oldu. Namazın kılındığı esnada Rasûlullâh aleyhisselâm mescide teşrif ettiler. Ashâb radîyallâhu anhum, Ebû Bekir'in geri çekilmesi için el çırpmaya başladı. Ebû Bekir radîyallâhu anhu, durumu anlayınca geri çekilmek istedi. Nebi aleyhisselâm namaza devam etmesini istese de, O geri çekildi. Sonra Rasûlullâh aleyhisselâm, öne geçerek namazı kıldırdı. Namazdan sonra Rasûlullâh **"Ey Ebû Bekir, neden kıldırmadın?" diye sorunca; edeb sahibi Ebû Bekir radîyallâhu anhu şu cevabı verdi: "Ebû Kuhafe'nin oğluna, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın önüne geçerek namaz kıldırmak uygun düşmez."** [Buhâri]

Arap toplumunda, "falanın babası" hitabı övgü içerirken, "falanın oğlu" hitabı daha çok tahkir içermekteydi. Ebû Bekir radîyallâhu anhu mütevâzılığını göstererek, "Kuhafe'nin oğlu" künyesini kullanmıştır. Ayrıca, önünde namaz kıldırmayarak Rasûlullâh aleyhisselâm'a olan edebini ortaya koymuştur.

Neden Hâlâ Remel ve Hervele?

limlerimiz Rasûlullâh aleyhisselâm'a itaatini, yaşarken bizzat kendisine, vefatından sonra da Sünnetine olacağını söylemişlerdir. Buna kıyasla edeb de Rasûlullâh aleyhisselâm yaşadığı hâlde bizzat kendisine, vefatından sonra Sünneti'ne karşı gösterilmelidir. Sahâbemiz aynen böyle yapmıştır. Rasûlullâh aleyhisselâm'ın ahirete irtihâlinden sonra, O'nun Sünnetine hürmet göstermişlerdir. Ömer radîyallâhu anhu'nun başından geçen şu olay buna örnektir:

Birisi Ömer radîyallâhu anhu'ya, neden hâlâ remel ve hervele yapıldığını sorar. Rasûlullâh aleyhisselâm, Hudeybiye Anlaşması'ndan sonra yaptığı kaza umresinde, Mekkeli müşrikler Müslümanları güçsüz ve zayıf görmesinler diye, onlara karşı heybetli görünmek için tavafta hızlı ve dik bir şekilde, vâkarla yürümüş ve ashâbına da aynı şeyi emretmiştir. Bakıldığı zaman, Ömer radîyallâhu anhu zamanında Müşrikler yoktu ve zâhiri illet ortadan kalkmıştı. Neden aynı uygulama devam etsin di? Ancak, Ömer radîyallâhu anhu'nun cevabı çok netti: *"Allâh İslâm'ı aziz kıldı, kuvvetlendirdi. Küfrü ve kâfirleri ortadan kaldırdı. Ama bununla beraber biz, Rasûlullâh aleyhisselâm zamanında yaptığımız bir şeyi terk etmeyiz."* [Ebû Dâvud]

Hükümlerde ya illetlere bakılır ya da hikmetlere. Ancak, bazı taabudî meseleler vardır ki illetini veya hikmetini anlayamayız. Böyle bir durumda, Ömer radîyallâhu anhu örneğinde olduğu gibi itaatkâr olmak, en doğru olandır.

Kan Akıtan Oluk:

Yukarıda da geçtiği üzere, Rasûlullâh aleyhisselâm vefat etmiş olsa bile, sahâbemiz O'nun hatıralarına hürmet etmeye devam etti. Bunu, yine Ömer radîyallâhu anhu'nun şu kıssasında açıkça göre bilmekteyiz:

Abbas radîyallahu anhu'nun damında bir oluk vardı. Bu oluk, tam da Ömer radîyallâhu anhu'nun yolu üzerindediydi. Bir Cuma günü, Ömer radîyallâhu anhu, en güzel elbiselerini giymiş mescide doğru gitmekteydi. Aynı gün Abbas radîyallâhu anhu, evinin çatısında tavuk kesmişti. Ömer radîyallâhu anhu, tam oluğun altından geçerken üzerine kan damladı. Behemehâl, oluğun kaldırılmasını istedi. Üzerini değiştirip mescide geldi ve şöyle umumî bir ikazda bulundu: “İnsanlar, neden başkalarına eza verecek şekilde davranırlar. Yolda gelirken falanca oluktan üzerime kan damladı. Ben de oluğun kaldırılmasını istedim.” Bunun üzerine, namazdan sonra Abbas radîyallâhu anhu, Ömer radîyallâhu anhu'nun yanına gelerek: “*Vallâhi, oluğu oraya koyan Rasûlullâh aleyhisselâm'dı*” dedi. Ömer radîyallâ-

hu anhu bunu duyunca: “*Ey Abbas! Omuzlarıma basarak, oluğu eski yerine koymanı istiyorum*” dedi ve oluğu tekrar eski yerine koydurttu. [İbni Sa'd, Tabakât]

Ashâb-ı Kirâm'ın Sünnet anlayışı şuydu; “O yaptı, ben yaptım.” Bu anlayış sebebiyle, en itaatkâr nesil oldular. Rasûlullâh aleyhisselâm, bir sözde veya bir amelde bulunduğu anda, hikmetini sorgulamaksızın itaat etmeleri onları ayıran bir özellikti. Ömer radîyallâhu anhu'ya göre, artık hiç kimse o oluğu yerinden oynatamazdı.

Çünkü onu oraya koyan Rasûlullâh aleyhisselâm'dı.

Tabiûn'un Hassasiyeti:

Tabiûn, Sahâbe neslinden sonra gelen, tıpkı onlar gibi övülmüş olan bir nesildir. Sahâbemiz gibi onlarda da Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı âdâba riâyet ederlerdi. Ancak, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın ahirete göç etmeleri sebebiyle, onların hürmeti Sünnet'e olmuştur. Sunacağımız örnekler konuya açıklık getirecektir.

A'meş, Dırâr bin Mürre'den şunu nakleder: “Onlar, Rasûlullâh aleyhisselâm'dan abdestsiz iken hadis rivâyet etmeyi uygun görmezlerdi. A'meş, abdestsizken hadis rivâyet etmek zorunda kalsa, en azından teyemmüm ederdi.” [İbni Abdî'l-Berr, Camiu beyâni'l]

Malik bin Enes de Rasûlullâh aleyhisselâm'ın hadislerine hürmeten, abdestsiz hadis rivâyet etmezdi. [A.g.e]

Tabiînden olan Said b. El-Müseyyeb'in şu davranışı da oldukça etkileyicidir: Said bin el-Müseyyeb ölüm döşe-

ğindeyken, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın hadisini nakletmek ister ve şöyle der: “Beni oturtunuz. Çünkü ben, yatarken Rasûlullâh aleyhisselâm'dan hadis rivâyet etmeyi kerih görüyorum.” [A.g.e]

Onların pek çok çoğu hadis rivâyet edeceği zaman, güzelce abdest alır, üstünü giyinir, koku sürünür hazır bir vaziyete bürünürdü. İmamlar arasında edeb timsali olan İmam Mâlik rahimehullâh, hadis rivâyet edeceği zaman, abdestini alır, en güzel elbiselerini giyer ve sakalını tarardı. Kendisine neden böyle yapıyorsun? Diye sorulduğunda: “Rasûlullâh aleyhisselâm'ın hadisine hürmet ediyorum” cevabını verirdi.

Rasûlullâh Aleyhisselâm'a Karşı Edebsizlik:

Buraya kadar övülmüş selefimizin, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı olan edebine şahid olduk. Şimdi ise, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı edebsizliğin, kişiyi nasıl îmandan çıkaracağına şahid olacağız.

Ebu el-Hudri radîyallâhu anhu anlatıyor: “Biz, Huneyn savaşında Rasûlullâh aleyhisselâm'la beraberdik. Allâh Rasûlü ganimetleri dağıtıyordu. Zu'l Huveysira denilen adam, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın yanına gelerek dedi ki: **'Adaletli ol! Ey Muhammed.' Rasûlullâh aleyhisselâm: 'Allâh'tan kork! Eğer ben adaletli değilsem, kim adaletli olacak?'** buyurdu.

Bunun üzerine Ömer radîyallâhu anhu dedi ki: 'Ey Allâh'ın Rasûlü! Bırak şu münafığın kafasını vurayım!'

Rasûlullâh aleyhisselâm: **'Bırak onu! Ta ki insanlar, Muhammed ashâbını öldürüyor demesinler,'** buyurdu.

Rasûlullâh aleyhisselâm devamlı şöyle buyurdu: **“Bunun ardından, buna bağlı insanlar çıkacak. Siz namazlarınızı onların namazlarının yanında küçümseyeceksiniz. Onlar, Kur'ân okuyacaklar fakat boğazlarından aşağıya inmeyecek. Onlar, okun yaydan fırladığı gibi dinden çıkarlar ve bir daha dönmezler.”** [Buhâri]

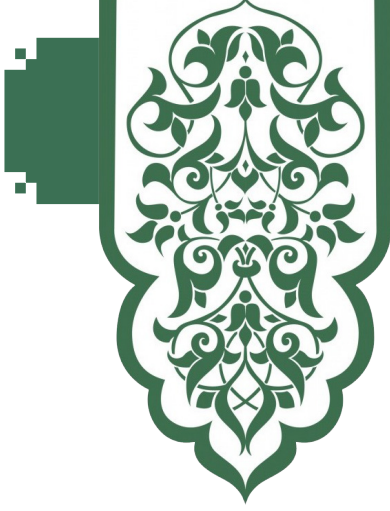
Bu adamın yapmış olduğu edebsizlik, kendi îmânına zarar verdiği gibi, neslinin de dinden çıkmasına vesile oldu. Rasûlullâh aleyhisselâm'ın sahibi Allâh Azze ve Celle'dir. Ve Rabbimizin gazabı, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı edebsizlik yapanların üzerine olmuştur.

Ey hayra tâlib olan kardeşim!

Rasûlullâh aleyhisselâm'a edeb ile muâmelede bulunmak, bir nesli nasıl değerli kıldığını gördün. Tam aksine, Rasûlullâh aleyhisselâm'a karşı edebsizliğin de bir nesli nasıl helak ettiğine şahid oldun. Evet, Muhammed aleyhisselâm bizim gibi bir insandır. Ancak O'na hak ettiği hürmeti göstermek, îmânımızın bir gereğidir.

Allâh'u Teâlâ bizlere, Rasûlullâh aleyhisselâm'a hakkıyla hürmet edebilmeyi nasib eylesin. Allâh Azze ve Celle, O'nu (aleyhisselâm) makâm-ı mahmûd'a ulaştırsın. Salât ve selâm, O'nun (aleyhisselâm) üzerine olsun. Hamdüsena'lar, Allâh'u Teâlâ'ya olsun.

Selâm ve duâ ile...

SAĞLIKLI BESLENİYORUZ

NEDİR BU KATKI MADDELERİ?

Olca Lokman

Minhâc Dergisi “Sağlıklı Yaşamalıyız” köşesinden siz değerli okurlarıma yeni bir sayıda ulaşmış olmaktan duyduğum memnuniyetimi belli etmeden söze başlamak istemedim. Her zaman olması gerektiği gibi önce benim ve sizlerin de Rabbi olan yüce Allah’a hamd edip sonra da sizleri selâmların en güzeli olan Allah’ın selâmıyla selâmlamak isterim.

Esselâmu aleykum ve rahmetullâhi ve berakatuhu.

Değerli okurlarım! Her araştırmamda olduğu gibi bu sayımızda da siz değerli ebeveynlerimizi ve biricik nesillerimizi bilinçlendirmek amacı ile daha sağlıklı ve izzetli nesiller yetiştirip günümüzdeki ismini dahi telaffuz edemediğimiz hastalıklardan en hafif hasarla da olsa kurtulup, bu sayede yüce Allah’ın rızasını kazanabilmem adına çok önemli birkaç konuyu kısa kısa ele almak istedim. Sağlıklı ve sağlıksız beslenmenin nesiller üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini, kişilerin ahlâkî ve karakteristik yapılarına nasıl bir sonuca sebebiyet verdiğini inceledim.

İlk olarak içeriğinde haram şüphesi bulunan gıdaların kişiyi adım adım, içten içe çürüterek helallerden ve bununla birlikte haktan uzaklaştırıp dünyasının ve ahiretinin zelil olmasına sebebiyet verir; verebilir. Tebe-i tabiinin büyüklerinden olan ünlü İslâm alimi Süfyân es Sevri (rahmetullahi aleyh), şöyle ifade ediyor: “Kişinin dindarlığı gıdasının helalliği nispetindedir.”

Bununla birlikte bizi çok yakından ilgilendiren lâkin gerektiği kadar önem göstermediğimiz günümüz bakkal, manav ve market alışverişlerimizin kısaca ambalajlı tüm endüstriyel ürünlerin neredeyse yüzde yüzünde karşımıza çıkan (eminim ki hemen hemen hiçbirimizin farkında dahi olmadığı) veyahut bir yerlerden kulağımıza ilişip ne olduğunu dahi anlayamadığımız yada duyup da önemsemediğimiz sağlığımızı sadece tehdit etmekle kalmayıp, daha ileriye gidip hayatımıza kasıt eden kimyasallar ve (E) maddeleri örneğin (E407), (E330) ve bunlara benzer Sağlık Bakanlığı tarafından da yasal olarak tüzüğe uygun gıda ürünlerinde kullanılmasına izin verilen dayanıklılığı

attırmak amaçlı bazı kimyasallar gibi yüzlerce endüstriyel gıdalarda “ gıda koruyucuları” adı altında kullanılan ve bunlara benzeyen ilk bakışta masumca görünen fakat zehir kadar tehlikeli olan hatta hayatımızla oynayacak kadar tehlikeli, olan bu ürünleri şimdi siz değerli okurlarıma faydası olacağını düşündüğüm ve bizleri bilinçlendireceğine inandığım “Nedir Bu Katkı Maddeleri” başlığı adı altında sizlere sunacağım.

Gelin şimdi hep birlikte küçük bir hayal kuralım. Kavurucu yaz sıcaklarında olduğumuzu düşünelim. Susadığımızda çoğumuzun aklına ilk tercih edilmesi gereken içme suyu ve maden suyuken bunların dışında soğuk herhangi bir içecek olarak en basitinden ne gelir? “Buz gibi meyve suları ve buz gibi gazozlar gelir tabi ki de” dediğinizi duyar gibiyim, oysaki yıllarca biz tüketicilere bitkisel ve çok sağlıklıymış gibi algı oluşturulan saf meyve suları gibi görünen hemen hemen hepimizin evlerinin yakınında bulunan halk market-

lerinde kolayca bulabileceğimiz, hatta çocuklarımızın dahi istediği zaman kolayca satın alabileceği ve yavrularımıza bir an bile düşünmeden gönül rahatlığıyla içirdiğimiz bir meyve suyunun üzerindeki içerik yazısını hiçbir değişiklik yapmadan inceleyelim. Başlık büyük harflerle aynen şöyle başlıyor; “ŞEFTALİ AROMALI İÇECEK”

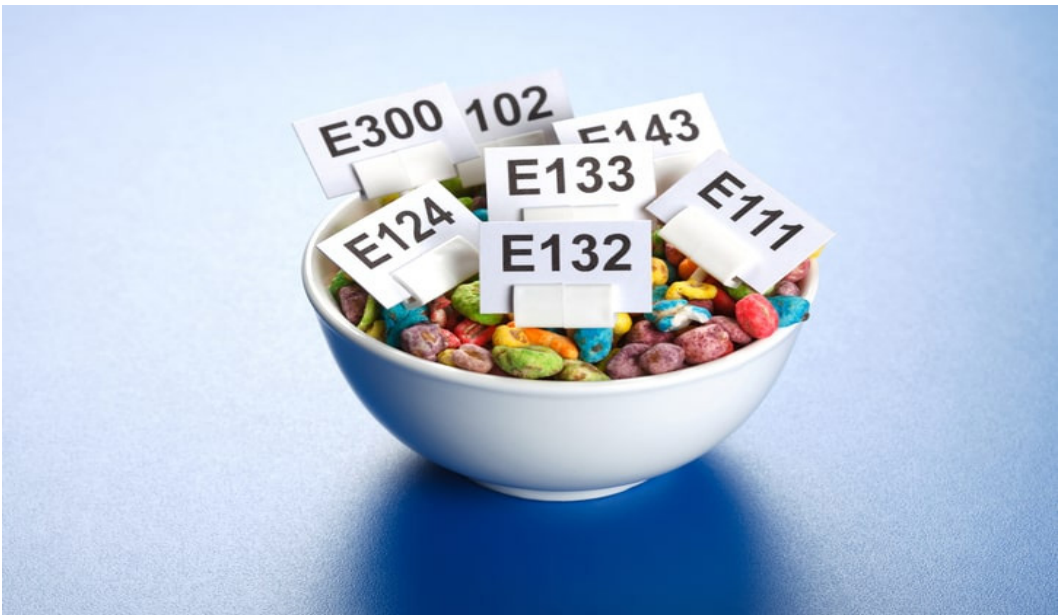
Biz bu yazıyı okuduğumuzda nasıl anlarız? İlk akla gelen şeftali meyvesinden sıkma yöntemi ile elde edilmiş şeftalinin suyudur değil mi? Maalesef evet, sonrasında da başlığın altındaki açıklama bölümünde neler yazıyor bir bakalım. Meyveden ya da suyundan eser var mı acaba?

Su ve asitlik düzenleyici (sitrik asit E330).

Tatlandırıcılar: (Sodyum siklamat E952, sodyum sekarin E954 asesülfam KE950, aspa am E951).

Anti oksidan: (E306 E304, E300).

Renklendiriciler: (Carmoisine, E1222,

pea green E142, karamel E150 sunset yellow E110, ta razine E102, eguinoline yellow 104).

Koruyucu potasyum sorbat (E202).

Ve doğala özdeş şeftali aromalı fanilalanin içerir.

Yani meyve suyu dışında ne istemezseniz var. Sıkı durun, daha çarpıcı bir cümle, kocaman kutucuk içinde: “Çocukların aktivite ve dikkatleri üzerinde olumsuz etkileri bulunur!” ibaresi yer almakta...

“Bu kadar da olmaz!” sözlerinizi duyar gibiyim. O zaman siz de vakit kaybetmeden en yakınınızdaki halk marketleri olarak bilinen o marketlerden birine gidip bir şeftali aromalı içecek alıp üzerini okuyabilirsiniz. Emin olun bu meşhur içeceğin üzerindeki muhteviyat bölümünü hiçbir ekleme ve kısaltma yapmadan olduğu gibi aldım.

Dahası bir başka market ürününde de şuna tanık oldum. Rabbimizin bize

ikramı olarak neredeyse bin bir derde deva olan zencefili, gazozla koymuşlar ve boy-boy doğala özdeş zencefilli gazoz reklamı yapmışlar. Bunu bir araştırayım dedim ki neler göreyim! İçinde zencefil var mı? Maalesef yok. Aroması da rengi de yapay ama kendisini doğala özdeş ibaresi ile görebilirsiniz.

Sonra marketlerden biraz uzaklaşarak mahalleye geledim. Bizim yakınlar da bir çiçekçi var, serada karanfil ve gül yetiştiriyorlar. Satmadan önce üzerine koku sıkıyorlar. Neymiş doğala özdeş gül! Vah zavallı bülbül!

Sonrasında geçmiş zamanlarda ticari maksatlı seyahatlerimden birinde güzel ilimiz Kayseri’ye yolum düşmüştü. Kayseri’nin en ünlü mantıcısına götürdüler beni. Burası için entegre tesis desek yalan olmaz. Maşallah bir kapıdan 80 kg giren ürün diğer kapıdan 100 kg olarak çıkıyor. En iyi Kayseri mantısı burada dediler. Birkaç kilo aldım eve getirdim. Dondurucuya koyduk, bir süre sonra yemeye kalktık, baktık

mantı acılaşıp. Niye diye merak ettik, et mi bozuk acaba? Meğer içindeki et değilmiş, soya kıyması kullanmışlar. Zaten günümüzde içinde et olan mantı neredeyse kalmadı gibi bir şey. Meğer acılaşma sebebi içindeki azot gazından geliyormuş. Raf mr uzasın diye paketleme aşamasında azotu basmışlar mantıya. Neymiş doğala özdeş! O mantının raf ömrünü uzatmak için, içine basılan azot gazı gıda zehirlenmesine yol aabiliyormuş. Bunların hepsine “Doğala zdeş Gıda Gazları” diyorlar. Azot gazı ve oksijen de istenmeyen durumlarda in atmosfer oluşturarak gıdaların kısa sürede bozulmasını engelliyor. Mesela taze etlere de oksijen gazı veriyorlar. Sürekli taze, kıpkırmızı ve dipdiri görünmesi için, maalesef ki bunların hepsi yasal. İnternete bakabilirsiniz. Gıda gazı olarak araştırın bakın neler yediğimizi görün.

Sonra marketlerde hepimizin ilk bakışta ilgisini cezbeden, ağzımızı sulandıran, kırmızı iri ve dipdiri zmler görmek mümkün. zmden ziyade erik gibi görüntüleri var maşallah. Bir araştırılım nereden geliyor bunlar; şili’den. şili mi? Evet, peki bu zmler kaç gündür buradalar diye baksak “ ya da beş gün” cevabını alırsınız. Düşünelim şimdi, şili’nin bir köyünden topluyorlar bunları. Günlerce süren bir yolculuk sonrasında bizim markete ya da manava kadar geliyor. Bir süre de orada bekliyor, alıyorsun eve getiriyorsun. Evde de üç beş gün daha bekliyor, bana mısın demiyor. Maşallah hala ktr ktr, iyi ama nasıl?

şahane şeyler var günümüzde, neredeyse isteyen herkesin ulaşabileceği ve adına ilaç dedikleri şeyler bunlar.

zmlere verilen bu ilaçlardan birinin etiketindeki faydalarını sayalım. Mesela; dane büyüklüğünü arttırır, dane ağırlığını da arttırır, dane şeklini daha düzgün olarak değiştirir, tam olgunlaşmadan parlak ve yeşil rengi verir, dayanıklı ve dirençli kabuğu sayesinde hasat ve hasat sonrası olabilecek yaralanmaları en aza indirir, hastalıklara direnç katar, hasadı geciktirir, raf ömrünü uzatır. Bunları sağlayan nedir bu peki? Sitokinin! Büyüme hormonu! Bakın şu garipliğe ki sitokinin insanda da aynı işe yarıyor. Sonra da anneler şikyet ediyor, benim çocuğum erken tylendi diye. “Maalesef bu iş böyle ablacığım, biz zm alırken mümkün olduğunca doğal olanlara zen gstermezsek çocuklarımız bunları yedikten sonra erkenden tylenir.”

şimdi de Adana’ya gidelim. Çiftçiler anlatıyor, yaz güneşi altında soğutması olmayan tankerlerle mandıralardan süt toplanıyor. şoföre soruyorlar; “Bu sıcakta süt bozulmuyor mu?” şoförün cevabı şöyle; “Abi, tankere 2 bardak hidrojen peroksit döküyorum akşama kadar hiçbir şey olmuyor.” Hidrojen peroksit mi? O dediği şey kadınların saçlarının rengini açmak için kullandıkları bir kimyasaldır. Çok kötü değil, sadece canlıları ldryor! Süte koyunca da bütün bakterileri öldürüyor, zaten geriye de bozulacak bir şey kalmıyor.

Doğala özdeş dimi? Evet, aslına bakarsanız anlattıklarım ve yazdıklarımın hepsi yasal! Temel problem şu ki; artık insan-doğa ilişkisi değişti ve insan yeni bir doğa kurgusu üretti. Kendisini doğanın dışına aldı, doğayı alınır satılır bir mal yaptı, sentetikleştirdi ve tüketime sundu. Ne bulduysa yedi içti, yettiği

kadar değil de çok yedi içti. Bakınız çok yemeyle ilgili Mikdam İbn Ma'dukerib'den merfu olarak bize ulaşan rivayetle; Hazreti Peygamber (aleyhisselam) ne diyor:

“Âdemoğlu midesinden daha şerli bir kap doldurmamıştır. Ona belini doğrultacağı kadar birkaç lokma yeterlidir.” [Tirmizi, Zühd 47; İbn Mâce, Etime 50]

Yine konumuzla alâkalı olarak, ünü dünyaya yayılmış Lokman Hekim'in de şöyle bir tespiti var:

“Hayatım boyunca 32 tane hastalık tespit ettim bunların 16'sı boğazdan 16'sı ayazdan kaynaklıdır.”

Yani az yiyin ve üşütmeyin diyor. Peki bizler öyle mi yapıyoruz? Maalesef çoğunluğumuz hayır. Hal böyle olunca da insan kendinin doğal bir varlık olduğunu unuttu. Beşer işte unuttur elbet internetten yiyecek, içecek, pantolon, ayakkabı, peynir, arkadaş, eş ve bunun gibi yüzlerce ürünü almayı marifet bildi.

Yüce Allâh'ın bize uygun görüp lüt-fettiği temiz doğal hayatı elinin tersiyle itti, optik kabloların sunduğu hayatı da hayat bildi. Allâh'ın bizler için temiz yarattığı ekinleri daha fazla ve daha çabuk üretip daha fazla gelir elde etmek amacı ile başta kendi aileleri ve yakınları olmak üzere, tüm insanlığı çaresiz bırakıp çeşitli hastalıklara sebebiyet verdi. Onların bu işlerine bilinçli olarak ortaklık ya da yataklık eden herkesin dünya ve ahiret azabına yatırım yapmış olmalarının bir göstergesidir. Bunlar günü geldiğinde Allâh Azze ve Celle'nin Zilzal Suresindeki tehdidine muhatap olacaklardır:

“O gün insanlar amellerinin kendilerine gösterilmesi için bölük bölük kabirlerinden çıkacaklardır artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlemişse onun mükafatını alacaktır. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlemişse onun cezasını çekecektir.” [Zilzal: 99/6,7,8]

Ferasetle düşünüp hepimizin evet bu tamda buraya uyuyor dediği bir ayet daha var o da Siyonistlerin, onlara benzeyen ve benzemeye çalışanların muhatap oldukları bir ayet:

“Onlar hak yoldan ayrılarak yeryüzünde bozgunculuk yaparlar ekinleri ve nesilleri bozmaya çalışırlar. Onlara Allâh'tan korkun dendiğinde gururları kendilerini günaha sürükler onlara cehennem yeter! Orası ne kötü bir yerdir.” [Bakara: 2/205]

Gördüğümüz gibi Allâh Azze ve Celle bu ayetlerinde izzetli nesillerimizi bozmaya kalkışan bu mel'unlar hakkında bizleri uyarmıştır. Rabbim Müslümanlara uyanık olmayı ferasetle hareket etmeyi nasip etsin! Allahumme amin.

Değerli okurlarım! Gelelim “ (E) ” kodları adı altındaki kimyasallardan ve neden oldukları şikayetlerinden bahsetmeye...

Bu tabloyu dikkatle kontrol edip gerektiğinde alışverişe giderken yanınızda taşıyıp bir sağlık kartelası olarak kullanabilirsiniz.

Şüpheli ve az tehlikeli maddeler: (E125), (E141), (E150), (E153), (E171), (E172), (E173), (E240), (E241), (E477), (E605).

İleri bağırsak bozukluğu: (E220), (E221), (E222), (E223), (E224).

Hazım problemleri: (E338), (E339), (E340), (E341), (E461), (E463), (E465), (E466), (E407).

Deri hastalıkları: (E230), (E231), (E232), (E233).

Damar hastalıkları: (E250), (E251), (E252).

Sinir hastalıkları: (E311), (E312).

Kolesterol: (E320), (E321), (E102), (E110), (E120), (E311), (E312), (E330).

En tehlikeliler sınıfından kanser yapıcılar da şunlardır: (E110), (E123), (E131), (E142), (E210).

Çok çok tehlikelilerden sınıfından (E123) ve (E110) özellikle jölelerde bulunuyor. Amerika ve Rusya’da kullanımı yasaklanmıştır. (E211) de ketçapta da bulunuyor parlak ve göz alıcı şekerler, kaymak ve kremalı pudingler, gazozlar, bulyonlar, bisküvi ve krakerler arası şekerlemeli kremalı bisküviler, muhallebiler, pastalar ve kekler gibi daha bunlara benzer onlarca ürünler sayabiliriz.

Siz değerli okurlarımın ve neslimizin bunlardan faydalanıp şifa bulmasının karşılığında yüce Allâh’ın beni ve ehlimi mükafatlandırmasını ve günahlarımı bağışlamasını umut ediyorum. Bir sloganımız vardı hatırlarsanız? “Eğer beslenme doğru ise, ilaca gerek yok eğer beslenme doğru değil ise ilacın hiçbir faydası yok.” İyi bilelim ki bizi yediklerimiz değil yemediklerimiz iyileştirir diyerek bir başka faydalı yazımızda sizlerle tekrar buluşmayı yüce Allâh’tan diliyorum...

Allâh’ın rahmeti bereketi üzerinize olsun.

DAVA ADAMLARI

Asırların eskitemediği dava
adamları var bizim tarihimizde,

Onların çilesine talip oldukları
hedefler bizim dillerimizde,

Ebu Bekr'i ve Ömer'i, Tarık'ı ve
Selahattin'i, sabret ve dinle!

Hakka teslim olursan, "ol"
emriyle Allah'ın yardımı seninle,

Dava arayanlara hiç durma,
İslâm'ın inkılabından bahset!

Dualarımızın kabulü olur, bu
yolun sonunda kutlu şehadet,

Hak dava yolunda aldırış edilmez
ki dikenlerin çokluğuna,

Allah'ın iradesi uğratır yenilmez
denilen orduları bozguna,

Bak, asırların gebe kaldığı
beklenen şafak sökmek üzere,

Sancısına şahit olan niceleri
yürüdüler izzet içinde kadere,

Hayat ve ölümün nice imtihanları
titretirken zayıf kalpleri,

Erişilmez burçlar gibi durur bu
ümmetin serdengeçtileri,

Dua dua, tekbir tekbir yükselir
ülkümüz, elbet yazılır tarihe,

Aldırma diline şeytanlar oturmuş
ne dediğini bilmez sefihe,

Yıldızlardan çoktur bu ümmet
içinde yol gösteren kandiller,

Davanın imtihanı geldiğinde
onlarda değişmez ki çehreler,

Kendi lisanlarında yüce Allâh'ı
tesbih eder yerler ve gökler,

Dava erleri ise dua silahını
kuşanmak için seherleri bekler,

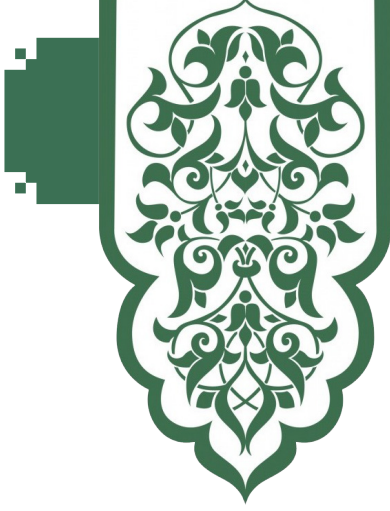
İşte kan, gözyaşı ve mürekkep,
hepsi karıştı birbirine,

Dik dur, ferman yakındır,
yürüyeceğiz İslâm'ın fecrine.

Kaan Sâlih

KISSALAR VE HİKMETLER

SEBE KAVMI VE NANKÖRLÜK

Alaaddin Cihad

En güzel isimlerin ve yüce sıfatların sahibi Allâh'ın ismiyle... Bizlere sayısız nimetler bahşeden eş-Şekûr ve el-Hamîd olan Rabbimize hamdolsun. Salât ve selâm, rehberimiz, önderimiz Nebimiz aleyhisselâm'ın ve O'nun pak âlinin ve ashabının üzerine olsun.

Rahmân'a şükürler olsun, aile ve çocuk temalı dergimizin "kissalar ve hikmetler" köşesinde tekrar birlikteyiz.

Sünnet inkarcılarının çoğaldığı, bid'atlerin yayıldığı bu dönemde Rabbim bizleri Sünnetin muhafızlarından eylesin. Rabbimizin izni ile bu yazımızda Sebe Kavmi üzerinden nankörlüğü anlamaya çalışacağız. Gayret bizden, yardım ve başarı Allâh'ı Teâlâ'dandır.

İlk olarak "nankörlük" kelimesinin hangi anlamlara geldiğini inceleyelim.

Nankörlük Kavramı

Nankörlük kelimesi dilimize, Farsça'dan geçmiştir.

Farsça'da "ekmek" anlamındaki nân ile "görmeyen, kör" mânasındaki kûr kelimelerinden oluşan ve "yediği ekmeğin, gördüğü iyiliğin kıymetini bilmeyen, nimeti inkâr eden" (kâfir-i ni'met) anlamına gelen nânkûrdan türetilmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de ise, insanların Allâh'ı Teâlâ'ya karşı nankörlüğünden söz edilirken, "nankör" ve "nankörlük" kelimelerinin, "küfür" kelimesiyle ifade edildiğini görüyoruz. Nitekim bu da nankörlük kavramının önemine işaret etmektedir.

Nankörlük; bir insanın başka bir insana karşı ya da Rabbine karşı nankörce davranmasına göre iki yönden ele alınmıştır. Birinci tür nankörlük, bir insanın başka bir insandan gördüğü iyilikleri unutarak nankörce davranmasıdır. İkinci tür nankörlükse, insanın Rabbine karşı olan nankörlüğüdür. Zira bunda, insanın küfre girme ihtimali büyüktür. Her ne kadar küfür ile nankörlük ilk bakışta birbirlerinden tamamen

farklı gibi görünseler de aralarında yakın bir ilişki vardır. Nankörlük, Allâh'ü Teâlâ'nın varlığını, birliğini ya da imân etmemizi emrettiği esasları inkâr etmeye götürüyorsa, bu büyük küfürdür.

Nankörlüğü daha iyi anlayabilmek ve ibret alabilmek için; siz değerli okuyucuları Kur'ân Kerim'in otuz dördüncü sûresinde yer alan ve sûrenin de ismini aldığı Sebe kıssasına götüreceğim.

Tarihi kaynaklara göre Sebe Kavmi, Güney Arabistan'da yaşayan büyük bir kavimdi. M.Ö. 2500 tarihli Ur kitabelerinde bu kavimden "Sebum" diye bahsedilmektedir. Yapılan arkeolojik kazılarda, bu kavmin tarihine ışık tutan yaklaşık 3000 kadar kitabe bulunmuştur. Marib şehri, tarihi kalıntılarında da yer alan kurdukları sulama sistemleriyle ün yapmışlardır.

Köklü tarihini müşâhede ettiğimiz, Sebe Kavminin nimetlerini âyeti kerimeler ışığında ele alalım.

Sebe Kavmi ve Nimetler

1. Belde-i Tayyibe:

Andolsun, Sebe halkı için kendi yurtlarında bir ibret vardı: Biri sağda biri solda iki bahçe bulunuyordu. Onlara şöyle denilmişti:

"Rabbinizin rızkından yiyin ve O'na şükredin. Beldeniz güzel bir belde, Rabbiniz de çok bağışlayıcı bir Rabdir. Fakat onlar yüz çevirdiler." [Sebe: 34/15]

Sebe Kavmi, dillere destan zenginlikleriyle meşhur bir kavimdi. Bu zenginliklerini tarım ve ticarete borçlular. Allâh'ü Teâlâ, Sebelilere ticaretlerinde

menfaat sağlayacak güzel bir belde ihsan etmişti.

Onların buldukları yere su iki dağın arasından akıp geliyor, yağmur ve vadilerinin suyu orada toplanıyordu. Bu iki dağ arasında oldukça sağlam ve büyük setler inşa edip baraj yaptılar. Sonra su yükseldi, bu iki dağın tepeleri üzerinde ağaçlar diktiler ve son derece bol ve güzel mahsuller, meyveler elde ettiler. Bu nimet, Kur'ân Kerim'de de beyan edildiği gibi bütün ülkeyi verimli bir bahçe haline getirmişti.

İbn-i Kesir rahimehullâh'ın "Tefsîrül-Kur'âni'l-Azîm" adlı eserinde, bununla ilgili olarak Katâde rahimehullâh şöyle demiştir: "Herhangi bir kadın başında meyvelerin toplandığı büyükçe bir sepet olduğu halde ağaçlar altından yürüyor ve o ağaçlardan herhangi bir uğraşmaya, meyve koparmaya gerek kalmaksızın sepeti dolduracak meyveler düşüyordu. Buna sebep ise mahsullerin çokluğu, meyvelerin tam olgunlaşmış halleriydi."

Aynı eserde geçen farklı rivayete göre ise onların ülkelerinde sinek, sivrisinek, pire ve başka türden herhangi bir haşarat yoktu. Buna sebep ise havanın oldukça mütedil ve sağlıklı olmasıydı. Hülâsa bu lütuf; Allâh'ü Teâlâ'nın kendisini tevâhidle birleyip, O'na ibadet etmeleri için onlara oldukça inâyette bulunmasıydı.

2. Bitişik Bereketli Kentler:

"Sebe halkı ile bereketlendirdiğimiz kentler arasına (her biri diğerinden) görülen kentler oluşturduk. Oralarda gidiş-gelişi belirledik (seyahati kolaylaştırdık)" [Sebe: 34/18]

İbn-i Kesir rahimehullâh'ın "Tefsîr-ü'l-Kur'âni'l-Azîm" adlı eserinde âyeti kerime ile ilgili Katâde rahimehullâh şöyle söylemiştir: *"Sabah giderler, öğle vakti bir yerde dinlenirler, akşam dönüşlerinde ise bir başka yerde geceyi geçirirlerdi. Her bir millik mesafede pazarı olan bir kasaba vardı, diye de söylenmiştir."*

Âyeti kerimeden anlaşıldığı kadarıyla Sebe Kavminin yolları hiç tenhalaşmamakta ve şehirler birbirine görünür mesafede bulunmaktaydı. Ülkedeki bahçelerin ve nimetlerin en büyük sebebi olan Marib Barajından açılan kanallar Yemen'den Şam'a doğru yol boyu uzamaktaydı. Ve ülkedeki tüm şehirlerde dağınık bir şekilde sadece bu kanal üzerinde inşa edilmişlerdi. Kanallın iki tarafı da bahçe kaplıydı. Dolayısıyla su ile bereketlenen kentler vardı. Böyle bir yol, ticaret için de çok büyük avantajlar sağlamaktaydı.

3. Emniyet:

"Ve onlara da şöyle dedik: Oralarda gece-gündüz güvenlik içinde dolaşın."
[Sebe: 34/18]

İmam Kurtubî rahimehullâh'ın "el-Câmiu li-Ahkâmi'l-Kur'ân" adlı eserinde âyeti kerime ile ilgili Katâde rahimehullâh şöyle demiştir: *"Onlar korku, açlık ve susuzluk çekmeksizin yolculuk yapıyorlardı. Dört aylık bir mesafeyi güvenlik içerisinde alıyorlar ve biri diğerini korkutmuyordu. Hatta bir kimse babasının katilini dahi görecek olsa, onu teditirgin etmezdi."*

Bir şehrin veya bir ülkenin refah seviyesini belirleyen en önemli etkenlerden biri de emniyet ve güvenlidir. Anlaşıldığı kadarıyla Sebe Kavminin

topraklarında hiçbir güvenlik sorunu yoktu. İnsanlar diledikleri şekilde seyahat edebiliyorlardı. Fakat bunca nimete rağmen onlar nankörlük etmekten geri durmadılar.

Nankörlüğün Cezası

Her yapılan amelin bir karşılığı olduğu gibi nankörlüğün de elbette bir karşılığı vardır. Allâh'u Teâlâ'nın bağışlaması müstesna hiçbir nankörlük cezasız kalmaz. Buna mukabil; "dünyada nankörlük nasıl cezalandırılır?" sorusuna cevap vermeye çalışalım.

"Halkı, ıslah eden kimseler iken, Rabbin o ülkeleri zulüm ile helak edecek değildir." [Hud: 11/117]

İmam Kurtubî rahimehullâh bu âyeti kerime ile ilgili "el-Câmiu li-Ahkâmi'l-Kur'ân" adlı eserinde şöyle söylemiştir: *"Rabbin o ülkeleri, o ülkelerin halkını ahalisi, kendi aralarında karşılıklı hakları gözetmek suretiyle 'ıslah edip dururlarken zulümle (şirk ve küfürle) onları helak edecek değildir.' Yani şanı yüce Allâh, herhangi bir kavmi ona bir fesad da ilave etmedikleri sürece yalnızca küfür sebebiyle helak etmez. Nitekim Şuayb kavmini ölçü ve tartıları eksik yapmaları, Lût kavmini livatayı işlemelemleri sebebiyle helak etmiştir. Bu da şuna delildir: Masiyetler dünya hayatında şirkten daha çok kökten imha edilme azabına yaklaşıcıdır. Âhirette şirkin azabı daha büyük olmakla birlikte (dünyada) bu böyledir."*

O ülkelerin halkları birbirlerine karşı güzel muamelede buldukları müddetçe, Allâh'u Teâlâ sırf şirkleri yüzünden onları imha etmez manasındadır. Binaenaleyh hakimiyet, küfür ile

devam edebilir ama zulüm ile devam etmez. Nitekim fakihler demişlerdir ki: “Hukukullâh (Allâh’u Teâlâ’nın hakları) mûsamaha ve kolaylığa dayanır. Fakat Hukukulibâd (kulların hakları) inceden inceye elemeye ve sıkı tutmaya dayanır.”

Burada anlattıklarımız dünyevî ceza ile ilgilidir. Küfür ve şirkin ahiretteki cezalarının şiddetli olacağı ise Kur’ân ve Sünnet nasları ile sabittir.

Allâh’u Teâlâ’nın en önemli kanunlarından biri şudur. Verilen nimete şükredildiği zaman nimet artırılır, nimete karşı nankörlük yapıldığı zaman ise nankörlük cezalandırılır. Âyeti kerimede bu durum

şu şekilde ifade edilmiştir: **“(Yine hatırlayın ki) Rabbiniz: ‘Andolsun ki şükrederseniz kesinlikle arttırırım, nankörlük ederseniz şüphesiz, benim azabım pek çetindir’ diye ilan etmişti.”** [İbrahîm: 14/7]

Kıssamıza dönecek olursak Sebe Kavmini ayrıcalıklı kılan Marib Barajıydı. Bu baraj sayesinde tüm şehirlerini bahçelerle donatabilmişlerdi. Ancak Allâh’u Teâlâ’nın onlara verdiği bu nimete nankörlük ettiklerinde yine bu nimetle cezalandırılmışlardı. Baraj taşmış ve ortaya çıkan sel onların cezası olmuştu. Övündükleri, şırmalarına neden olan, azgınlıklarının kaynağı barajlar ve sulama sistemleri onların felaketi olmuştu.

“Biz de üzerlerine Arim Selini gönderdik. Onların bahçelerini ekşi meyveli ağaçlar, acı ılgın ve biraz da sedir ağacı bulunan iki bahçeye çevirdik.” [Sebe: 34/16]

Azabın müsebbibi kendileriydi. Allâh’u Teâlâ’nın nimetlerine karşı nankörlük etmeleri sebebiyle Allâh’u Teâlâ onların üzerlerinden nimetlerini aldı ve onları öyle bir perişan etti ki; dillere destan, kıssalara konu oldular. Öyle ki, o bölgede insanlar birbirlerine; “sakın Sebe Kavmi gibi olmayın” diye nasihat eder oldular. Tüm dünyada onlar bir darb-ı mesel haline geldiler. Allâh’u Teâlâ’ya isyan sonucunda cennet gibi bir yurt âdeta bir anda cehenneme dönüşmüştü. İnsanlar her şeylerini terk edip, yurtlarından ayrılıp her biri bir tarafa dağılıp sefalet içinde bir hayatın mahkûmu oldular. Millet olma özelliğini kaybettiler. Asırlardır okunan ibretlik kıssa oldular.

Nankörlüğün Doyumsuzluğa Götürmesi

“Onlar ise; ‘Ey Rabbimiz! Yolculuğumuzun konakları arasını uzaklaştır’ dediler ve kendilerine zulmettiler. Biz de onları ibret kıssalarına çevirdik ve kendilerini darmadağın ettik. Şüphesiz ki bunda çok sabreden, çok şükreden herkes için ibretler vardır.” [Sebe: 34/19]

Bu âyeti kerimeden anlaşıldığı kadarıyla Sebe Kavmi, herkesin arzulayacağı imkanları, ortadan kaldırması için Allâh’u Teâlâ’ya dua etmişlerdi. Kısa aralıklı yolculuklar, rahat ve esenlik “seyahat” zevklerini tatmin etmemişti. Bu istek ile nimete nankörlük ile karşılık verip şımarık bir tavır sergilemişlerdi.

İnsan, fitraten her açıdan mükemmel olan ve kendisini yaratan Allâh’u Teâlâ’ya meyillidir. O’na imân etmeye, O’nu sevmeye ve O’na bağlanmaya muhtaçtır. Rabbini tevâhidle birleyip onun yoluna girdiği zaman manevi bir tatmine ulaşır az bir maddi imkanla yetinebilir. Rabbinden yüz çevirdiği zaman ise bu açlığı yine hisseder. Ancak bunu başka şeylerle tatmin etmek ister. Ama dünyevî amaçların hiçbiri daimî bir mutluluk veremez. En büyük dünyevî amaçlar bile ulaşıldıktan sonra anlamını yitirir.

Artık haz vermemeye başlar. Âdeta deniz suyu gibi içildikçe susuzluğu artırır. Nitekim mal hırsı ile ilgili Nebimiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **“Âdemoğlunun bir vadi malı olsa, muhakak onun bir misli kadar daha olmasını ister. Âdemoğlunun gözünü ancak toprak doyurur.”** [Buhari]

Allâh’u Teâlâ’nın nimetlerinden gafil

olan insanlar, hırslarının kurbanı olarak hep daha fazlasını istemektedirler. Kişi böyle bir durumda, nankörlüğü sebebiyle sahip olduğu nimeti görmeyip izalesini isteyebilir. Doyumsuzluğunu gidermek içinse daha düşüğüne yönelebilir. Çoğu zaman insanların böyle davrandığını görebiliriz. Benzer bir misal olarak İsrailoğullarını zikredebiliriz. Onlar kendilerine verilen “bıldırcın eti” ve “kudret helvası” ile yetinmişler ve bunlara göre her açıdan daha düşük olan bazı sebzeleri istemişlerdir.

“Hani siz, ‘Ey Musa! Bir tek yiyeceğe katlanamayacağız. Rabbine dua et de bize yeryüzünün bitirdiklerinden; baklasından, salatalığından, sarımsağından, mercimeğinden ve soğanından çikarsın’ dediniz. Musa dedi ki: ‘En hayırlı olanı bu değersiz olanlarla mı değiştiriyorsunuz?’” [Bakara: 2/61]

Şeytan ve Nankörlük

“Şeytan onlar hakkındaki zannını doğru çıkardı. İnananlardan bir grup dışında hepsi ona uydular.” [Sebe: 34/20]

Burada şeytanın zannından kasıt insanların çoğunun nankörlerden olacağıdır. Şeytanın bu zannı A’râf sûresinde şu şekilde ifade edilmektedir: **“Sonra kesinlikle onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksınız.”** [Araf: 6/17]

Bu âyeti kerimeden anlaşıldığı üzere şeytan bütün vesvese ve tuzakları ile kulları şükürden uzaklaştırmayı hedeflemektedir.

Kıssayı özetleyecek olursak:

Sebe halkı, o döneme göre oldukça

ileri bir teknoloji ile kurdukları Marib Barajıyla birlikte büyük bir sulama kapasitesine sahip olmuştu. Bu yöntemle elde ettikleri bol ünlü toprakları ve ticaret yolu üzerindeki kontrolleri, onlara görkemli ve refah dolu bir hayat yaşatıyordu. Ancak, bütün bunlar nedeniyle kendisine şükretmeleri gereken Allâh’u Teâlâ’dan, Kur’ân’ın ifadesiyle; “yüz çevirdiler” bunun üzerine barajları yıkıldı ve “Arim Seli” bütün topraklarını yerle bir etti ve darbı mesel oldular.

Kissadan ders alıp, kendimize şu soruyu soralım:

İçinde yaşadığımız şehirler bize Sebelileri hatırlatmıyor mu? Şu anda bizler de emin bir şekilde dilediğimiz yerlere gidiyor, dilediğimiz yerlerden geliyoruz. Allâh’u Teâlâ’nın emânıyla dilediğimiz şehirlere seyahat ediyoruz. Gittiğimiz yerlerde konaklama imkânlarına sahip bulunuyoruz. Öyleyse kesinlikle bilelim ve unutmayalım ki; Sebelilere verdiği nimetlerin aynısını bize de veren Rabbimizin bu nimetleri karşılığında çokça şükretmemiz gerekir.

Allâh’u Teâlâ’nın nimetlerini görmeyen, şeytanın zannını doğrulayan, doyumsuzluğu ile Allâh’u Teâlâ’nın nimetlerine şükretmeyen insanın başına çeşitli felaketler gelir. Ellerindeki güzide nimetler uçup gider. Kalıcı sandıkları mutluluk bir anda mutsuzluğa dönüşür. Buna rağmen nimetlere karşı kör olmuş bedbaht kimsenin doyumsuzluğu ise hiç bitmez.

Nankörlükten sakındırmak için alemelere rahmet olan Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Nimete hamdetmek, o nimetin elden çıkmasına karşı bir garantidir.”** [Deylemi]

Nimetlere kolay bir şekilde erişmek bizi şeytanın tuzağına düşürmesin. Geçici olan bu dünya hayatında hiçbir nimet baki değildir. Nimet ancak şükür ile kâim olur. Unutulmamalı ki; nimetten nikmete dönüşen bu durum, ancak nankörlüğün cezasıdır. Kulluğumuzu nankörlükten arındırıp, yaratılış gayemizin şükürünü eda etmek için tevhdî bir hayatı yaşayıp, yaşatmalıyız.

“Kahrolası insan, ne kadar da nankördür!” [Abese: 88/17]

Rabbimizin lanetlediği nankörlük ahlâkından Allâh’u Teâlâ’ya sığınmalı, nimetlerini görüp, tefekkür etmeliyiz ve bize şükürü kolaylaştırması için Eş-Şekûr olan Rabbimize çokça dua etmeliyiz. Konu ile ilgili Nebimiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **“Aza şükretmeyen çoğa da şükretmez; insanlara teşekkür etmeyen Allâh’u Teâlâ’ya da şükretmez. Allâh’u Teâlâ’nın nimetini her zaman anmak şükür, bunu terk etmek ise nankörlüktür.”** [Tirmizî]

Bu hadisin rehberliğinde teşekkürü ahlâk edinerek, küçük de olsa her nimete şükür ve hürmet etmeliyiz.

Duamız

Allâh’u Teâlâ, kendilerine çokça nimetler verdiği zaman şımarmayan, nimetlerin sahibini unutmayan, nankörlük etmeyen şâkir kullarından olmayı bize nasip etsin. Rabbim verdiği nimetleri rızası doğrultusunda kullanmayı ve şükürü ahlâk edinmeyi bizlere müyesser kılsın. Allâhumme amin.

Velhamdulillah, selâm ve duâ ile...

KALEMİN SESİ

SAHABE VE SÜNNETE BAĞLILIK

İbrahim Yahya

El-Mu'ız ve El-Mukaddim olan Allâh'ın ismi ile...

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Salat ve Selâm nebilerin sonuncusu Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in ve bütün nebilerin üzerine olsun.

Dergimizin kıymetli okuyucuları! Bu sayımızla sizlerle "SÜNNET NESLİ" başlığı altında yeniden buluşuyoruz. Hiç şüphesiz öyle bir çağda yaşıyoruz ki, neslimiz her geçen gün "İslâm'dan ve Sünnetten" adım adım uzaklaşmakta, usulsüzlüğün karmaşasında fert fert olup firkalara ayrılmaktadır. Bu durum bugün öyle bir hal almıştır ki ciğer parerimiz olan; evlatlarımızı, kardeşlerimizi veya bacılarımızı bu sebepten bir bir yitirir olmuşuz. Bırakın onları bir usul üzerinde birleştirmeyi, çoğu zaman aynı çatı altında dahi toplayamaz hale gelmişiz. Ve ne yazık ki bu uğurda yapılan bütün çalışmalar yetersiz kalmakta, atılan her adım ise yok olup gitmektedir.

Bu konuda bizlere düşen, İslâm'a ve Sünnet'e bağlılığın ne kadar gerekli olduğunu, onlarsız hiçbir şeyin fayda vermeyeceğini, onlarsız yapılan herhangi bir amellerin ise zayi olacağını; gücümüz yettiğince ve Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın bizlere verdiği imkanlar dahilinde insanlara açıklamaya devam etmektir. Tam da bu yüzden elimizden geldiğince bu yeni sayımızda sizlerle "SÜNNETE BAĞLILIK" konusunu işleyeceğiz. Çünkü biz Muvahhid Müslümanlar inanıyoruz ki; "Sünneti yaşamak Kurâ'nı yaşamaktır, Sünneti yaşamak İslam'ı yaşamaktır."

Allâh Teâlâ'dan emeklerimizi zayi etmemesini ve çıktığımız bu yolda bizleri muvaffak kılmasını diliyoruz. Gayret bizden yardım ise Allâh'tandır.

Söze Başlarken:

Din; insanlara bir hayat tarzı sunar, bir dünya görüşü verir. Buna göre o dinden olanlar, hayata ve olaylara kendi inanç ve anlayışlarına (yani din-

lerine) göre değer biçerler. Kendilerini böyle bir davaya adanmış kimseler hayatlarını; inanç ve anlayışlarına uygun şekilde imar etmek zorundadırlar. Hiç şüphesiz bu zorunluluk ise beraberinde olumsuzlukları ve zorlukları getirir. Ne var ki zorluk olmadan kolaylık, mücadele olmadan da başarı söz konusu değildir. Bir kimseye bağlılığın en üst seviyesi her şeyi o kimsenin bakış açısı ile görmek ve bütün olanları ona göre değerlendirebilmekle mümkündür. Burada söz konusu olan Peygamber

aleyhisselâm ve O'nun hayatı (yani yaşayış şekli) olan Sünnet olunca, bu bağlılık daha da kuvvetlenir. Sünnete bağlı yaşamak; ancak hayatı, insanları, çevreyi Sünnete göre değerlendirmek ile mümkün olur. Değerler, arzular, fikirler, tercihler Onunla ölçülür. Her adım O'nun için atılır, her kapı O'na çıkar. Onun sevdiği sevilir, sevmediği sevilmez. Ve yine O'nun için sevilir, O'nun için buğz edilir...

Her biri, gökyüzündeki yıldızlar kadar değerli olan Ashabı kiram; Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem'e bağlılıklarını, Sünnetine var güçleriyle sarılarak ve O'na kavuşana kadar da bu hal üzere kalmaya gayret göstererek ispatlamışlardır. Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem'i gerek ibadet olarak bildirdiği gerek tavsiye ettiği ve gerekse de fillerinde birbir taklit etmişler; O ne yapmışsa çoğu zaman maksat ve gaye gözetmeden, hoşlarına gitmese dahi yapmaya çalışmışlardır.

Konuyla ilgili hanım sahabelerden iki örnek verecek olursak:

Ömer radiyallahu anh'ın bir hanımı vardı ki her gün sabah ve yatsı namazlarını mescitte cemaatle kılardı. Bir gün kendisine; “kocası Ömer radiyallahu anh'ın bundan hoşlanmadığını ve kışkandığını bildiğin halde niçin namaz için mescide gelmekte ısrar ediyorsun?” denildiğinde

şöyle karşılık verdi. “Ömer radiyallahu anh’ın benim mescide gelmeme yasak koymasına Peygamber’in; **“Allah’ın bayan kullarını Allah’ın mescitlerinden men etmeyiniz.”** hadisi engel oluyor.” [Buhari]

Yine bir kadın, Aişe radiyallahu anha’ya gelip, kına yakmanın hükmünü sordu. Aişe radiyallahu anha: **“Bunda bir mahzur yok, ama ben hoşlanmıyorum. Çünkü habibim Râsullah sallallâhu aleyhi ve sellem onun kokusunu sevmezdi.”** dedi. [Ebu Davud]

Sizlerin de bildiği gibi bu konudaki örnekler burada sayılamayacak kadar çoktur. Bu iki örneği vermekte ki gayemiz ise sahabelerin, Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem’e ve O’nun Sünnetine olan bağlılıklarını biraz olsun aktarabilmek, tattıkları bu duygulardan biraz olsun nasiplenebilmemiz içindir.

Onların bu tutumu, Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem’i ve ashabını adım adım takip etmeye çalışan selefimizin dikkatinden kaçmamış. Sünnet ve Sünnete bağlılık adına ilimler tertip edip düzenlemişler ve bu ilimleri haleflerine büyük bir titizlikle aktarmışlardır.

Şimdi elimizden geldiğince tertip edilen bu ilimle ilgili bazı noktalara değinmeye çalışalım.

Sünnete Bağlılık

“Sünnete bağlılık” İslâm literatüründe “el-İ’tisâm bi’s-sünne” şeklinde

isimlendirilmiştir. Kavramların anlaşılması; o kavramın dil yönünden açık bir şekilde belirlenmesine ihtiyaç duyar. Bu yüzden işe bu kavramı açıklamakla başlayalım.

İ’tisâm, “asm” kökünden türeyen bu kelimenin lügat manasını tespit edebilmemiz için aynı kökten türemiş kelimelerin manalarını dikkate almamız gerekir.

Aynı kökten türeyen “asm” â’same, ismet ve isti’sâm kelimeleri; sarılmak, el ile bırakmayacak şekilde tutmak, yakalamak, kavramak, sığınmak, iltica etmek manalarında İ’tisâm kelimesi ile birleşirler.

Asame ve â’same fiilleri ile ismet fiili; korumak, eksik bırakmadan tüm yönleriyle korumak manasına gelir. Nitekim bu anlam;

“Allah, seni insanlardan koruyacaktır” [Mâide: 5/67] ayetinde

açıkça görülmektedir. Ayetten de anlaşılacağı üzere kelime “maddi” ve “manevi” şeylerden koruma ve korunma anlamında kullanılmaktadır. Ayrıca asame kelimesinin “kurtarıcı” ve (görüldüğünde) isabetli olmak; ismet kelimesinin de “kurtuluş yolu”, “hayırda sebat” ve “sağlam, doğru, insanların İ’tisâm ettikleri kuvvetli iş” anlamlarında olduğunu da tespit etmekteyiz.

İsti’sâm kelimesi ise genellikle “sakinme” ve “kaçınma” anlamında kullanılmaktadır. Bu kelime Kur’ân’ı kerimde şu şekilde kullanılmaktadır:

“Ben onun nefisinden murâd almak istedim, fakat o, bundan şiddetle sakındı.” [Yusuf: 12/32]

Ayette görüldüğü gibi isti’sâm kelimesi kaçınma, açık bir sakınma ve sıkı korunmayı ifade eder. Öte yandan “asame” kelimesinin kifayet manası da bulunmaktadır. “Devenin eti, kışın geri kalanında onlara yetti” cümlesinde de görüldüğü gibi istisâm kelimesi kifayet bildirir.

Tüm bunlar dikkate alındığında i’tisâm kelimesi sözlükte; sarılmak, bağlanmak, yapışmak, sığınmak, dayanmak, güç almak, kuvvetlenmek, yardım istemek, korunmak, kaçınmak anlamlarına gelmektedir. Bu anlamların tümü, aslında “i’tisâm bi’s-Sünne” terkinin manası ile uyum içindedir. Mesela en uzak gibi görünen korunma manası bile Sünnet dışı olan şeylerden Sünnetle korunma, Sünnette olmayandan kaçınma anlamlarında i’tisâm bi’s-Sünne terkihiyle uyuşmaktadır.

O halde kelimenin kifayet manası, Sünnetle yetinmek, Sünnet dışı olanlardan Sünnetle korunmak, Sünnetin yeteceğine, yeterli olacağına yine sünnetin koruyucu olduğuna, korunması gerektiğine inanmak, Sünnete bağlanmak, Sünnete sığınmak, tüm zorlukları karşısında Sünnetten güç almak, Sünnetle kuvvetlenmek Sünnetten yardım istemek en önemlisi de Sünnette birleşmek manalarına gelir.

Kavram olarak tetkik ettiğimiz “i’tisâm” kelimesinin, aynı zamanda bir “fiil/eylem” olduğu da dikkate alınmalıdır. Etbau”t-tabîi”nin abid ve zahidlerinden olan Abbad b. Abbad el-Havas Rahimehullah; “Sünnetle amel etmeyip,

sadece sözle benimsemekle yetinmeyin. Zira Sünneti amel etmeksizin benimsemek, ilmi zayi etmenin yanında yalan söylemektir” sözleriyle, hayata geçirmedikten sonra sünneti bilmenin bir şey ifade etmediğine işaret etmiştir. Abbad Rahimehullah konuya; **“Tevrat’la yükümlü tutulup da onunla amel etmeyenlerin durumu, ciltlerce kitap taşıyan merkebin durumu gibidir.”** [Cuma: 62/5] ve **“Size verdiğim şeyi kuvvetle tutun.”** [Bakara: 2/63] ayetlerini delil getirmiştir.

Bu düşünceden hareketle i’tisâm’ı bir eylem olarak ele aldığımızda; i’tisâm’ın “korunma” ve “i’tisâm edilen şeyle amel etme” ve eş anlamlısı olan temessük kelimesinin “bir işte devam etme” manaları bir arada düşünüldüğünde; i’tisâm fiilinin temel vasfının “sürekli, sınıksız ve güçlü bir bağlılık” şeklinde tezâhhür eden bir uygulama olduğu anlaşılmaktadır.

i’tisâm ve Taklit Arasındaki İlişki

i’tisâm’ın tahlilini yaparken önemli meselelerden biride onun, ittiba mı yoksa taklit mi olduğudur. Bu da ancak taklit ile ittiba arasındaki farkın belirlenmesi ile anlaşılır.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Kur’ân-ı Kerîm’in birçok yerinde taklidi zemetmiş ve insanları bundan sakındırmıştır.

Mesela:

“Allâh’ı bırakıp bilginlerini, rahiplerini ve Meryem oğlu Mesihî rabler edindiler.” [Tevbe: 9/31] buyrulmuştur. Allah’ın emirlerini ihlal konusunda batıl olan taklidi kınayan, taklidin ne kadar tehlikeli boyutlara varabileceğini göster-

ren bu ayetteki “rab edinmek” ile ilgili olarak Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem; “Rahipler, Allâh’ın haram kıldığını helal, helal kıldığını haram sayıyor halkta onları bu konuda taklit ediyordu. Bu, onlara tapınmak demektir” bu yurmuştur. Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem, Allah’ın emir ve yasakları varken onların, bunları bırakıp alimlerine tabi olmalarını, taklit etmelerini o kişileri “rab edinmek” olarak tanımlamıştır.

“Babalarımız bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerine uyarız” [Zuhruf: 43/23-24] ayetinde de inkarcıların, ihtida sayarak atalarına uyduklarına onları taklit ettiklerine değinilmiş ve yanlış takipteki ısrarları kınanmıştır.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, doğru yoldaki ittibâ’ı ise takdir etmiştir. **“Ben, atalarım; İbrahim, İshak ve Yakub’un dinine uydum.”** [Yusuf: 12/36-37] Yusuf aleyhisselâm babalarının yoluna tabi olduğu için övülmüştür.

Taklidin zararlı olmasının sebeplerinden biri de taklit edilen kişilerin durumudur. Çünkü yalnızca Peygamber sallâhu aleyhi ve sellem’in tavırları, fiilleri, kısacası kendisi delil niteliğindedir. Bu yüzden O, taklit edilmeye yegâne layık olan tek kimsedir. Masum olmayan kişilerin taklit edilmesi, dini tahrif eden sebeplerden biridir. Bunlar ise, ismeti sabit olan Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem dışında kalan kimselerdir. Alimler bu yüzden taklidi haram kabul eder ve Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem dışında başka bir kimsenin görüşünü delilsiz olarak almanın helal olmadığını söylerler.

O halde taklit batıl olunca asıllara teslimiyet vacip olur. Asıllar ise hiç şüphesiz ki kitap ve Sünnettir. Taklit, dinin kaynaklarına ulaşmayı, Kitap ve sünnete uymayı önlediği için kınanmıştır. Bu yüzden şunu açıkça ifade edebiliriz ki bilinçsizce insanları taklit edenlerin sonu hep hüsrana olmuştur ve olmak zorundadır.

Peygamber sallâhu aleyhi ve sellem, bu konuda uyulması gerekeni ve taklitten kurtulmanın yolunu; **“Size iki şey bırakıyorum. Onlara sa-**

rılırsanız asla sapıtmazsınız. Allah'ın kitabı ve Resulü'nün Sünnet" [Hâkim] hadisiyle göstermiştir. Muâz b. Cebel radiyallahu anh; "Alim, hidayet üzere de olsa onun hayatını din olarak taklit etmeyin. Mümin fitneye düşer, sonra tövbe eder. Kur'ân'a gelince yol işareti gibi işarettir. (ışıktır.)" diyerek aynı konuda Müslümanları uyarmıştır. Yine imâm Şafii'de; "Allah Teâlâ, Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem' den başka kimseye, ilmi bir delile dayanmadan din konusunda herhangi bir söz söyleme hakkı tanımamıştır" diyerek Peygamberin farklı konumuna işaret etmiştir.

İnsanların örnek alınmalarının zararından dolayı olmalıdır ki Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem, "Ben ve ashabım" buyurmamış; "Benim ve ashabımın üzerinde buldukları yol" [Tirmizi] buyurarak kişilere değil, yola dikkat çekmiştir. Zira önemli olan ameldir, amel değildir.

Bütün bunlar göz önüne alındığında şuursuzca yapılan taklit hiç şüphesiz ki insanı dalalete, karmaşaya dolayısıyla, birliğe değil ayrılığa götürür. Oysa gerek Rabbimiz Teâlâ gerekse de

Resulü sallallâhu aleyhi ve sellem bizlere tefrikayı değil, birliği tavsiye etmiş hatta şart koşmuşlardır.

Allâh Teâlâ, Kur'ân'ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı yapışın; bölünüp parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman idiniz de Allah gönüllerinizi birleştirdi ve O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi Allah kurtarmıştı. İşte Allah size ayetlerini böyle açıklıyor ki doğru yolu bulasınız." [Ali İmran: 3/103]

Netice olarak söylemek gerekirse her ne kadar taklit ve i'tisâm arasında "fiil" olarak bir benzerlik görünse de "delile uyma" bakımından çok büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu sebeple Peygambere uymak taklit değil; i'tisâm ve ittibâ iken, Peygamber den başkasına uymak taklittir.

Burada şu hususa da dikkat çekmemiz gerekir ki bizler, Rasulullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in yaşadığı çağda yaşamıyoruz. O'ndan, O'nun birleştiri-

ciliğinden, O'nun korumasından, kokusundan, samimiyetinden, şefkatinden... mahrum kalmış insanlarız. Ama yine de bu mahrumiyet bizi fırkalara bölmeme- li, ayrı düşürmemelidir. Günümüz de de olduğu gibi her birimiz İslam'ı anladığımız gibi yaşamamalıyız, yaşayamayız. Allah Teâlâ nasıl ki bizleri birbirimizden farklı yarattı ise farklı anlama, farklı kavrama kabiliyetleri ile de her birimizi donattı. Ne var ki bizleri böyle yaratma- sına rağmen bizden; kendi düşünceleri- mizi, istek arzularımızı, menfaatlerimi- zi, anlayışlarımız bir kenara bırakarak tek bir anlayış üzerinde bir olmamızı birleşmemizi istedi. Anlaşmalarımızı veya ayrılıklarımızı hep bir sınır ile sınırlandırmamızı, her ne olursa olsun bu sınırı aşmamamızı emretti. Nasıl ki İslâm'ın ilk günlerinden bu yana ümmet bu sınırı Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in anlayışı (yani yaşayışı) ile çizdi ise bugünde biz Muvahhid Müslümanların aynı sınırın içerisinde kalarak gerek nefsimizi gerekse de neslimizi bu usulsüzlük batağından korumamız gerekir.

İşte burada bize düşen ise; İslâm'ı Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in anlattığı, sahabenin ve salih kimselerin anladığı gibi anlayan alimlerimizin peşi sıra gitmektir. Az önce bahsettiğimiz gibi insanların birbirinden farklı anlama kabiliyetleri vardır. Oysa bizden istenen bu değildir. Bu yüzden hayatlarını İslam'a adanmış ve bütün yaptıklarını sünnete uygun şekilde yapmaya çalışan Alimlerimiz bizim için adeta birer mihenk taşı niteliğindedir. Bu taş nasıl ki altını veya gümüşü değersiz diğer madenlerden ayırıyor ise Alimlerimizde doğru, değerli olan anlayışı, yanlış değersiz olan anlayıştan

ayırırlar. Konumuzla ilgili olarak rivayet edilir ki;

Afrika'da bir kadın hoca efendi'ye gelerek fetva sorar.

Hoca efendi kadına şöyle der;

- "Fetvanı Kur'ân'a ve Sünnete göre mi istersin, yoksa Maliki mezhebine göre mi?"

Kadın:

- "Maliki mezhebine göre" der.

Bu defa hoca efendi:

- "Hayret! İmam Malik'in Rahimehullah fetvasını, Kur'ân ve Sünnetten üstün mü tutuyorsun?" diyerek çıkışır.

Kadın ise şu muhteşem cevabı verir:

- "Hayır! Lakin Kur'ân ve Sünneti, imam Malik'in rahimehullah senden çok daha iyi anladığına inanıyorum."

Sonuç Olarak:

Allâh Azze ve Celle yeryüzünü; kendi istediği şekilde imar etmesi için insanoğlunu yarattı. Yüklemiş olduğu bu sorumluluğun insana fayda vermesi için ise iki şart öngördü. Bunlardan birincisi; yapılacak olan imar çalışmasının yalnızca Allah'ın rızasını gözeterek yapılması şartı. Diğer ise, bu imar çalışmasının tabiri caizse projeye uygun yapılması şartıdır. Allah'ın izni ile biz burada, konumuz gereği ikinci şarttan bahsettik.

Allâh'u Teâlâ, Kur'ân'ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır: **"Sizi yeryüzünün halifeleri yapan, verdiği nimetlerle sizi imtihan etmek için bir kısmınıza diğerlerinden üstün dereceler veren O'dur.**

**Şüphesiz Rabbin, azabı pek çabuk olan-
dır; bununla beraber O, elbette çok ba-
ğışlayıcıdır ve engin merhamet sahibi-
dir.”** [En’âm: 6/165]

**“Ey Davud! Biz seni yeryüzünde
halife yaptık. Öyleyse sen de insanlar
arasında hak ve adâletle hükmet. Nef-
sinin arzu ve temayüllerine uyma ki,
bunlar seni Allâh’ın yolundan saptır-
masın. Allah yolundan sapanlara gelin-
ce, hesap gününü unutmaları sebebiy-
le, onlara pek şiddetli bir azap vardır.”**
[Sâd: 38/26]

Şimdi sizden konunun daha iyi anla-
şılabilmesi için bir inşaat düşünmenizi
istiyorum. Öyle bir inşaat ki; halihazır-
da projesi olmasına rağmen, bu pro-
jeye uyan hiçbir usta, kalfa veya çırak
yok. Herkes istediği şekilde istediği gibi
çalışıyor. Kimi kazı yapıyor, kimi kazı
bitmeden demirleri bağlamaya başlı-
yor. Kalıpçılar; “temelde kalıp olmasa
da olur” derken bazıları; “bu kadar
kolona gerek yok” diyor. Bazılarıysa;
“bu kadar kolon yetmez daha fazla
kolon gerekir.” Sonuçta öyle bir bina
ortaya çıkıyor ki; ne balkonu belli, ne
cephesi, ne mutfağı ne de odaları. Ki-
minin salonundan asansör geçiyor, ki-
minin yatak odasından borular...

Oysa, çalışanların çoğu işi bilen
işten anlayan insanlardı. Elleri bina
için gerekli malzemeleri, hatta uyabile-
cekleri bir projeleri bile vardı. Ama ne
oldu? Projede cem olmak yerine herkes
kendi fikri doğrultusunda çalıştı, kendi
istediğini yaptı. Elde edilen ise hem
bütün uğraşları hem de bütün malze-
meleri heba eden koca bir hüsrandan
başka bir şey olmadı.

Akıllı insanların; örnekten çıkan

sonuç gibi bir asıl üzerinde cem olma-
ları ve bunun için kendi doğrularından
vaz geçmeleri gerekir. Bu asıl ise hiç
şüphesiz ki Kur’ân ve Sünnettir.

Son olarak diyoruz ki:

Bu şuurla hareket etmemizin vakti
gelmedi mi artık? Daha ne kadar par-
çalanacak bu ümmet? Ya da sen, daha
ne kadar uzaklaşacaksın cemaatten?
Daha kaç kez ciğer parelerimizi yitir-
mek zorunda kalacağız? Henüz çok geç
değilken, hala bir fırsatı varken yola ko-
yulmalı değil mi insan? O halde yol belli,
istenen belli, zaman ise kısıtlı.

Pişman olmadan aslımıza dönmek
ümidiyle selam ve dua ile...

GÖNÜLDEN GELENLER

MESLEĞİMİZ

Urve Tahir

Vaktin birinde, bir vesileyle üç kişi bir yerde bir araya elmişler. Yaşları farklı, görüntüleri farklı, konuşmaları farklı...

Birisi genç, birisi orta yaşlı, diğeri ise yaşlı. Genç ile orta yaşlısı aynı dili konuşuyorlar. Konular hız kesmeden sürekli değişiyor.

Genç spor giyimli, uzun saçlı, bacak bacak üstüne atmış, elinde siyah bir gözlük. Orta yaşlı olan ise takım elbiseli, kır saçlı, koltuğu dolduran cinsten, tok sesli, elinde ise sağa sola salladığı bir dolma kalem. “Öyledir, öyledir” diyor, hem konuşma, hem de tasdik makamı.

Konuşanların gözleri bazen üçüncü şahsa gidiyor; o ise kendi halinde, elinde tesbih, başında takke.

Konuşmacılar arada ona da yöneliyorlar. Genç; “öyle değil mi hacı baba?” derken, orta yaşlısı ise; “doğrudur hacım, doğrudur!” diyor.

...

- “Ticarette asıl olan insanları tanımak, aslanım! İnsanları tanımayan ticaret yapamaz.”

- “Tamam da değerli abim, insanı tanımak kolay bir iş mi?”

- “Değil ama bu şart kardeşim, öyle değil mi hacım?”

- “Doğru, insanı tanımak zordur. Aslında insanın kendisini tanıması da zordur. Arifler demiş ki:

Sen mi insanı tanıyorsun, insanlar mı seni?

Sen mi kendini tanıyorsun, insanlar mı seni?

- “Hacı baba, bu cevap değil ki, bilmece gibi, bulmaca gibi birşey oldu bu.”

- “Bazen cevaplar sorularda saklıdır, evladım. Tabiki bilene ve bulana.”

- “Hay ağzına sağlık hacım, ne güzel de söyledin. Bilmekte, bulmakta lazım, eyvallah.

Evet, ne diyorduk genç kardeşim? Ticaret öyle işte, ne demişler; ‘ölmeyecek gibi dünyaya çalışacağız, kazanacağız, kazandıracacağız’, değil mi hacım?”

- “Dünyayı kazanmak uğruna ahireti kaybetmedikten sonra dünyaya çalışmakta bir beis yok. Ancak asıl kazanç, ebediyeti kazanmak, insan, bunu asla unutmamalı. Malum ki insan, ölümlü varlık, ölüm bizler için bir yok oluş değil, bilakis hakikate uyanış. Ne demiş hikmet ehli:

Ölüm, kimine felâket, kimine nimet

İnsan iki dârin ehli; ya nâr, ya cennet.

- “Vallahi haklısın hacım! Çok haklısın; ama ne yalan söyleyeyim, olmuyor işte, yapamıyoruz. İş-güç, çoluk-çocuk dünyanın binbir meşgalesi derken olmuyor. Bize de dua et, o da olur, inşaallah, olur değil mi delikanlı?”

...

Dünyalıklardan ahirete, hayattan ölüme konular değişince delikanlının neşesi kaçıyor. Usulca gözlüklerini taktarken; “ya tabi, tabi!” diyor dilinin ucuyla, arkasından da kaldığı yerden devam ediyor:

Ekonomi, altın, dolar, borsa...

Emlak, inşaat, yatırım, arsa...

Bir ara misafir perverliği tutuyor:

- “Bizim yazlığı satılığa çıkardık. Hem oranın eski havası da kalmadı, hem de artık sıkı. Yeni bir yer baktık. Olursa bu yaz oradayız. Bizimkiler hep orada olacak, gelirsene bekleriz, misafir ederiz.”

- “Bakalım artık yeğen! Yengenden de izin çıkarsa geliriz elbet.”

Daveti duyan adam, kalemle oynamayı bırakıp, gravatını gevşetiyor. Ardından da boğuk bir sesle:

- “Tabi, tabi insanın hava almaya da ihtiyacı var canım, değil mi hacım? İnsanın kendisini dinlendirmesi de hakkı.”

- “Tabi insanın üzerinde Rabbinin hakkı var, ehlinin hakkı var, bedeninin hakkı var. Her hak sahibine hakkını vermek gerek. Ancak Rabbimizin hakkını çiğneyerek kendimize hak aramamız da doğru olmaz. Akıllı insan, şu fani dünyada üç gün eğleneceğim diyerek ebedi hayatını helak etmez. Ne demiş selim akıl sahipleri:

Günahlar yakıyor kalbini farkında mısın?

Yoksa bedeninin yanınca mı uyanacaksınız?

“Çok dikkat etmeli, çok...”

“Çok dikkat etmeli” sözü, mekandakilerin dikkatini celb ediyor. Kısa saçlı adam başını kaşırken, gözleriye yaşlı adamın yüzüne takılı kalıyor. Dilinden ise istem dışı bir kelime tekrarlanıyor:

“Dikkat, dikkat..!”

Genç ise hiç oralı değil, cebinden bir sakız çıkarıyor.

- “Ama dünyada da dünyanın nimetlerini bırakmamak lazım değil mi abicim? Herkese her şey nasip olmuyor. Kıymet bilmek lazım. Millet, ister ulaşamaz. Bize nasip olmuş. Hayat yaşandıkça güzelleşiyor. Gençlik elden çıktıktan sonra tekrar geri gelmiyor ki! Bak hacı babaya kaç yaşına gelmiş, artık istese de geriye dönüş yok. İmkânın varken gençliğinin kıymetini bileceksin, yaşayacaksın, doğru değil mi hacı baba?”

Genç, geniş getirircesine sakızını çiğnerken, konuşmasını sürdürmüş ve son olarak ise sözü yaşlı adama bırakmıştı. O ise önce bir iç çekti. Sonra da; “af ya Rabbi, af!” diyerek konuşmaya başladı:

- “Allah, insana ömrünü ne için veriyse, gençlikte de, yaşlılıkta da ömrü o iş üzere yaşamak gerekli evladım. Bizi yoktan var eden bizden zatını bilmemizi, kendisini birlememizi, emirlerini ve yasaklarını yaşamamızı istiyor. Dünya lezzetleri olmaz değil, insan hayatında onlara da yer var elbet. Ancak onlar, Rabbimizin izin verdiklerinden, izin ver-

diği ölçüde olmalı. Helal dairesi keyfe kâfidir elbet. Hem iyi bil ki! Bu dünya nimetleri ahirette ki nimetlerin yanında bir hiç hükmündedir. Dünyanın aşıklarından olup ebedi hayatı bırakanlardan olmamak lazım. Ne demiş ahiret adamları:

**Baktım gördüm ki insanlar
ikiye ayrılmışlar**

**Dünyaya aşıklar ve ahirete
sevdalılar**

- “Valla hocam! Doğrusunu söylemek gerekirse ben dediklerinden çok etkilendim. Bunlar ne güzel sözler. Şahsen benim bir diyeceğim yok. Dediğim gibi bize de dua buyur. Biz bu genç kardeşimle inşaat ve emlak işindeyiz. Ondan biraz fazla bu konulardan bahsettik, hakkını helal et. Size sormadık ama sizin mesleğiniz nedir?”

Yaşlı adam elindeki tesbihi hırkasının cebine koydu. Masada duran yarım kalmış suyunu bitirerek:

- “Aslında bizim mesleğimizi anlatan bir kitapçık var; müsaade ederseniz ondan bir şeyler okuyayım.”

- “Tabi tabi ne demek, buyurun okuyun.”

Yaşlı adam okumaya başlamadan önce gözlüklerini değiştirdi. Sonra gömleğinin cebinden küçük bir kitapçığı çıkardı. Okuyacağı yeri açtıktan sonra da hoş bir sesle okumaya başladı:

- “Mesleğimiz, yeis libâsını çıkarıp, ümit libâsını kuşanarak, tam bir şevk ve iştiyâk ile abdiyet şuurunun bir gereği olarak daimi tevbe ve istiğfara devam etmek üzerinedir.

Mesleğimiz, dünyanın lezaizini ve şehvâtını ehli dünyaya terk ile, bitmeyecek ve tükenmeyecek nimetler yurdu olan cenneti hedefler. Hedefe kavuşmak için her an, her darda, dareyn sahibinin rızasını gözetir.

Mesleğimiz, fedâilerin ardınca, onların has mesleğince Rabbin bir kulcağızı olarak, emanetleri emanet edenin yolunda fedâ etmeyi bize öğretir.

Mesleğimiz, takva kalkaniyla korunan, sırlar perdesinin arkasında görev alan; kahraman muallim, müderris, hoca ve mürebbilerin vazifelerini bir ‘cihâdı ekber’ bilir. Onların bu büyük cihâdının berekâtıyla küfrün kalelerinin fethedileceğine inanır. Fetih ordusunun secdeli alınlarından öper. Dâvânın sebat-kâr komutanlarının yanında mevzilerini terketmeyen yiğitleri kucaklar, onları tâltif eder ve ödüllendirir.

Mesleğimiz, ahlâkı hâmidеyi cemî eşhasın kûlûbunda ve hayatında yakînî bir îmân ve ihlâsla imar ve ihyâ etmeye çalışır. Ahlâkı zemimenin ise kalplerden ve hayatlardan defini vâcib görür ve bu vucûbiyetin gereğini edâ eder.

Mesleğimiz, tüm ehli îmânî ihvânımız görmeyi; ihvânımıza karşı hürmeti ve muhabbeti bize öğretir ve öğütler. Hizmet-i diniyedeki kardeşlerimizin seçilmesi gerektiğini de bizlere hatırlatır.

Mesleğimiz, nebevî siyâsetin tahsiline ehemmiyet verir. Gelişen dünyada değişen ahbardan haberdâr olarak, her bir haberin müsbet ve menfî tahlilini

...

yaptırır, maslahat ve mefsetet dengesini kurar.

Mesleğimiz, cemiyeti ayakta tutan iki unsur olan adâleti ve merhameti esas alır. Ümmetin istikbâli ve İslâm medeniyetinin inşâsı için mâziyi unutmadan âli bir himmetle çalışmayı hedefler.

Mesleğimiz, **“her canlı ölümü tadacaktır”** [Ankebut: 29/57] ayetinin ikâzı ve **“lezzetleri kesen ölümü çok anın”** [Tirmizi] hadisinin nasihati ile tefekkür-i mevte gâye edinir ve her dâim ölüme hazır olmayı bize öğretir.

Mesleğimiz... “

...

Yaşlı adam, kelimeleri vurgulayarak okumasını sürdürmüşken odadaki iki kişi ne denildiğini anlamaya alışıyorlardı. Okumasını bitirince usulca kitabını kapatarak:

- “Kitapta bu maddeler devam ediyor. Okuduklarımdan anladıklarınız olduğu gibi, mümkündür ki anlamadıklarınızda çıkabilir. Önemli olan anlamasak bile hakka karşı hürmetkâr olmak, hakkı anlamaya çalışmak, onu inkâr etmemek. Hakkı inkâr etmek, hakkı ortadan kaldırmaz. Kişiyi zor duruma sokar. Siz, siz olun hakkı inkâr etmeyin, onu hafife almayın. Ne demiş selâmet ehli:

Cahilin akli dilindedir, düşünmez konuşur.

Oysa susan selâmet bulur, edebiyen kurtulur.

PEYGAMBER KISSALARI

MUSA ALEYHİSSELAM VE FİRAVUNLA MÜCADELESİ

Ümmü Musab

Rahman ve Rahim olan Allâh'ın adıyla...

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileirim. Salat ve selam nebilerin sonuncusu Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in ve bütün nebilerin üzerine olsun. Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya sığınarak ve ondan yardım dileyerek derim ki:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ yüce Kitabında Musa aleyhisselâm hakkında bizlere şöyle bahsetmektedir:

“Mümin bir toplumun (eğitim ve terbiyesi) için sana, Musa ve Firavun kıssasının bir kısmını hak olarak okuyoruz.”
[Kasas: 28/3]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, biz mümin kulları için bir çok dersler olduğunu bildiriyor. Rabbimin yardımıyla yazımızı okuyarak hep beraber öğreneelim.

Bu sayımızda ulu'l-azm rasûllerin üçüncüsü olan, Allâh'u Teâlâ'nın kendisine Kur'ân-ı Kerim'de, “Kelimullah” dediği, mucizeleri nübüvvetiyle bera-

ber verilen Musa aleyhisselâm'ın hayatını ve Firavunla olan Tevhid mücadelesini ele aldım. Musa aleyhisselâm'ın, bu tevhid mücadelesini iki kısma bölmeyi acizane uygun gördüm. Hep beraber Musa aleyhisselâm'ın kıssasının ilk kısmını okuyalım...

Mısır Firavunu

Mısır tahtında, İsrail oğullarından nefret eden ve onlara karşı kin tutan Firavunlar hüküm sürmekteydi. Firavunlar İsrailoğullarının, nebilerin neslinden geldiklerine ve Yusuf aleyhisselâm'ın ailesinden olduklarına inanmıyorlardı. Hatta onların, insaf ve merhamete layık insanlar olmadıklarını bile düşünüyorlardı.

O zamanın Firavunu kendi kavmi Kıptileri bir millet, İsrailoğullarını da ayrı bir millet olarak görüyordu. Kıptilerin hükmetmek için yaratıldıklarına, İsrailoğullarının da köle sınıfından olduklarına ve hizmet etmek için yaratıldıklarına inanıyordu. Böyle düşünceye sahip olduğu için, İsrailoğullarına kötü muamelede bulunuyordu.

Firavun, kendisinden daha üstün birini kabul etmeyen kibirli ve zalim bir kraldı. Allâh'a inanmıyordu ve şöyle diyordu: **“Ben sizin en yüce Rabbinizim.”** [Naziât: 79/24] Krallığıyla, saraylarıyla ve güçlü kuvvetli oluşuyla gururlanıyordu. Şöyle diyordu: **“Mısır mülkü ve şu, mülkümün altından akan nehirler benim değilmi?”** [Zuhruf: 43/51]

Azgın Firavun, insanları kendisine ibadete ve secde etmeye çağırırdı. İnsanlarda ona itaat ettiler. Ancak İsrailoğulları bundan kaçındı, çünkü onlar, Allâh'a ve rasûllerine inanıyorlardı. Bundan sonra İsrailoğullarına karşı Firavun'un öfkesi daha da arttı.

Çocukların Boğazlanması

Kıpti bir kahin Firavun'a gitmiş ve ona şöyle demişti: “İsrailoğullarından bir çocuk doğacak ve senin bu saltanatın onun eline geçecek.” Firavun bu habere çok kızdı. Adamlarına, İsrailoğullarından doğacak erkek çocuklarının öldürülmesini emretti. Firavun'un adamları, Mısır'a dağıldılar. Her yeri didik didik arıyorlardı. İsrailoğullarından bir erkek çocuğunun doğduğunu öğrendiklerinde onu alıyorlar ve acımasızca öldürüyorlardı.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ Firavun'un bu durumu hakkında Kur'ân'da söyle buyurmaktadır: **“Şüphesiz ki Firavun, yeryüzünde üstünlük tasladı. Oranın halkını gruplara ayırıp onlardan bir bölümünü mustazaflştırıyor/güçsüzleştiriyor; erkek çocuklarını boğazlayıp, kadınlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozguncular dandı.”** [Kasas: 28/4]

Firavun'un Korktuğu Çocuk

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Fira-

vun'un korktuğu ve önlemek istediği şeyi gerçekleştirmişti. İsrailoğullarını Firavun'un zulmünden kurtaracak çocuk doğmuştu. İnsanları, kula kulluktan kurtarıp Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya kulluk etmeye sevk edecek çocuk doğmuştu. İnsanları, karanlıklardan nura çıkarmasını Yüce Allâh'ın takdir ettiği çocuk doğmuştu. O çocuk Musa aleyhisselâm'dı...

Ancak Musa aleyhisselâm'ın annesi, güzel çocuğu için endişeleniyordu... **“Musa'nın annesine: “Onu emzir. Onun için (Firavun ve askerlerinden dolayı) korkarsan onu denize bırak. Korkma, üzülme! Şüphesiz ki biz, onu sana geri döndürecek ve onu gönderilmiş rasûllerden kılacağız!” diye vahyettik.”** [Kasas: 28/7]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zavallı anneye yardım etti ve çocuğu bir sandığa koyup Nil nehrine atmasını kalbine ilham etti. Allâhu Ekber! Şefkatli anne, çocuğunu, bir sandığın içine nasıl koyar ve koca Nil nehrine nasıl bırakırdı?

Anne hüznü, kim emzirirdi yavrusunu acıktığında, kim onu korurdu...? Anne'de derin bir tevekkül, sabır ve teslimiyet...? Muvahhid kadının en güzel vasıfları: Tevekkül, sabır ve teslimiyet. Musa aleyhisselâm için ev, sandıktan daha güvenli değildi. Çocuk kasapları, pusudaydı ve onlar, karga gibi görüyor, karınca gibi koku alıyorlardı.

Nil Nehrinde

Firavun'un Nil kıyısında birçok sarayı vardı. Günlerden bir gün kraliçe ile Nil'i seyr ederken, birden gözü, dalgaların arasındaki sandığa ilişti. Dalgalar sanki sandıkla oynuyordu. Hizmetçiler gidip

sandığı getirdiler, sandığı açtıklarında içinde gülücükler dağıtan güzel bir çocuğun olduğunu gördüler. Herkes hayrete düştü, hizmetçilerin biri bebeğin **“İsrailoğullarından olduğunu ve boğazlanması gerektiğini” söyledi. Ama kraliçe bebeği görmüş ve sevgisi kalbine işlemişti. Bebeği öptü ve bağrına bastı. “Firavun’un karısı dedi ki: “Bana ve sana göz aydınlığı olacak (bir çocuk). Onu öldürmeyin. Belki bize bir faydası dokunur ya da onu evlat ediniz.” Onlar (yaşanacaklarını) farkında değillerdi.”** [Kasas: 28/9]

İşte Musa aleyhisselâm bu şekilde Firavun’un sarayına girdi. Firavun ve askerlerine rağmen yaşamaya devam etti. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Firavun’un mülkünü elinden alacak çocuğun, bizzat Firavun’un elinde yetişmesini istemişti. Musa aleyhisselâm Firavun gibi zalim düşmanın elinde, sarayında büyüyecekti. **“Firavun ailesi, kendileri için düşman ve üzüntü olsun diye onu aldılar. Firavun, Haman ve orduları yanılmışlardı.”** [Kasas: 28/8]

Saraydaki Hayat

Yeni çocuk, sarayın eğlencesi ve evin neşesi olmuştu. Herkes onu kucaklıyor, seviyor, öpüyordu. Kraliçe onu

çok sevmişti, çocuğu emzirecek süt annesi istedi. Bir süt annesi geldi, çocuğu eline aldı, ancak çocuk ağladı ve süt emmek istemedi. Kraliçe başka bir süt annesi istedi. O da çocuğu aldı, yine çocuk ağladı ve emmekten kaçındı. Üçüncüsü, dördüncüsü, beşincisi de geldi, ama çocuk ağladı ve emmekten kaçındı. Şaşılacak bir durumdu, çocuk niçin emmiyor ve niçin ağlıyordu? Süt anneleri, kraliçeyi memnun etmek ve bahşiş almak için çocuğu emzirme hususunda hayli gayret sarf ettiler. Musa aleyhisselâm sarayın gündemindeydi, neden emmiyordu? Neden hiç bir süt anneyi kabul etmiyordu bu bebek? Günler geçmesine rağmen hiç emmemişti...

Sonsuz hikmet sahibi, Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Musa aleyhisselâm’ın hiçbir süt annesini kabul etmeyişi bizlere ne kadar güzel bildirdi: “Biz onu (annesine geri çevirmeden) önce, süt anneleri ona haram kıldık. (Kimsenin sütünü içmiyordu.) Kız kardeşi dedi ki: **“Size onun bakımını üstlenecek ve ona iyi davranacak bir aile göstereyim mi?”** [Kasas: 28/12] Musa aleyhisselâm’ın kız kardeşi “Size onun bakımını üstlenecek ve ona iyi davranacak bir aile göstereyim mi?” dedi ve annesini saraya getirdi.

Anne, Oğul Kavuşuyor

Musa aleyhisselâm’ın annesi geldiğinde ve hizmetçi Musa aleyhisselâm’ı getirip ona verince, çocuk annesine sarıldı ve emmeye başladı. Sanki daha önceden sözleşmişlerdi. Kraliçe ve saray halkı buna sevindi. Ama Firavun şüphelendi ve şöyle dedi: “Bu

çocuk, bu kadını niçin kabul etti? Acaba o, onun annesi miydi?" Musa aleyhisselâm'ın annesi şöyle dedi: **"Efendim! Ben kokusu temiz, sütü temiz bir kadı- nım. Bütün çocuklar beni kabul eder."** Firavun sustu ve ona bir ücret tayin etti. **"Gözü aydın/içi ferah olsun, üzül- mesin ve Allâh'ın vadinin hak ol- duğunu bilsin diye (Musa'yı) annesine geri çevirdik. Fakat onların çoğu bilmezler."** [Kasas: 28/13] Musa aleyhisselâm'ın annesi, süt emzirme işini tamamladıktan sonra onu saraya iade etti.

Musa aleyhis- selâm ve Tevbesi

Musa aleyhisselâm, kral çocukları gibi sarayda yetişti. Musa aleyhisselâm, güçlü ve kuvvetli bir genç olunca, Allâh Subhânehu ve Teâlâ, ona ilim ve hikmet verdi. Toplum tarafından huy güzelliği ve iyiliği ile bilirdi. Musa aleyhisselâm, zalimlere buğz eder, onları sevmezdi. Zayıfları ve mazlumları severdi. Her rasûl gibi onlara yardım ederdi.

Bir defasında Musa aleyhisselâm, ahalisinin habersiz olduğu bir sırada Firavun'un şehrine girdi. Orada iki kişinin dövüşüğünü gördü. Biri, İsrailoğullarındandı, diğeri İsrailoğullarının düşmanları Kıptilerdendi. İsrailoğullarından olan adam, Musa aleyhisselâm'dan yardım isteyince, Musa aleyhisselâm yardıma koştu ve Kıpti'yi şöyle bir itince adam düştü ve öldü. Musa aleyhisselâm bu duruma

üzüldü: **"Dedi ki: "Bu, şeytanın işidir. Şüphesiz ki o, apaçık saptırıcı bir düş- mandır."** [Kasas: 28/15] Çünkü Musa aleyhisselâm istemsizce bir kişinin ölü- müne sebep olmuştu. Hemen Rabbine yöneldi: **"Dedi ki: "Rabbim, nefsimi zulmettim. Beni bağışla."** [Kasas: 28/16]

Musa aleyhisselâm burda bize çok güzel bir örnek oluyor: Kul olarak hata yapıyor, son- rasında bunun farkına varıp Rabbinden af ve mağfiret diliyor, yani tevbe ediyor...

Bu olayın üze- rine Musa aleyhis- selâm şehrin ileri gelenlerinin kendi- sini öldüreceklerini duyunca, şehri terk etti... **"Oradan korkarak ve etrafı gözetleyerek çıktı.**

"Rabbim, beni zalimler topluluğun- dan kurtar." Dedi." [Kasas: 28/21]

Risalete Doğru...

Musa aleyhisselâm, Mısır'ı terk edince Medyen'e doğru yola koyuldu. Çünkü Medyen Firavun'un idaresin- de değildi. Medyen de İbrahim aley- hisselselâm'ın soyundan gelen insanlar vardı. Uzun bir süre Medyen'de kal- dıktan sonra tekrar Mısır'a dönmek istedi. Ailesiyle beraber giderken, Sina çölünde yolu şaşır- dı. Şiddetli bir soğuk- la beraber, etraf zifiri karanlıktı. Musa aleyhisselâm uzaklarda bir ateş görün- ce, **"Ailesine dedi ki: Burada bekleyin. Çünkü ben bir ateş gördüm. Ondan size bir haber getirmeyi ya da ısınmanız için bir kor parçası getirmeyi umuyorum!"** [Kasas: 28/29]

“Oraya varınca kendisine: “Ey Musa!” diye seslenilmişti. Şüphesiz ki ben, (evet) ben, senin Rabbinim. Ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen, mukaddes vadide, Tuva’dasın. Ben, seni seçtim. Vahyedilene kulak ver.” [Taha: 20/11-13]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Musa aleyhisselâm’a ismiyle doğrudan hitap ediyor, arada vahiy meleği olmadan... Bunun içindir ki, Musa aleyhisselâm “Kelimullah”tır.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, burda Musa aleyhisselâm’a, onu rasûl olarak seçtiğini haber veriyor. Ne kadar mukaddes bir görev, ne kadar yüce bir makam. Ve devamında Allâh Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurmakta: **“Şüphesiz ki ben, Allâh’ım. Benden başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. Bana ibadet et. Beni zikretmek için namaz kıl. Kıyamet gelecektir/kopacaktır. Her nefis çabasının karşılığını alsın diye, Onun vaktini gizli tutuyorum.”** [Taha: 20/14-15]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zatına yakışır şekilde kendini tanıtıyor. Tek ilah olduğunu, tek mabud olduğunu bildiriyor ve namazı emrediyor.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ’yı hatırlamak için, zikretmek için namaz... Son olarak Allâh Subhânehu ve Teâlâ kıyametin geleceğini hatırlatıp, her nefsin çabalarının karşılığını alacağını bizlere bildiriyor... Ve Musa aleyhisselâm uzaklardaki ateşten bir haber veya bir odun parçası almayı murad ederek ateş’e doğru yaklaşırken, bir rasûl olarak oradan dönüyor.

Mucizeler

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, rasûllerini kavimlerine karşı desteklemek için onlara mucizeler vermiştir. Musa aleyhisselâm’ın mucizelerinin ilkinin beraber okuyalım. Allâh Subhânehu ve Teâlâ sordu: **“Sağ elinde (tuttuğun) nedir ey Musa?”** [Taha: 20/17] Musa aleyhisselâm Rabbiyle ilk kez konuştu: **“Demışti ki: “O benim asamdır. Ona yaslanıyorum, onunla hayvanlarıma yaprak çırpmam ve daha başka işlerimde ondan faydalanıyorum.”** [Taha: 20/18]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ: **“Asanı bırak!” (Asayı attı.) Onun bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, arkasına bakmadan kaçmaya başladı. “Ey Musa! Geri dön ve korkma! Çünkü sen güven içinde olanlardansın.”** [Kasas: 28/31]

Musa aleyhisselâm asasının yılan gibi süründüğünü görünce korkmuştu. Yıllardır elinde taşıdığı asası şimdi nasıl yılan olmuştu? Bu kadar korkunca, haliyle kaçmıştı. Ve Allâh Subhânehu ve Teâlâ, rasûlünü teskin etti. Ona güvende olduğunu hatırlattı...**“Buyurdu ki: ‘Al onu! Korkma, biz onu ilk hâline geri çevireceğiz.’** [Taha: 20/21] Musa aleyhisselâm yılanı aldı, deminki yılan şimdi elinde tekrar asaya dönüştü. Musa aleyhisselâm’ın korkusu gitmiş ve kalbi sükuna ermişti.

Bunun üzerine Allâh Subhânehu ve Teâlâ’dan yeni bir emir geldi: **“Elini koynuna sok. Hiçbir kötülük/hastalık olmaksızın bembeyaz çıkacak. (Yaşadığın) korkudan dolayı ellerini kendine doğru çek (korkun gider).”** [Kasas: 28/32] Musa aleyhisselâm’ın ikinci mucizesi “ışık saçan el” idi. Musa aleyhisselâm emre uyup elini koynuna sokunca, elleri bembeyaz oldu. Bu durum Musa aleyhisselâm’ı korkuttu. Ve yine Allâh Subhânehu ve Teâlâ, rasûlünü yalnız bırakmadı. Ona korkusunu gidermesini de öğretti.

Musa aleyhisselâm’da diğer rasûllerde olmayan bir farklılık daha vardı... Diğer rasûller’e mucize, kavmi tarafından istenilince verilir. Ama Musa aleyhisselâm’da bu iki mucize risaletiyle beraber verildi. Bakalım Allâh Subhânehu ve Teâlâ, mucizelerin önce verilmesindeki hikmeti bize nasıl anlatıyor: **“Bu ikisi (asa ve el) Rabbinden, Firavun ve ileri gelenlerine (içinde hiçbir şüphe olmayan) iki kanıttır. Şüphesiz ki onlar, fasık bir topluluktur.”** [Kasas: 28/32] Musa aleyhisselâm’a bu mucizeler önceden verildi ki, gidip Firavun ve yandaşlarına tevhid’i tebliğ etsin ve

mucizelerle onlara delil getirsin. Çünkü onlar fasık bir topluluktur...

İlk Davet

“Hani Rabbin Musa’ya seslenmişti: ‘Zalimler topluluğuna git.’ Firavun’un kavmine... (Onlara şunu sor: Allah’a şirk koşmaktan ve masiyetten) korkup sakınmazlar mı?” [Şuara: 26/10-11]

Musa aleyhisselâm’ın kimleri hak dine davet edeceği Allâh Subhânehu ve teâlâ tarafından belirlenmişti. Hedef, Firavun ve yandaşları... Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Musa aleyhisselâm’a tebliğ ve davet görevini verdiği vakit Musa aleyhisselâm, Allâh Subhânehu ve Teâlâ’dan yardım istedi: **“(Musa) demişti ki: ‘Rabbim! Göğsümü genişlet! İşimi kolaylaştır. Dilimdeki bağı/düğümü çöz ki; sözümü anlayabilsinler. Ailemden bir vezir/yardımcı ihsan et bana. Kardeşim Harun’u. Onunla gücümü pekiştir. Onu (davet) görevime ortak et. Ta ki seni çokça tesbih edelim. Çokça zikredelim. Şüphesiz ki sen, bizi görensın.’** [Taha: 20/25-35]

Burdaki başka önemli bir nokta da, daveti sadece duyurmak değil, birde anlaşılmasını sağlamak... Nebilerin duaları Allâh Subhânehu ve Teâlâ katında makbuldu. Musa aleyhisselâm’ın duası kabul olundu ve Harun aleyhisselâm’da nebi oldu. Musa aleyhisselâm’ı zalim Firavuna karşı desteklemek için Harun aleyhisselâm vardı artık.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, bu kardeş rasûllere şu emri verdi: **“Sen ve kardeşin ayetlerimle (Firavun’a) gidin ve beni zikretmekte gevşeklik göstermeyin. İkiniz Firavun’a gidin; çünkü o azgınlaştı.”** [Taha: 20/42-43]

Burda Allâh Subhânehu ve Teâlâ, rasûllerine Firavun'a gitmelerini emretmekle beraber, onlara zikrin ehemmiyetini tekrar vurguluyor. Çünkü zikir Muvahhid olanın güç kaynağıdır. Devamında Allâh Subhânehu ve Teâlâ: **“Ona yumuşak söz söyleyin! Belki öğüt dinler, veya korkar.”** [Taha: 20/44] buyurmaktadır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ davette uslubumuzun yumuşak olması gerektiğini bize öğretiyor...

İki kardeş Nebi aleyhisselâm Firavuna gideceklerdi ama endişeleri vardı, çünkü Firavun azgınlığı ile tanınırdı. Endişelerini Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya arz ettiler: **“Rabbimiz! Şüphesiz ki onun, bize karşı taşkınlığından ve azgınlamasından korkuyoruz.”** [Taha: 20/45]

Bunun üzerine Allâh Subhânehu ve Teâlâ Nebilerine tesellide bulundu ve şöyle buyurdu: **“Korkmayın! Hiç kuşkusuz Ben, sizinle beraberim; işitiyor ve görüyorum.”** [Taha: 20/46] Kulun Rabbi kendisiyle beraber olduktan sonra, tüm dünya karşında olsada ona korku yoktur... Ya Rabbi bizlere bunu idrak edip, korkusuzca tevhid davetini yapmayı nasip et.

Bunun üzerine Musa ve Harun aleyhisselâm, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan aldıkları görev ile Firavun'a gittiler. **“Musa demişti ki: “Ey Firavun! Şüphesiz ben, âlemlerin Rabbinden (gelen) bir elçiyim. Allâh'a karşı yalnızca hak olanı söylemek benim görevimdir. Şüphesiz ki size Rabbinizden apaçık mucizelerle geldim.”** [A'raf: 7/104-105]

Peki Firavun ne dedi Musa aleyhisselâm'a? Firavun Musa aleyhisselâm'ı karşısında görünce, onun özür dileyeceğini düşündü. Beklemediği sözler

duydu, adeta beyninden vurulmuşu döndü. Firavun Musa aleyhisselâm'a geçmişini hatırlatarak onu kınadı. **“(Firavun) demişti ki: “Seni çocukken biz yetiştirmedik mi? Ömrünün çoğu yılını bizim aramızda geçirmedin mi? Ve yapacağını yapmış (bizden birini öldürmüştün). Sen nankörlerdensin.”** [Şuara: 26/18-19]

Bu tam olarak tağutların ortak karakteridir. Onlar Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın verdiği rızık insanların başına kakarlar. Tevhid ile Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya yönelenlere, tağutların otorite ve rububiyet iddiasını reddeden muvahhidlere: “Sizi, biz eğitmedik mi? İşinizi, aşınızı vermedik mi?” diyerek onları nankörlükle suçlarlar. Oysa Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın mülkünde, Allâh'u Teâlâ'ya rağmen hâkimiyet iddiasında bulunarak en büyük nankörlüğü kendileri yapmaktalar.

Bakalım Musa aleyhisselâm, Firavun'un çirkin ithamına karşılık ne dedi: **“(Musa) dedi ki: “Ben o işi yaptığım zaman (henüz Allâh'tan vahiy almayan) bir bilgisizdim. Sizden korktuğum için de kaçtım. (Akabinde) Rabbim bana hüküm (nübüvvet) verdi ve beni gönderilmiş resûllerden kıldı. Bana minnetini ettiğin nimet de, İsrailoğullarını köleleştirmenden olsa gerek.”** [Şuara: 26/20-22]

Musa aleyhisselâm'ın dedikleri Firavunun hoşuna gitmedi ve konuyu hemen değiştirip: “Firavun demişti ki: **“Âlemlerin Rabbi dediğin de nedir?”** [Şuara: 26/23] Musa aleyhisselâm en güzel şekilde, ona davayı duyurmakla devam etmekteydi. Musa (a.s) ve Firavun arasında karşılıklı bir konuşma

devam etti: “Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir. Şayet yakinen inanırsanız (böyledir).” (Firavun) çevresindekilere: “İşitmiyor musunuz?” demişti. (Musa) demişti ki: “Sizin ve evvelki atalarınızın Rabbidir.” (Firavun) demişti ki: “Size gönderilen bu rasûlünüz kesinlikle delidir.” (Musa) demişti ki: “Doğunun, batının ve ikisi arasında olanların Rabbidir. Şayet aklederseniz.” [Şuara: 26/24-28]

Bakın kardeşler, Firavun Musa aleyhisselâm’ı kızdırmak ve konuyu dağıtmak için elinden geleni yapıyor. “Allâh kim?” demiş, çevresinde bulunanları kışkırtmaya çalışmış. Musa aleyhisselâm ise onun sözlerine cevap vermeden, davetini farklı cümlelerle tekrar etmiştir. Tevhid davetini sabote etmek isteyenlere karşı bizim tavrımızda böyle olmalı. Yan sorulara cevap vermeden, hakaret ve saldırıları duymaksızın davetin mesajını farklı cümlelerle tekrar edip, Firavun zihniyetinde olan insanların oyununa gelmemek...

Firavun Tevhid davetini kabul etmediği gibi bir de, Musa aleyhisselâm’ı ne ile tehdit ediyor: “**Demişti ki: “Şayet benim dışımda bir ilah edinecek olursan, hiç şüphesiz, seni hapse atacağım.”** [Şuara: 26/29] Musa aleyhisselâm “Demişti ki: “**Apaçık bir belgeyle gelmiş olsam da mı?**” [Şuara: 26/30] Firavun: “**Demişti ki: “Şayet doğru söylüyorsan getir onu (bakalım)!”** [Şuara: 26/31] Firavun, Musa aleyhisselâm’ın bir belge, bir mucize getiremeyeceğini düşünüyordu. Kendisi hep halkına yalan söylediğinden, Musa aleyhisselâm’dan gerçek bir şey beklemiyordu. “**(Bunun üzerine) Musa asasını attı. (Bir de ne görsün) o, apaçık bir yılan oluvermiş. Elini (koynundan)**

çektı. (Bir de ne görsün!) Bakanların (gözünü alacak kadar) bembeyaz (bir ele dönüşüvermiş)” [Şuara: 26/32-33] Firavun bu yüce mucizeler karşısında nasıl davranacağını bilemeyince: “**Çevresinde bulunan seçkinlere: “Bu, bilgili/usta bir büyücüdür.”** demişti. (Firavun:) “**Yaptığı bu sihirle sizi yerinizden yurdundan etmek istiyor. Ne buyurursunuz? (dedi.)**” [Şuara: 26/34-35]

İlk önce Musa aleyhisselâm’a büyücülük iftirası atıyor. Bu durumu defaatla bir çok nebimizde görüyoruz. Nebilerimizin getirdikleri ilahi Kelam, ilahi mucize olduğu için karşı koyanlar hep büyücülükle, sihirbazlıkla, şairlikle yalanlıyorlar getirileni. Yine Firavun ve Firavun’un zihniyetindeki insanların tavrını görmekteyiz, insanları zaafından yakalayıp vatan-millet edebiyatı yaparlar. “Ülkeyi bölecekler!”, “Sizi yurdundan edecekler!” gibi söylemler söyleyerek insanları kışkırtırlar...

Ve Sihirbazlar İşe Karıştı

“**Musa demişti ki: “Hak size geldiğinde, ‘bu sihir’ mi diyorsunuz? Hâlbuki sihirbazlar kurtuluşa eremezler.”** [Yunus: 10/77] Firavun’un adamları Musa aleyhisselâm’ı dinlemediler bile. Göstermiş olduğu mucizelerin, sihir olduğuna idrettiller ve Firavuna bir teklifte bulundular, “**Dediler ki: “Onu ve kardeşini ertele. (Hemen cezalandırma!) Şehir-lere toplayıcılar yolla. Tüm usta sihirbazları sana getirsinler.”** [Şuara: 26/36-37] Firavun sihirbazların bu fikrini beğendi ve Musa aleyhisselâm’a şöyle seslendi: “**Yaptığın büyüyle bizleri yurtlarımızdan sürüp çıkarmak için mi geldin ey Musa? Kesinlikle biz de onun benzeri bir büyü ile sana geleceğiz. Bizimle senin aranda,**

bir buluşma yeri ve zamanı belirle. Ne biz ne de sen (sözümüzden) dönelim. (Belirlediğin mekân) hepimize eşit mesafede/düzlük bir alan olsun. [Taha: 26/57-58]

Öylede oldu, Firavunların bayram günü tayin edildi ve sonunda kararlaştırılan bayram günü geldi. Halk merak içerisindeydi. Firavun, sihirbazları ve halkı etrafında topladı, onlara bir konuşma yaptı ve yine sapıklığını ortaya koyarak **“Ben sizin en büyük rabbinizim”** [Naziât: 79/24] dedi. Herkes meydana toplandığına göre başlayabilirlerdi. Sihirbazlar: **“Ey Musa! Ya önce sen (hünerini) sergile ya da biz başlayalım. (Nedersin?)” demişlerdi.** [Araf: 7/115] Musa aleyhisselâm **“Demişti ki: “Başlayın.” (Sihir aletlerini yere) atınca insanların gözlerini büyülediler, onları dehşete düşürdüler ve büyük bir sihir ortaya koydular.”** [Araf: 7/116]

Sihirbazlar marifetlerini ortaya koyunca, hem insanların gözlerini büyülediler hemde Musa aleyhisselâm’ın içine bir korku düştü. Musa aleyhisselâm, sihirbazlarla aynı seviyede kalmaktan korkmuştu. Bir anlık böyle hissetmişti ki, Allâh Subhânehu ve Teâlâ ona: **“Buyurduk ki: “Korkma! Şüphesiz ki sen, elbette, üstün olansın. At sağ elindeki! Onların yaptıklarını yutacaktır. Onların yaptığı yalnızca bir büyücü hilesidir. Ve büyücü ne yaparsa yapsın, kurtuluşu eremez/başarılı olamaz.”** [Taha: 20/68-69]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ’dan bu teminatı ve emri alınca Musa aleyhisselâm rahatladı. Ve asasını atmadan sihirbazlara şöyle dedi: **“Bu yaptığınız büyüdür. Şüphesiz ki Allâh, onu iptal edecektir. (Çünkü) Allâh, bozguncula-**

rın yaptığını islah etmez.” [Yunus: 10/81] Bunun üzerine Allâh Subhânehu ve Teâlâ: **“Biz, Musa’ya: “Asanı yere at.” diye vahyettik. (Bir de ne görsünler!) O, onların uydurduklarını yutuvermiş. Artık hakikat ortaya çıktı ve onların yaptıkları bir hiç olup gitti. Oracıkta yenilmiş ve küçük düşmüşlerdi.”** [Araf: 7/117-119] diye buyurdu.

Ne olmuştu? Nasıl olmuştu? Meydanı kaplayan, dağlara-derelere sığmayan o ipler ve değnekler, hepsi yok olmuştu. Musa aleyhisselâm’ın yılan gibi hareket eden asası tarafından birer birer yutulunca herkes şaşırıldı. Herkes korkmuş bir halde birbirine bakıyordu. Derken bunun üzerine çok güzel bir olay daha oldu... **“Sihirbazlar (gördükleri karşısında) secdeye kapanmışlardı. Demişlerdi ki: “Biz, âlemlerin Rabbi olan (Allâh’a) iman ettik. Musa’nın ve Harun’un Rabbi olan (Allâh’a).”** [Araf: 7/120-122]

Allâh’u Ekber...

Bu ne büyük bir zafer... Sihir, bütün çeşitleriyle birlikte ortadan kalkmıştı. Sihirbazların büyük bir topluluk içinde iman etmeleri, Firavun’un itibarını ciddi anlamda sarsmıştı. Üstüne üstelik Firavun bu toplantı için uzaktan ve yakından bir çok sihirbaz da davet etmişti. Yani aslında onların hidayet bulmalarına vesile oldu.

Sihirbazların böyle kalabalık bir grup halinde iman etmeleri, Allâh Subhânehu ve Teâlâ’ya teslim olmaları tabiki Firavun’un işine gelmedi ve: **“Firavun dedi ki: “(Ben) size izin vermeden ona iman ettiniz öyle mi? Şüphesiz ki bu (yaptığınız), buranın halkını yurtlarından sürüp çıkarmak için (Musa ile be-**

raber) tezgâhladığınız bir tuzaktır. Pek yakında (yapacaklarımı) bileceksiniz/ anlayacaksınız.” [Araf: 7/123]

Firavun yine firavunluğunu yapıyor, nasıl olurda izin almadan iman ederler?? Tağutlar isterler ki, onların izin verdiklerine iman edilsin. Onların izin verdikleri şekilde inanılsın... Ve şöyle dedi: **“Kuşkusuz, ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip sonra da sizi topluca asacağım.”** [Araf: 7/123] Firavun’un bu açık ve korkunç tehdidi, yeni müminleri etkilememiş hatta imanlarını güçlendirmişti. Ve iman gücüyle Firavuna, **“Demişlerdi ki: “Seni, bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratan (Allâh’a) tercih etmeyeceğiz. Ne hüküm vereceksen ver! Sen, ancak bu dünya hayatına hükmedebilirsin.”** [Taha: 20/72]

Allâh’u Ekber, bu nasıl bir teslimiyet kardeşler... Firavun ve yoldaşları ne ümitle o kadar sihirbaz toplamışlardı ve neye sebep oldular. Beklemedikleri şekilde perişan oldular. Nitekim, zafer Allâhın, rasûllerin ve müminlerindi. Bu yeni müminler günün başında sihirbaz idiler, sonunda ise şehid oldular...

İnananlar...

Yenilgi Firavuna ağır geldi çünkü Firavun kendi düzenlediği yarışmada yenilmişti. Musa aleyhisselâm ise daha bir bilinmiş ve tanınmıştı. Musa aleyhisselâm bir yandan Firavun ve adamlarını hak dine çağırırken, öte yandan kendi milleti olan İsrailoğullarının hayat şartlarının gelişmesi için çalışıyordu. İlahi emirlerin yaşanması için çaba gösteriyordu. Ama milleti Musa aleyhisselâm’a zorluk çıkardıyorlardı, bi Firavun ve adamlarına bakıyorlar bir de kendi hayat standartlarına bakıyor-

lardı ve aradaki farkı mesele yapıyorlardı. **“Demişlerdi ki: “Sen gelmeden önce de eziyet görüyorduk; sen geldikten sonra da eziyet görmeye devam ediyoruz!” Demişti ki: “(Böyle düşünmeyin!) Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helak eder ve sizi yeryüzünün halifeleri (onların yerine geçen yöneticileri) kılar. Böylece sizin nasıl işler yapacağınızı gözler.”** [Araf: 7/129]

Musa aleyhisselâm, kardeşi Harun aleyhisselâm ile birlikte Allâh Subhânehu ve Teala’dan yeni bir emir aldı: **“Biz Musa’ya ve kardeşine şöyle vahyetmiştik: “Kavminiz için Mısır’da evler hazırlayın. Evlerinizi (içinde namaz kılınan) kıblegâh hâline getirin. Namazı dosdoğru kılın. Müminleri de müjdele.”** [Yunus: 10/87]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Musa aleyhisselâm’a ikinci defa namazı emretti. Daha önce risalet verildiğinde’de Allâh Subhânehu ve Teâlâ namazı emretmişti: **“Ben, seni seçtim. Vahyedilene kulak ver. Şüphesiz ki ben, Allâh’ım. Benden başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. Bana ibadet et. Beni zikretmek için namaz kıl.”** [Taha: 20/13-14]

Beddua ve Beddua’nın Kabul Oluşu...

Musa aleyhisselâm, kendisine bir türlü iman etmeyen, iman edenleri rahat bırakmayan, fakat dünyevi bir çok üstünlüklere sahip olan Firavun ve adamları hakkında beddua etti: **“Musa demişti ki: “Rabbimiz! Sen Firavun’a ve ileri gelen çevresine dünya hayatında bir süs ve mallar verdin. Rabbimiz! Yolundan saptırsınlar diye mi (bunları verdin)? Rabbimiz! Onların mallarını silip süpür ve kalplerini öyle bir sıkıp**

mühürle ki can yakıcı azabı görünce-ye dek iman etmesinler.” [Yunus: 10/88] Allâh Subhânehu ve Teâlâ katında, rasûllerin duaları kabul olunurdu, oldu da... **“Allâh buyurdu ki: “Muhakkak ki siz ikinizin duası kabul oldu. Öyleyse dosdoğru olun ve bilmeyenlerin yoluna uymayın sakın.”** [Yunus: 10/89]

İmansızlığın Getirdikleri

Duanın kabul olduğunun ilk belirtisi ve iman etmeyişinin cesazı olarak Mısır’a ilk kuraklık verildi. Allâh Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurdu: **“Andolsun ki biz, Firavun ailesini düşünüp öğüt alırlar diye uzun yıllar kıtlık ve meyvelerden eksiltme ile imtihan ettik.”** [Araf: 7/130] Kuraklık, beraberinde kıtlık getirmişti. Mısır gibi verimli topraklarda bu gerçekten korkunçtu.. Bu Allâh Subhânehu ve Teâlâ’nın kanunuydu. İlk önce uyarılırdı, bu en kötü ve günahkar millet olsa bile öyleydi. Önce uyarılır daha sonra cezalandırılırdı.

“Onlara bir iyilik geldiğinde: “Biz bunu hak ettik.” derlerdi. Başlarına bir kötülük geldiğinde: “Musa’nın ve beraberinde olanların uğursuzluğudur.” (derlerdi) Dikkat edin! Onların uğursuzluk (saydıkları musibetlerin tamamı) Allâh katındandır. Fakat onların birçoğu bilmezler.” [Araf: 7/131] Firavun ve yandaşları bir iyiliğe kavuşunca kendilerinden bildiler ve ne zamanki başlarına bir musibet gelse bundan Musa aleyhisselâm ve inananları sorumlu tuttular. Kendilerini düzeltmek yerine, kızdılar, bunalıp bağırıyorlar ve sonunda: **“Demişlerdi ki: “Bizi büyülemek için ne ayet/mucize getirirsen getir, yine de sana iman etmeyeceğiz.”** [Araf: 7/132]

Artık bunu da dediler ya kardeşler, bunlar hem iman etmiyorlar hem de küfürlerinde inad ediyorlar.. Çünkü küfürde inad etmek, ısrarcı olmak belaya davetiye çıkartmaktı. **“(Bunun üzerine) ayrı ayrı ayetler/mucizeler olan tufan, çekirge, (bit, pire, böcek vb.) haşerat, kurbağalar ve kan yolladık üzerlerine. Yine büyüklenip kibre kapıldılar ve suçlu günahkâr bir toplum oldular.”** [Araf: 7/133]

Sekiz gün, geceli-gündüzlü şiddetli bir karanlık içinde kesintisiz yağmur yağmış, kimse evinden çıkamamıştı. Öyle bir sel suları evlerine dolmuş, boğazlarına kadar su içinde kalmışlardı. Mü’minlerin evlerine hiç bir şey olmamıştı. Artık dayanamayıp Musa aleyhisselâm’a gelip, **“Ey Musa! Senin yanında bulunan (Allâh’ın) ahdiyle bizim için Rabbine dua et. Bu azabı bizden gidersen, andolsun ki sana iman edecek ve İsrailoğullarını seninle beraber yollayacağız!” demişlerdi.”** [Araf: 7/134] Musa aleyhisselâm onlar için dua etti ve sular çekildi. Suyun çekildiği yerlerde öyle bir ürün bitmişti ki, bu defa da “bizim korktuğumuz şey, bir musibet değil, hakkımızda bir hayırmış” diyerek yine iman etmediler.

Bunun üzerine Allâh Subhânehu ve Teâlâ üzerlerine çekirgeler gönderdi, bunlar ekinlerini, meyveleri hep yediler ve evlerine, tavan aralarına hatta elbiselerine kadar sardı. Yine Musa aleyhisselâm’a gelip yalvarıp feryat ettiler. Musa aleyhisselâm onlar için dua edince, Allâh Subhânehu ve Teâlâ bir rüzgar gönderdi, çekirgeleri sürüp denize döktü. Bu defa da, geride kalan ürünlere bakıp “eh, bu kalan bize yeter” dediler ve yine iman etmediler.

Bunun üzerine Allâh Subhânehu ve Teâlâ, haşerâtı gönderdi. Çekirgeden kalan ürünleri ve meyveleri yediler. Elbise ve derilerine kadar girdi, hatta derilerini emmeye başladı. Ve yine Musa aleyhisselâm'a geldiler, ve Musa aleyhisselâm üçüncü defa onlar için Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya dua etti. Allâh Subhânehu ve Teâlâ için hiç birşey zor değil, haşerâtı def etti. Firavun ve milleti, yine Musa aleyhisselâm'a inanamadılar, yine uslanmadılar ve şöyle dediler: "Artık senin bir sihirbaz olduğuna hiç bir şüphemiz kalmadı."

Bunun üzerine deniz tarafından gayet yoğun bir karaltı çıkmış ve başlarına kurbağalar yağmaya başlamıştı. Heryer kurbağa ile doldu. Herhangi bir örtüye veya yiyeceğe el uzatsalar, kurbağa çıkar, ağızlarına ve burunlarına atılırdı. Firavun ve milleti Musa aleyhisselâm'a yine yalvardılar, Musa aleyhisselâm dua etti. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Musa aleyhisselâm'ın duasını kabul etti. Göndermiş olduğu bir yağmurla kurbağaları sürüp denize döktü. Firavun ve milleti yine iman etmediler...

Bunun üzerine Allâh Subhânehu ve Teâlâ kan gönderdi. İçecekleri, kullana-cakları sular kan oluverdi. **"Onlara gösterdiğimiz her ayet, (bir önceki) kardeşinden daha büyüktür. Belki (hakka) dönerler diye, onları azapla yakalayı verdik."** [Zuhruf: 43/48] Bütün bu yaşanan imtihanlar Firavun ve milletin inancını, dayeti, gerçeği kabullenmeleri içindi...

Denize Doğru...

Bu kadar bela ve imtihana rağmen ne Firavun ne de milleti iman etmediler. Aynı zamanda Musa aleyhisselâm ve müminlere eziyet etmekten, baskılarını artırmaktan vazgeçmediler. Bir de yandaşlarına, müminlere karşı tedbirli olmalarını söylüyorlardı. Bu zamanda da aynı değilmi kardeşler? İnsanları bizlere, muvahhidlere karşı uyarıyorlar. Allâh Subhânehu ve Teâlâ onlar hakkında şöyle buyuruyor: **"(Onlar şöyle propaganda yapıyorlardı:) "Şüphesiz ki bunlar, azınlıktır. Ve kuşkusuz, bize karşı öfke beslemekteler."** [Şuara: 26/54-55] Musa aleyhisselâm'da onları uyarak: **"Allâh'a karşı üstünlük taslamaya kalkmayın. Gerçekten size apaçık bir**

delil getirdim. Ve ben, beni taşıyıp kovmanız (ihtimaline karşı), benim ve sizin Rabbiniz olan Allâh'a sığındım. Şayet bana inanmayacaksınız, benden uzak durun.” [Duhan: 44/19-21]

Firavun ve adamlarının ıslah olmaz hallerini görüp, artık kendilerinden ümit kesen Musa aleyhisselâm “Rabbine dua etti: **“Şüphesiz ki bunlar, suçlu günahkâr bir topluluktur. (Allâh dedi ki:) “Kullarımla gece yola koyul. Siz takip edileceksiniz.”** [Duhan: 44/22-23]

Bunun üzerine Musa aleyhisselâm ile İsrailoğulları hazırlanıp gece Filistin'e doğru yola koyuldular. Mısırı, yani doğdukları toprakları terk ediyorlardı... Yani Allâh Subhânehu ve Teâlâ için hicret yorlardı. Musa aleyhisselâm diğer rasûl kardeşleri gibi hicret sünnetini ihya etti...

Firavun, Musa aleyhisselâm ve müminlerin Mısır'dan çıkmak üzere olduklarını duyunca derhal takibe başladılar.

“Güneş'in doğmasıyla, (Firavun ve ordusu) onların peşine düştü. İki topluluk birbirini görünce, Musa'nın arkadaşları: “Kesinlikle biz yakalandık.” demişlerdi. Demişti ki: “Asla! Rabbim benimle beraberdir ve mutlaka bana yol gösterecektir.” [Şuara: 26/60-62]

Musa aleyhisselâm'ın milleti Firavun ve yandaşlarını görünce bir an endişeye kapıldılar.. Musa aleyhisselâm derhal onları yatıştırdı ve Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın onlarla beraber olduğunu hatırlattı.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Musa aleyhisselâm ve onunla beraber olan müminlere yardım etti: **“Musa'ya: “Asanı denize vur!” diye vahyetmiştik. (Asasını vurdu) ve deniz yarıldı. Her bir parçası büyük bir dağ gibiydi. Diğerlerini (Firavun ve askerlerini) de oraya yakınlaştırdık. Musa'yı ve beraberinde olanların tümünü kurtardık. Sonra diğerlerini (denizde) boğduk. Şüphesiz ki bunda, (Allâh'ın dostlarına yardım edip**

düşmanları helak edeceğine dair) ayet vardır. Onların çoğu mümin değildir.” [Şuara: 26/63-67]

Subhanallâh! Kardeşler, Allâh Subhânehu ve Teâlâ yüce kitabında kendine iman eden kullarını nasıl kurtardığına bir bakın: Musa aleyhisselâm Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın emriyle asasını denize vuruyor ve koskoca deniz ikiye yarıyor.

Sonra Allah Subhânehu ve Teâlâ, Firavunun o dehşetli anda ne yaşadığını bizlere bildiriyor: “İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun ve askerleri azgınlık ve düşmanlıkla onları takibe koyuldu. Nihayet boğulma hâli onu yakalayınca: **“İsrailoğullarının inandığı (gibi) O'ndan başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah olmadığına inan-dım. Ve ben Müslimlerdenim/şirki terk ederek tevhidle (Allâh'a) yönelen kul-lardanım.” demişti.**” [Yunus: 10/90]

Boğulma hali Firavunu yakalayınca, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yı birliyor ve şirki terk ettiğini iddia ediyor...

Musa aleyhisselâm ve arkadaşlarının gözü önünde ordusuyla birlikte, denizde gözden kayboluyor.

Son nefesinde teslim oluşu ona bir fayda sağladı mı? Allâh Subhânehu ve Teâlâ bu sorumluyu yüce Kitabında şöyle bildiriyor bizlere: **“(Demek) şimdi ha! (Oysa sen) daha önce isyan etmiş ve bozgunculardan olmuştun.”** [Yunus: 10/91]

Müminler kurtulmuştu, kafirler ise boğulmuş, helak olmuşlardı...

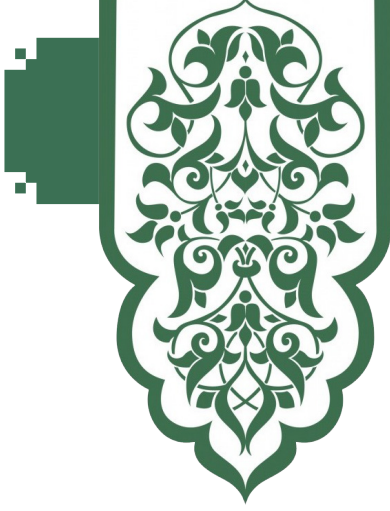
Hatime

Ulu'l-azm rasûllerin üçüncüsü olan

Musa aleyhisselâm'ın, doğumundan başlayarak ne kadar imtihanlara maruz kaldığını, yerinden yurdundan kaçmak zorunda kaldığını, risaletini ve mucizelerini, Firavun ve yandaşlarıyla olan mücadelesini hep beraber okumuş olduk... Bir sonraki yazımızda, Rabbimiz nasip ederse Musa aleyhisselâm'ın tevhid mücadelesinin ikinci kısmını yani kavmi ile olanı okuyacağız. Musa aleyhisselâm'ın yapmış olduğu dua ile bu yazımı sonlandırmak istedim, **“Rabbim! Bana indireceğin her türlü hayra muhtacım.”** [Kasas: 28/24]

Hamd Alemlerin Rabbi olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya mahsustur. Salat ve selam nebilerin sonuncusu Muhammed sallAllâhu aleyhi ve selam ve bütün nebilerin üzerine olsun.

ESMÂU'L-HÜSNÂ

EL-VÂHİD - EL-EHAD - EL-VİTR

Kaan Sâlih

Giriş:

Hamd, Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağ-firet dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini hiç kimse saptıramaz, saptırdığını ise hiç kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki, Allâh'tan başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed aleyhisselâm O'nun kulu ve Rasûlü'dür. Bundan sonra:

“el-Vâhid”, “el-Ehad” ve “el-Vitr” isimleri, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın esmâu'l-husnâsındandır. O, şöyle buyurmaktadır:

“De ki: Her şeyin yaratıcısı Allâh'tır. O, (zâtında, fiil ve sıfatlarında tek olan) el-Vâhid, (mutlak hâkimiyet sâhibi) el-Kahhâr'dır.” [Rad: 13/16]

“De ki: O Allâh (zâtında, rabliğinde ve ilâhlığında) tektir.” [İhlâs: 112/1]

“el-Vâhid” ismi Kur'ân-ı Kerîm'de yirmi iki yerde, “el-Ehad” ismi de

sadece bir yerde Allâh Subhânehu ve Teâlâ için kullanılmıştır. “el-Vâhid” ismi birçok âyette, karşı konulamaz mutlak gâlib ve hiçbir şeyin kudretinin ve mülkünün dışına çıkamayacağı mânâsında olan “el-Kahhâr” ismi ile bir arada geçmiştir. “el-Vitr” ismi ise Kur'ân-ı Kerîm'de geçmemekle birlikte sahîh Sünnet'te yer almaktadır. Ebû Hureyre radîyallâhu anh'dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Allâh'ın doksan dokuz; yüzden bir eksik ismi vardır. Kim onları ezberlerse kesinlikle Cennet'e girer. Muhakkak ki O, (zâtında, fiil ve sıfatlarında) Vitir'dir, vitri (tek olan) sever.” [Buhârî (6410); Müslim (2677)]

Lügat Mânâları:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın esmâu'l-husnâsından olan “el-Vâhid” ve “el-Ehad” isimleri, Arapçada sayısal anlamda tekliğe delâlet eden “vehede ve-he-de” kökünden türemiştir. Köklerinin aynı olması nedeniyle İbn Abbas ve Ebu Ubeyde'ye göre -Allâh onlardan râzı olsun- “el-Vâhid” ile “el-Ehad”

isimlerinin anlamları aynı olup, aralarında fark yoktur. [İbnu'l-Cevzî, Zâdu'l-Mesîr: 4/506.]

Ancak tercih edilen görüşe göre, ortak anlamları olsa da aralarında bazı farklar bulunmaktadır. Arapça'da lafız farklılığının anlam farklılığına işâret ettiği de bilinen bir husûstur. "el-Vâhid" ile "el-Ehad" arasındaki farkları üç maddede toparlayabiliriz:

1. el-Vâhid, sayıların başlangıcıdır. Bir, iki ve üç gibi şekillerde kullanılır. Ehad ise sayılardan ayrıdır. Bir, iki ve üç gibi şekillerde kullanılmaz. Ezherî -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: "Ehad, adeti nefyetmek için kullanılır. Vâhid ise sayıları başlatan sayının adıdır." [Kurtubî, el-Esnâ: 136.]

2. Ehad, nefih/olumsuzluk halinde el-Vâhid'den daha genel bir anlam ifâde eder. Misâl olarak مَا فِي الدَّارِ وَاحِدٌ "Evde bir kişi yok" denildiğinde, evde iki yahut daha çok kişinin olması mümkündür. Ancak مَا فِي الدَّارِ أَحَدٌ "Evde tek kişi yok" denildiğinde, bu cümle cinsin mevcûdiyetine ortadan kaldırmakta ve

evde hiçbir kimsenin olmadığını ifâde etmektedir.

3. el-Vâhid, sıfat olarak herhangi bir şey için kullanılabilir. Misâl olarak وَاحِدٌ رَجُلٌ "Bir adam" denilebilir. Ancak أَحَدٌ رَجُلٌ "Tek adam" denilemez. Ezherî'nin de -Allâh ona rahmet etsin- söylediği üzere, Allâh'tan başka bir şeyin olumlu ifâde içinde ehad kelimesiyle nitelenmesi doğru değildir. Çünkü ehad, benzeri ve misli olmayandır. Allâh'ü Teâlâ'nın kendi zâtı için seçmiş olduğu sıfatlardandır. Bu sıfatta hiçbir şey O'na ortak olamaz. Bu sebeple ehad kelimesinin sıfat olarak Allâh'tan başkası için kullanılması câiz değildir. [Râzî, Mefâtihu'l-Gayb: 32/359.]

Kurtubî'nin -Allâh ona rahmet etsin- dil âlimlerinden naklettiğine göre Ehad sıfatlara, Vâhid ise zâta, mahsûstur. [Kurtubî, el-Esnâ: 135.] Halîmî ise -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: "Ehad, benzeri ve misli olmayandır. Vâhid ise ortağı ve dengi olmayandır." [Halîmî, el-Minhâc: 1/195.]

Bu itibarla Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zâtında dengi ve ortağı olmayan

﴿الْوَّاحِدُ - الْأَحَدُ - الْوَيْتْرُ﴾

EL-VÂHİD - EL-EHAD - EL-VİTR

«Zatında, fiil ve sıfatlarında dengi ve ortağı, benzeri ve misli olmayan ve

kendisine tevhid üzere ibâdet edilen Allâh.»

el-Vâhid'dir. Fiil ve sıfatlarında benzeri ve misli bulunmayan el-Ehad'dır.

“el-Vitr” ismi ise lügatte; tek olan ya da çift olmayan sayı mânâsındadır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ hakkında kullanıldığı ise Vitr'in mânâsı, Hat-tâbî'nin -Allâh ona rahmet etsin- söylediği üzere: “Hiçbir ortağı ve benzeri olmayan, tek demektir.” [Hattâbî, Şe'nü'd-Duâ: 104.]

İbn Hacer ise -Allâh ona rahmet etsin- Vitr'in mânâsı hakkında şöyle demiştir: “Vitr, tek demektir. Bunun Allâh hakkında mânâsı, Allâh'ü Teâlâ'nın zâtında benzeri olmayan ve bölünme kabul etmeyen bir olduğudur.” [İbn Hacer, Fet-hu'l-Bârî: 11/227.]

İcmâli Anlam ve Tefsîri:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın “el-Vâhid”, “el-Ehad” ve “el-Vitr” isimleri, O'nun zâtında, fiillerinde, isim ve sıfatlarında denginin ve ortağının, benzerinin ve mislinin olmadığını, rablığın ve ilâhlığın kendisine mahsûs olduğunu ifâde eder. Kısacası bu isimler, Allâh'ın tevhidini ve vahdaniyetini bildirir.

el-Vâhid olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zâtında eşi ve benzeri, dengi ve misli olmayandır. Tek rab ve gerçek ilâhdır. İbn Kayyim -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: “el-Ehâd ismi, Allâh'ü Teâlâ'nın rablık ve ilâhlıkta tek olduğu anlamını taşımaktadır.” [Bedâi-ul-Fevâid: 1/146]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zâtında bölünme ve parçalanma kabûl etmeyen el-Vitr'dir. Noksan sıfatlardan münezzehtir ve benzeri olmaması yönüyle ezeli sıfatlarda birdir. Doğmamış ve doğurmamıştır. Hiçbir şey O'na denk

ve benzer değildir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Vâhid/tek bir ilâhtan başka ilâh yoktur.” [Mâide: 5/73]

el-Ehad olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ, fiillerinde ve sıfatlarında zâtında eşi ve benzeri, dengi ve misli olmayandır. Bütün mükemmelliklerin yegâne sâhibidir. Tüm kemâlâtı, şan ve şerefi, yücelik ve güzelliği, övgü ve senâyî hikmet ve rahmeti ve diğer kemal sıfatları kendisinde toplayandır. Sonsuz mükemmellik ile muttasıftır. Hiçbir kimse ve hiçbir şey bu konuda O'na ortak değildir, eşi ve benzeri olamaz. Bu sebeble bu ismi, Allâh'tan başkasına isim olarak vermek câiz değildir. Allâh'ü Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“De ki: O, Allâh, (zâtında, rablığında ve ilâhlığında) ehaddır/bir tektir. Allâh (hiçbir şeye ihtiyaç duymayan fakat her şeyin kendisine muhtaç olduğu) es-Samed'dir. O, doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir.” [İhlâs: 112/1-4]

“De ki: Her şeyin yaratıcısı Allâh'tır. O, (zâtında, fiillerinde ve sıfatlarında tek olan) el-Vâhid, (her şeye boyun eğdirip hükmü altın alan) el-Kahhâr'dır.” [Rad: 13/16]

“el-Vâhid”, “el-Ehad” ve “el-Vitr” olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zâtında, fiillerinde ve sıfatlarında, rablığında ve ilâhlığında bir ve tek olandır. Doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir yönden ve hiçbir şekilde eşi ve benzeri, dengi ve misli olmayandır. Mutlak kemâlâta ve senâyâ lâyık olandır. Âcizlik ve eksiklik, değişkenlik ve başkalaşım kendisinde bulunmayandır. O, diri-

liğinde ve kendi kendine varoluşunda, ilminde ve kudretinde, azâmet ve celâlinde, güzellik ve övgüye lâyık oluşunda, hüküm ve hikmetinde, adâlet ve rahmetinde ve diğer sıfatlarında tektir. Bu itibarla kulların akîde, söz ve davranış olarak O'nun mutlak mükemmelliğini ve vahdaniyetini itiraf etmek suretiyle O'nu birlemesi ve her türlü kulluğu ve ibâdeti sadece O'na yapması gerekir.

Delâletleri:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın bu üç güzel isminin delâlet ettiği hüküm ve fâideleri, tecelli ve sonuçları, Müslümanların üzerine yüklediği sorumluluk ve vazifeleri, altı maddede toparlayabiliriz.

1. Allâh'ü Teâlâ Zâtında ve Sıfatlarında Tek Olandır:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, zâtında ve sıfatlarında bir ve tek olandır. O, el-Vâhid, el-Ehad ve el-Vitr'dir. O'nun zâtı gibi hiçbir zât yoktur. Ne doğmuş ne de doğurmuştur. Ne eşi ve ne de çocuğu vardır. O, zâtında ve sıfatlarında bir tek olandır. Eşsiz ve benzersizdir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Eğer göklerde ve yerde Allâh'ın dışında ilâhlar olsaydı, elbette ikisi de bozulurdu. Arşın Rabbi olan Allâh, onların yakıştırdığı sıfatlardan münezzehtir.”

[Enbiyâ: 21/22]

Her şeyin bir doğumu ve bir başlangıcı, ölümü ve bitişi varken, O'nun

öncesi ve sonrası, başlangıcı ve bitişi yoktur. Önceleri ve sonraları yaratan O'dur. Çünkü O, el-Evvel'dir ve el-Âhir'dir. O, hiçbir şeye ihtiyaç duymadığı halde, her şey O'na muhtaç ve bağımlıdır. Çünkü O, es-Samed'dir. Her şey ölümlü iken, O, dâim diridir. Çünkü O, el-Hayy'dir. Canlılar yine O'nun izniyle bazı şeyleri görüp duyarken, O, her şeyi görüp duymaktadır. Çünkü O, el-Basir ve es-Semi'dir. İnsânlar yine O'nun lütfuyla

bazı şeylerin sâhibi iken, O, insânların ve insânların sâhib olduklarının ve de yerlerde ve göklerde her ne varsa tümünün sâhibidir. Çünkü O, el-Melik olandır. Her şeyi bilmekte ve her şeye gücü yetmektedir. Çünkü O, el-Alim ve el-Kadir olandır. Her şeyi mutlak

egemenliği altına almış, tümüne gâlib ve üstündür. Çünkü O, el-Kahhâr olandır. O'nun dengi ve benzeri, ortağı ve eşi yoktur. Bu sebeble, kemâl sıfatların tümüne tek başına sâhib olan, her türlü mükemmelliğin, celâl ve cemâlin, övgü ve rahmetin, hüküm ve hikmetin ve diğer kemâl sıfatlarının tamamı “el-Vâhid”, “el-Ehad” ve “el-Vitr” olan Allâh'ü Teâlâ'ya mahsûstur. O, şöyle buyurmaktadır:

“De ki: O, Allâh, (zâtında, rabliğinde ve ilâhlığında) ehaddır/bir tektir. Allâh (hiçbir şeye ihtiyaç duymayan fakat her şeyin kendisine muhtaç olduğu) es-Samed'dir. O, doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir.” [İhlâs: 112/1-4]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, sıfatlarında bir ve tektir. Yaratanın sıfatlarını, yaratılanların sıfatlarına ya da yaratılanların sıfatlarını yaratanın sıfatlarına benzetenler Allâh'ı birlemiş değildirler. Bilâkis O'na şirk koşmuşlar; denk ve benzer, eş ve ortak tanımışlardır.

Bu itibarla Müslüman bir kimse, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yı zâtında ve sıfatlarında birler. Asla eş ve benzer, denk ve misil tanımaz. O'nun sıfatlarını kimseye vermez. Yarattırılmış olan hiçbir kimseye; ne peygamberlere ve ne de velîlere Allâh'a âit olan sıfatları yakıştırmaz. Ne rubûbiyeti ve ne de ulûhiyeti O'nun zâtından başkasına câiz görür. el-Vâhid ve el-Ehad olanı hayatının her alanında birler.

2. Tek Gerçek Rab Allâh'ü Teâlâ'dır:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, tek gerçek rabtır. Rabliğinde bir ve tek olandır. Çünkü rablığın gereği olan yaratmak ve rızık vermek, yönetmek ve hükmetmek, sevk ve idâre etmek, hidâyet etmek ve yol göstermek, terbiye etmek ve geliştirmek, sadece âlemlerin rabbi olan Allâh'ü Teâlâ'ya mahsûstur. Bunlara ancak O'nun gücü yeter. Hiçbir kimsenin bu ve benzeri rablik sıfatlarında hakkı ve payı yoktur. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Şüphesiz ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a istivâ eden, geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allâh'tır. İyi bilin ki, yaratmak da emretmek de O'na mahsusdur. Âlemlerin Rabbi Allâh ne yücedir!”

[Arâf: 7/54]

“De ki: ‘Kimdir sizi gökten ve yerden rızıklandıran? Kimdir kulaklarınıza ve gözlerinize mâlik olan? Kimdir ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkararak? Kimdir bütün işleri çekip çeviren, kâinatı yöneten? Derhal: ‘Allâh!’ diyecekler. De ki: O hâlde, Allâh'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?’” [Yûnus: 10/31]

Bu itibarla Müslüman bir kimse, rab olarak Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başkasını kabûl etmez. O'nun rubûbiyetine boyun eğer. Allâh'ü Teâlâ'dan başka yaratan ve rızıklandıran kabûl etmez. O'ndan başkasına hâkimiyet yetkisi vermez. O'nun şeriatını benimser ve uygular.

Yardım ve imdat istenilecek tek merci olarak O'nu kabûl eder ve ancak O'na tevekkül eder. Kalbi tâm bir teslimiyet O'na bağlanır. Endişe ve hüznünü O'nunla paylaşır. Her hâli üzere O'na hamd eder. O'nunla huzur bulur ve O'na dayanıp güvenir. İbâdeti sadece O'na hasreder ve tüm bunları bir hayat kılarak Rabbine ulaştır.

3. Tek Gerçek İlâh Allâh'ü Teâlâ'dır:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, tek gerçek ilâhtır. İlâhlığında bir ve tek olandır. İbâdet olunmayı hak eden yegâne mabûd O'dur. İbâdet cinsinden olan ameller sadece O'nun için yapılır. O'nun dışında kendisine tapınılanların tümü sahte ve bâtıldır. İbâdet olunmayı asla hak etmezler. Çünkü mahlukatı kim yaratmış ve rızıklandırıyor ise ibâdeti hak eden ancak O'dur. Allâh'tan başka hâlik ve rezzâk (yaratan ve rızıklandıran) hiçbir kimse yoktur. O, zâtı için sevilen ve haşyet duyulandır. İtaat olunan ve boyun eğilendir. Âcizliklerin ve güçsüzlüklerin kendisine itiraf edilerek yardımı istenendir. Sığınma tâleb edilendir. O, tek gerçek ilâhtır. O'ndan başka ilâh yoktur. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Allâh şöyle dedi: İki ilâh edinmeyin. O, ancak tek ilâhtır. O halde yalnız Ben'den korkun.” [Nahl: 16/51]

“De ki: Ben yalnızca sizin gibi bir beşerim. (Ancak) Bana ilâhınız sadece bir ilâh olduğu vahyolunuyor.” [Kehf: 18/110]

Bu itibarla Müslüman bir kimse, ilâh olarak Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başkasını kabûl etmez. O'nun ulûhiyetine kalbinden sevgi ile bağlanarak boyun eğer. O'nu yüceltir ve O'na

tâzim eder. Sadece Allâh'ü Teâlâ'ya ibâdet eder. O'nun dışında ilâh kabûl edilenleri reddeder. Allâh'ın indirdiği kanunları benimser ve onları uygular. Onlarla yönetir ve hükmeder. Ancak onlara muhâkeme olur. Sadece O'nun için kurban keser ve adak adar. Duâ ettiğinde O'ndan başkasından istemez, yardıma çağırılmaz ve O'ndan başka şeylere sığınmaz. İşlerinin sonucunu O'na havale eder ve tevekkül edilecek başka bir zât edinmez. İbâdetin tümünü, hayatı ve ölümü ve her ikisi arasındaki amelleri âlemlerin tek rabbi ve gerçek ilâhı olan Allâh'a âit kılar.

4. Mülk ve Hâkimiyet Allâh'ü Teâlâ'nındır:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, mülkün ve hâkimiyetin tek gerçek sâhibidir. Mülk; yaratılmış her ne varsa O'nundur. Çünkü yaratan O'ndan başkası değildir. Hâkimiyet; kevnî, uhrevî ve şer'î hükmetme yetkisi O'nundur. Çünkü gerçek Hakîm, O'ndan başkası değildir. O, mülkünde ve hâkimiyetinde eşsiz ve ortaksız olandır. Mülkünde ve hükmünde kendisiyle çekişecek hiçbir güç ve kuvvet yoktur. Var etmek ve yok etmek, can vermek ve almak, yaratmak ve rızık vermek, azîz kılmak ve zelîl etmek, hidâyet etmek ve dalâlette bırakmak, zengin kılmak ve fakir düşürmek, bereket vermek ve engellemek, sağlık vermek ve hastalandırmak, emretmek ve nehyetmek, izin vermek ve yasaklamak, kâinatı düzenlemek ve hayatı idâme ettirmek, insânlara ve cinlere kanunlar ve nizamlar belirlemek, mükâfatlandırmak ve cezâlandırmak gibi gerçekleştirdiği tasarruflar konusunda tektir. Hiçbir kimse veya hiçbir kurum ya da kuruluş, bu ve ben-

zeri tasarruflarında O'nunla çekişemez. O'nun zelif ettiğini azîz kılamaz, yok ettiğini var edemez, koruduğuna zarar veremez, terk ettiğini koruyamaz, emrettiğini yasaklayamaz, yasakladığını ise emredemez. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Mülk elinde bulunan (Allâh) ne yücedir. O, her şeye güç yetirendir.” [Mülk: 67/1]

“İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir.” [Arâf: 7/54]

“Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, kendisinden başka hiçbir şeye ibâdet etmemenizi emretmiştir.” [Yûsuf: 12/40]

Bu itibarla Müslüman bir kimse, mülkün ve hâkimiyetin sâhibi olarak Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başkasını kabûl etmez. Nefsinin ve her şeyin O'nun mülkü olduğunu ve O'nun hâkimiyeti altında olduğunu bilir. Efendisi olan Rabbinin emirlerini yerine getirir ve yasaklarından kaçınır. O'nun hâkimiyetini ve egemenliğini tanır. Hayatını O'nun koyduğu kurallara ve nizâma göre belirler. O'ndan başka sâhib ve hakîm aramaz. O'na teslim olur ve rızâsına ulaşmak için hoşnut olacağı işleri gerçekleştirir.

5. İbâdetlerin Tekli Sayılarda Bitirilmesi Müstehâbtır:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, nâs ile çift sayılı olarak tayin edilmeyen ibâdetlerin sözlü olsun fiili olsun tekli sayılarda bitirilmesinden hoşnut olur. Şerîatta yer alan çok sayıdaki amel ve zikir incelendiğinde görüleceği üzere tek sayılı olarak; özellikle bir, üç ve yedi

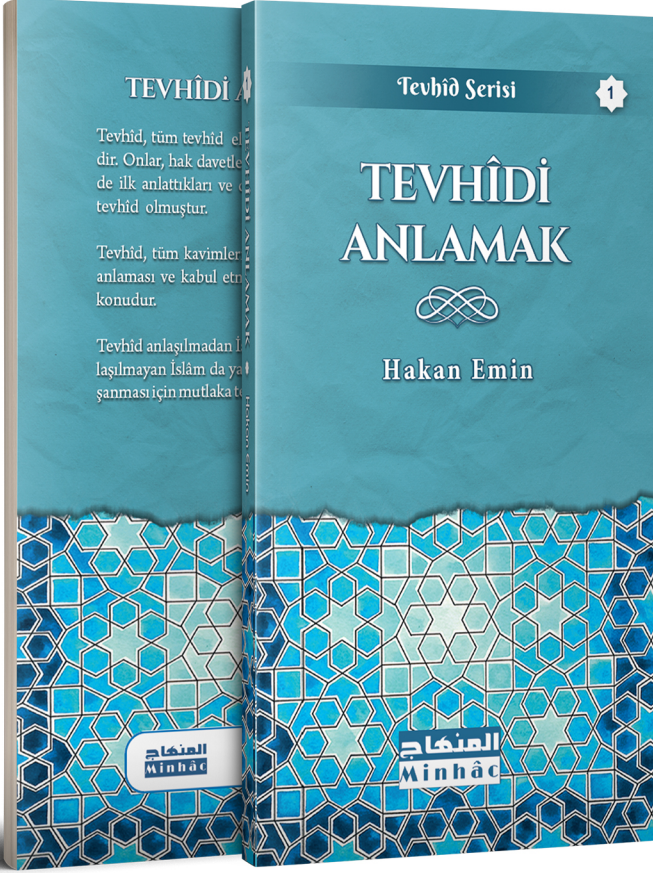
ile bitmektedir. Çünkü Allâh Subhânehu ve Teâlâ, tektir ve tek olanı sever. Alî radîyallâhu anh'dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Ey Kur'ân ehli, vitir namazı kılın. Çünkü Allâh Vitir'dir (tektir.) Vitri (tek olanı) sever.”** [Ebû Dâvud (1416); Tirmizî (453)]

6. el-Ehad İsmi Allâh'tan Başkası İçin Kullanılmaz:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın Rab ismi gibi zâtına özel bazı isimleri vardır. Bu isimleri O'ndan başkasına vermek câiz değildir. el-Ehad ismi de bu isimlerdendir. ez-Züccâc -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: “Ehad, sözlükte vâhid/bir anlamındadır. el-Vâhidu'l-Ehad, Rahmân ve Rahîm sıfatları gibi genellikle birlikte kullanılır. Rahmân sıfatı yalnız Allâh'a mahsûs olduğu gibi, Ehad sıfatı da yalnız Allâh'a mahsûstur. Bu yüzden bir başkası için kullanılması câiz değildir. Ehad, yalnız Allâh'a özel bir sıfat olması nedeniyle belirlilik takısı olan 'el' onda kullanılmamış 'el-Ehad' yerine 'Ehad' şeklinde kullanılmıştır.” [el-Câmiu li Esmâillâhi'l-Husnâ: 297.]

Kurtubî ise -Allâh ona rahmet etsin- “el-Vâhid” isminin de hakîkat mânâsıyla Allâh'tan başkası için kullanmanın câiz olmadığını ancak mecâz olarak kullanılabileceğini ifâde etmiştir. [Kurtubî, el-Esnâ: 133.]

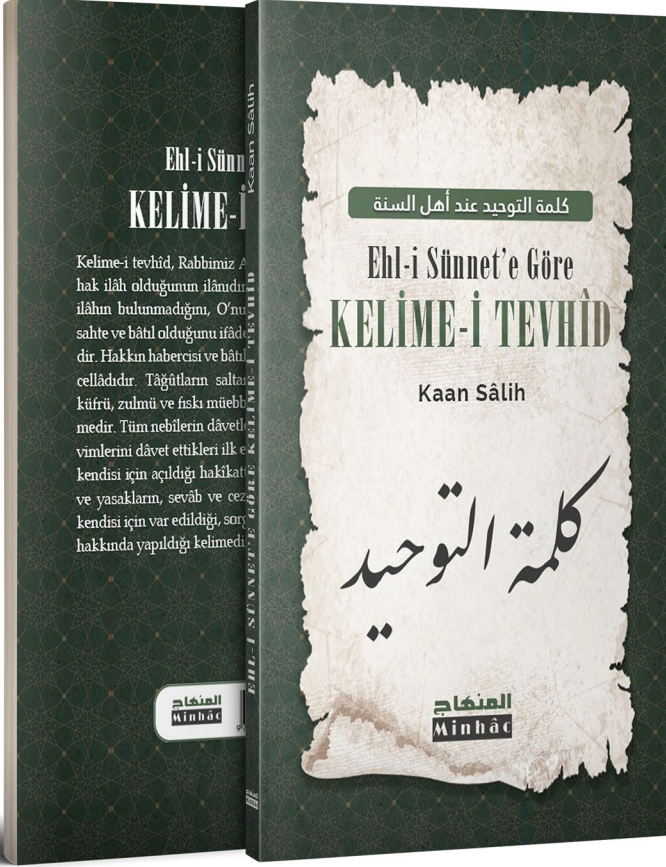

Bu eser,
kelime-i tevhîd inancını
herkesin okuyup
anlayacağı bir açıklıkta
ortaya koymaktadır.
Bu eserin yazarı, Hakan
Emin Hoca'mızdır.
Kelime-i tevhîd
inancından hızla
uzaklaştığı günümüzde
bu eseri şiddetle tavsiye
ediyor ve faydalı
olacağını umuyoruz.

مكتبة المنحاج
Minhâc Yayınları

www.minhac yayinlari.com
0552 629 90 90

Bu eser,
kelime-i tevhîd inancını,
Kur'ân ve Sünnet naslarıya
ve bu naslara dâir
Ehl-i Sünnet âlimlerinden
nakillerle açıklamaktadır.
Kelime-i tevhîdin mânâsı
ve kapsamı, rükünleri,
şartları, faziletleri
ve onu bozan şeyler
olmak üzere beş ana
bölümden oluşmaktadır.
Kolay ve akıcı bir üslup
gözetilerek kaleme alınan
bu eserin yazarı,
Kaan Sâlih Hoca'mızdır.
Kelime-i tevhîd
inancının unutulduğu
ve onu bozan
şeylerinse hiç
yadırganmadan doğal
bir şeymiş gibi işlendiği
günümüzde bu eseri
şiddetle tavsiye ediyor
ve faydalı
olacağını umuyoruz.

مكتبة المنهاج
Minhâc Yayınları

www.minhac yayinlari.com
0552 629 90 90

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin”

3 Aylık e-Dergi

-Ücretsiz-

EKİM 2022

3. Sayı

www.minhacdergisi.com

minhacdergisi@gmail.com

Telefon: 0501 362 15 10

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili
yazar mesûldür.

Kaynak gösterilerek kısmen ya da
tamamen alıntı yapılabilir.

“dosdoğru bir yol arayanlar için”
MİN HÂC

“dosdoğru bir yol arayanlar için”

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Ailelerimiz geleceğimizdir
geleceğimize sâhib çıkalım”

